

MONITORUL OFICIAL

AL ROMÂNIEI

ABONAMENTUL:

PR AN, TREI-DECI și ȘESE; ȘESE LUNI, 20 LEI
(Anteuil Ianuarie și Anteuil Iulie)

ANUNCIURILE:

LINIA DE TREI-DECI LITERE TREI-DECI BANĂ
(inserarea II-a și mai departe, 20 b.)

Prețul unei publicații judiciare,
până la cinci-zeci linii, cinci lei; era mai
mare de cinci-zeci linii, zece lei

DIRECȚIUNEA:
strada Germană, curtea Șerban-Vodă
Serisurile nefrancate se refușă

Inserții și reclame, 60 b. linia,
inserarea II-a și mai departe, 30 bani linia.
Anunțurile se primesc și cu anul

SUMAR

PARTEA OFICIALĂ. — *Ministerul de interne.* — Decrete. — Prescurtări de decrete. *Ministerul de justiție.* — Prescurtări de decrete. PARTEA NEOFICIALĂ. — Cronică. — Depesși telegrafice. — Buletin exterior. — Sumarele ședinței Senatului de la 16 și 17 Februarie. — Sumarul ședinței Adunării deputaților de la 18 Februarie. — Continuarea ședinței Senatului de la 24 Ianuarie. — Continuarea ședinței Adunării deputaților de la 15 Februarie și ședința de la 16 Februarie.
Anunțurile ministeriale.

PARTEA OFICIALĂ

București, 19 Februarie 1877.

MINISTERUL DE INTERNE.

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la departamentul de interne, sub No. 2,744;

În virtutea art. 27, 28 și 31 din legea consiliurilor județene,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Consiliul județului Argeș este convocat în sesiune extraordinară, pentru ziua de 9 Martie viitor, spre a se ocupa cu obiectele următoare:

a). Să chibsuască mijlocele din care să se plătească transportul membrilor comisiunilor pentru facerea recensământului tinerilor ce urmărește a trage sortii pentru contingentul anului curent;

b). Să avizeze asupra chestiunii privitoare la găsirea mijloacelor din care să se plătească chiria localului ce urmărește a se ocupa de cancelaria regimentului al 4-a de dorobanți, înființat din nou la reședința județului;

c). Să ia cunoștință de reducerile din bugetul județului pe anul curent, făcute cu ocazia aprobării lui și să și dea socotintă asupra lor.

Art. II. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul de interne este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 15 Februarie 1877.

CAROL.

Ministrul secretar de Stat la departamentul de interne,

I. C. Brătianu.

No. 270.

CAROL I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la departamentul de interne, cu No. 2,748;

În virtutea art. 27, 28 și 31 din legea organică a consiliurilor județene,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Consiliul județului Bacău este convocat în sesiune extraordinară pentru ziua de 9 Martie viitor, spre a se ocupa cu obiectele următoare:

a). Să voteze regulamentul interior al comitetului permanent și al consiliului județean;

b). Să revizuiască și să completeze regulamentul pentru înființarea școlii de meserii a județului;

c). Să facă repartitia asupra comunelor din județ, de sumele ce trebuiesc a da pentru întreținerea școlii de meserii;

d). Să revizuiască și să completeze regulamentul de admisibilitate în funcțiunile dependente de județ;

e). Să avizeze asupra cererii făcută de primăria orașului Iași, de a-i se plăti bursa

cuvinită școlii de meserii d'acolo, pentru bursierii județului întreținuți în acea școală în anul 1875;

f). Să chibsuască asupra prelungirii termenului construcțiunii podului de peste râul Siretul, dată în întreprindere D-lui I. Sturdza;

g). Să se pronunție asupra cererii locuitorilor din cătunul Pustiana, de a forma o comună separată;

h). Să se pronunție asupra cererii comunei Lunca, de a fi anexată țărașii județului Tecuci, unde a fost mai înainte;

i). Să avizeze asupra cererii comunei Letea, de a se înființa țăilele de tîrg în aceea comună;

j). Să se pronunție asupra propunerii ca toate cheltuielile, ce prin repartitia sunt în sarcina comunelor, să se verse ca fond județean și județul apoi să facă acele cheltuieli pe seama sa;

k). Să reguleze din ce anume resurse să plătească salariile moșelor de plăși o-mise a se trece prin bugetul județului pentru anul curent;

l). Să decidă asupra preschimbării mandatului comitetului permanent emis pe suma de 20 lei, în anul 1875, al cărui exercițiu s'a închis;

m). Să autorise facerea necesarelor viramente de fonduri în bugetul județului pentru anul trecut 1876 și cel curent 1877;

n). Să ia cuvenita deciziune asupra propunerii privitoare la permutarea reședinței sub-prefecturii plășii Bistrița-de-Jos în cătunul Petrișul, proprietate a județului;

o). Să se pronunție asupra raportului inspectorului financiar, sub No. 825, îndreptat ministerului de interne;

p). Să avizeze asupra măsurilor ce ar urma să se ia în privința localului ocupat de arestul județean, care este ruinat și impropriu acestui serviciu;

q). Să chibsuască mijlocele pentru repararea caselor în care se află prefectura, proprietate a județului;

r). Să se pronunție asupra chestiunii privitoare la antreprisa dată D-lui Enea

Macri, pentru construirea unor poduri pe șoselele județiane;

a). Să întocmescă și să voteze regulamentul casei de pensii pentru funcționarii județului;

b). Să și dea socotința asupra cererii cătunului Albele, de a se deslipi de comuna Berzunțiu, și a se lipi la comuna Bărsănesci;

c). Să aleagă un supleant în comitetul permanent;

d). Să verifice titlurile unui membru ales în consiliu;

e). Să avizeze asupra modului și mijloacelor pentru a se aduna și coordona tabelele lit. a și b ale foștilor clăcași;

f). Să se pronuncie asupra transacțiunii încheiate de comitetul permanent cu D. Stefan Matus, pentru banii ce are a lua de la județ, dupe hotărârea tribunalului rămasă definitivă.

Art. II. Ministru Nostru secretar de Stat la departamentul de interne este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 15 Februarie 1877. CAROL.

Ministru secretar de Stat la departamentul de interne,

I. C. Brătianu. No. 2,840.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul de interne, sub No. 3,023;

Având în vedere domnească Noastră ordonanță cu No. 2,374, de la 30 Decembrie, anul curent;

În virtutea art. 9 și 10 din legea consiliurilor județene,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Colegiul I electoral pentru consilierii generali de la județul Râmnicu-Sărat este convocat în ziua de 18 Martie viitor, a se întruni, la orele 10 dimineața, în localul comunei de reședință, pentru a alege un membru, spre împlinirea vacanței ce există în în consiliu.

Art. II. Ministru Nostru secretar de Stat la departamentul de interne este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 17 Februarie 1877. CAROL.

Ministru secretar de Stat la departamentul de interne,

I. C. Brătianu. No. 303.

Prin înalte decrete cu data de 18 Februarie curent, după propunerile făcute de D. ministru secretar de Stat la departamentul de interne, sunt numiți în funcțiune de prefecti:

D. Isaia Lerescu, la județul Dâmbovița, spre împlinirea vacanței ce există, și

D. Teodor Boldur Lătescu, la județul Bolgrad, în locul D-lui Constantin Caramanlău, demisionat.

Prin înaltul decret cu No. 293, de la 17 Februarie 1877, după propunerea făcută prin raport de acelaș D. ministru și pe baza art. 82 din legea comunală, D. Iordache Ganea s'a numit în funcțiunea de primar comunei urbane Bêrlad, din județul Tutova, în locul D-lui Costăchescu, demisionat.

Prin decret domnesc, sub No. 150, din 25 Ianuarie 1877, după propunerea făcută prin raport de acelaș domn ministru, s'a aprobat D-lui Nicolae Marino uă pensiuine de lei 100 pe lună, după dreptul recunoscut de epitropia casei St. Spiridon din Iași, în conformitate cu legea respectivă pentru timpul servit la acea casă, și care pensiuine se va plăti din casa acelei epitropii.

MINISTERUL DE JUSTIȚIE.

Prin decret cu No. 285, Măria Sa Domnitorul a bine-voit a gracia pe individii George Oltenu și Florea Ión, de restul închisorei ce au a mai suferi pênă la expirarea termenului osândei la care sunt condamnați prin decisiunea curței juraților din Dâmbovița, de la 15 Ianuarie 1874.

Prin decretul cu No. 309, din 18 Februarie curent, Înălțimea Sa Domnitorul a bine-voit a gracia de restul închisorei ce au a mai suferi pe individii Petre Leovenu, condamnat prin sentința tribunalului Dolj, No. 1,940, din 1876, și Panaite Christea, condamnat prin decisiunea curței de apel din Focșani, secția II, No. 605, din 1876.

Prin înaltul decret domnesc cu No.

284, de la 16 Februarie 1877, după propunerea făcută prin raport de D. ministru secretar de Stat la departamentul justiției, D. Grigore Gr. Morțun, fost judecător, întrunind condițiunile art. 10 din legea de organizare judecătorească, judecător de ocol în orașul Bacău, în locul D-lui Ión Giosan, demisionat.

PARTEA NEOFICIALĂ

București, 19 Februarie 1877.

M. S. Domnitorul a bine voit a primi Joi, 17 ale curentei, în audiență pe D-nii oficiării care compun comisiunea dirigentă a ziarului *Revista Armatei* și care venise a'L ruga să bine voescă a lua sub Înaltul Măriei Sêle patronagiū această revistă.

D. inspector general al serviciului sanitar al armatei, în calitate sa de președinte al acestei comisiuni, înmânând Înălțimei Sêle primul număr al ziarului a rostit următoarele cuvinte:

Prea Înălțate Dòmne,

Oficiării care compun comitetul de redacțiune al *Revistei Armatei* vin a Vê ruga să bine voiți a lua sub Înaltul patronagiū al Măriei Vostre această publicațiune.

Organizațiunea actuală a armatei este opera Măriei Têle și armata care este fală țerei, fiind în timp de pace, după cuvintele Înălțimei Vostre, *uă scôlă pentru popor*, va sci a susține cu credință și devotament principiile de stabilitate fără de care orice progres este nimicit; ță în timpuri grele, sub comanda Măriei Têle, ea va sci să și îndeplinescă cu abnegațiune și vitejă înalta sa misiune de a apăra *moșia strămoșescă*.

Măria Sa a bine voit a răspunde că vede cu uă deosebită plăcere realizându-se dorința ce o avea de mult pentru înființarea unui ziar curat militar, care va fi de sigur de un mare folos pentru armata noastră și întocmirea comisiunei din oficeri din tôte armele este uă dovédă că această publicațiune va fi redactată într'un spirit

adevărat ostășesc. Având această încredere, Măria Sa primește cu multă plăcere patronagiul acestei opere.

În urmă, I. S. Domnitorul a binevoit a adresa fie cărui oficer în parte câte-va cuvinte asupra specialității ce reprezintă și are să trateze în *Revista*, atrăgându-le atențiunea asupra cestiunilor ce merită o deosebită luare aminte această publicațiune.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciul privat al Monitorului)

Washington, 2 Martie, dimineața.—Senatul și Camera reprezentanților, reunite în congres, au proclamat, așă dimineața la patru ore, președinte pe D. Hayes, candidatul republicanilor, cu majoritate de 185 voturi.

Constantinopoli, 1 Martie, 5 ore, 45 min. seara.—Instrumentele de pace s'au semnat și schimbat astăzi între delegații sârbici și ministru afacerilor străine.

Delegații muntenegreni sosesc astăzi. Totă flota engleză a Mediteranei a primit ordin de a merge să staționeze în apele insulei Malta.

Constantinopoli, 2 Martie, 7 ore, 35 min. seara.—Negocierile între Pörtă și Muntenegru vor începe mâine. Delegații muntenegreni par a dori pacea. Ei insistă asupra necesității pentru țara lor de a obține un port pe Adriatică. Dispozițiunile lor sunt pacifice.

Viena, 2 Martie, seara.—Se telegrafiesc de la Caharo, cu data de 2 Martie, *Corespondenței Politice*, următoarele:

Tribul întreg al Miridiților s'a revoltat; a împ esurat fortăreța turcească de la Puka, situată pe drumul care duce la Prissen. Derviș-Pașa a trimis trupe din Scutari pentru a debloca Puka. Trupe turcesci au plecat asemenea din Prissen cu scop de a înăbuși revolta Miridiților.

Londra, 2 Martie.—*Camera Comunelor.* Un membru a anunțat că la 23 Martie va atrage atențiunea guvernului asupra tratatului din Paris și că va propune o mișcare tendând a degagea pe Anglia de obligațiunea de a menține integritatea și independența Turciei din cauza cruzimilor regimului otoman. Opozițiunea a aplaudat.

Sir Northcote, ministru de finanțe, răspundând unei chestiuni, dice că recunoșce că comisiunea de anchetă a achitat pe Fesom bey și pe câțiva alți funcționari implicați în măcelurile din Bulgaria.

„Consulul englez, D Baring, continuă sir Northcote, a constatat că deciziunea comisiunii era în contradicție cu mărturisirile culese. El a protestat declarând că nu va mai asista de aci înainte la ședințele comisiunii.“

Sir Northcote adaugă că atitudinea D-lui Baring a primit aprobarea guvernului. (Havas)

BULETIN ESTERIOR.

L'Italie, făcând revista ziarelor italiene dice că *L'Opinione* consacră articolul său de la 25 Februarie „dificultăților austro-ungare.“ Considerațiunile ziarului *Opinione* merită de a atrage atențiunea oamenilor politici, fiind că ating situațiunea tuturilor puterilor europene. Trebuie ca Austria și Ungaria, dice *Opinione*, să rămână unite, mai cu seamă în facia pericolului iminent al unui rebel formidabil între Rusia și Turcia. Elementul german nu poate dori a tot puternicia Rusiei: Maghiarii se tem de densa. Înțelegerea între cele două mari familii austriacă și ungară, guvernate de același Sveran, interesă foarte mult Europa întregă.

Movimento, vorbind despre pozițiunea creștinilor din Turcia, susține că după atâtea promisiuni ce a făcut Turcii, guvernul din Constantinopoli continuă politica sa de ură contra nenorocitelor populațiunii creștine care sunt încă sub jugul său. Dealtminte-rea, nu trebuie cineva a se mira. Ade-sea Turcia, continuă *Movimento*, a fost obligată a se pleca înaintea Europei și de a cere grație și în aceste momente critice Pörtă a făcut cele mai frumoase promisiuni; dără guvernul turcesc care știe că nu se poate pune în fața și pe tapet chestiunea Orientului, nu se mai crede obligat a ține promisiunile, îndată ce vede că furtuna a trecut. Dără s'ar putea prea bine întâmpla, adaugă zisa sora, ca Europa, obosită de atâtea minciuni, să sfârșescă prin a tranșa cu o lovitură de sabie un nod mai complicat de cât faimosul nod al lui Alexandru. În fine, orî ce s'ar întâmpla, Turcia nu va avea a imputa de cât ei însăși.

Găsim în *Indipendința Belgiei* de la 27 Februarie, următoarea corespondință din Berlin, pe care o inserăm aici:

„Telegramele de aci din Paris și

Londra, arăt că în acele centruri politice s'a înțeles discursul tronului imperatorului Vilhelm în sens pacific.

„În această ordină de idei, lumea a fost oare cum surprinsă vădând că discursul exprimă și oare care șanse favorabile negocierilor de pace între Turcia și statele vasale. Mai mulți au fost tot-d'auna de părere că această pace separată era cu consimțământul Rusiei, spre a degagea pe Austria și spre a lua o armă din mâna opozițiunii partitului maghiar din Viena, mai ales că Serbia se găsește în sfera de acțiune a Austriei. Se conchidea d'aci că pacea turco-sârbă n'ar putea influența mult soluțiunea marelui cestiuni pendinte între Pörtă și Rusia. Presa rusă, afară de acesta, a recunoscut, d'atunci încôci, justetea acestei apreturii.

„Totuși, limbajul rezervat al discursului tronului nu e de natură a confirma aserțiunea unor corespondenți adresate din Berlin ziarelor ruse, și după care se dice că Germania e care a insistat la Viena asupra unei atitudini mai energice și mai active ce trebuia să ia alianța celor trei curți de la nord. Se atribue ast-fel guvernului german o politică care fu desaprobată, e acum cât-va timp, cu oare care energie, când unele ziare franceze culesese cu ușurință nisece șgomote analoge.

Cât pentru cestiunile de rebel, începe era a se dice acum că Rusia ar voi să stremute teatrul rebelului în Asia, ca să potă neutraliza, la început cel puțin, îndoelile Austriei, și a lăsa partidului slav, la Viena, timpul d'a pregăti mai bine terenul pentru o cooperațiune cu Rusia, în țările danubiene.

„Numai, menagind pe Austria, Rusia ar putea prea bine să se isbescă de Anglia. Se serie din Londra că un atac în Asia ar avea de consecință infailibilă a modifica simțimintele opozițiunii liberale și a escita totă țera contra proiectelor de concistă ale Rusiei, care n'ar putea să se ascundă prin o formulă de protectore a creștinilor.

„De la Viena merg pene a telegrafia *Gazetei d'Avuzsburg*, că Anglia

chiar de pe acum, ar fi reclamat contra proiectului Rusiei d'a lua ca obiectiv al rebelului frontaria asiatică a Turciei. Noutatea sub această formă e negreșit esagerată, și nu pôte fi creșută fără a se confirma. Ea însă reflectă preocupățiunile ce această schimbare de front ar provoca în Anglia și dilema în care s'ar afla Rusia.

„Unele persoane, e adevărat, presupun că, dupe calculele Rusiei, dacă comitele de Beaconsfield ar încerca o demarșă care ar scôte pe Anglia din linia sa de neutralitate, ministerul engles s'ar disloca, și D. Disraeli s'ar retrage, lucru pentru care el caută de cât-va timp ocaziune onorabilă. Remâne a se ști dacă acest calcul, basat pe abținerea cu orî ce preș a Angliei, n'ar cădea și dacă corespundințele din Londra, ce citărăm, nu judec mai bine dispozițiunile publicului engles.

SENATUL

SESIUNEA EXTRA-ORDINARĂ

Sumarul ședinței de la 16 Februarie, 1877.

Președinția D-lui vice-președinte *Mihail Cogălniceanu*, asistat de D-ii secretari *Negruți Alexandru* și *Belu Ștefan*.

Ședința se deschide la 2 ore după amiază.

Prezenți 42 D-ii senatori.

Nu răspund la apelul nominal 28 D-ii senatori, și a nume:

Bolnavi:

Prea S. S. mitropolitul primat, D-ii *Catargi Lascar*, *Dimitriu G.*, *Gridov N.*, *Mătășaru T.*, *Orășcu Al.*, *Păclénu N.*, *Pleșoianu Șt.*, *Roseti Tețcanu*.

In congediū:

Prea S. S. episcopul de Râmnic, D-ii *Isvoranu Manolache*, *Moscu Tache*.

Nemotivați:

D-ii *Apostolénu G.*, *Boboicénu I.*, *Cantancușin G.*, *Cobălcescu Gr.*, *Enescu G.*, *Golescu Al.*, *Grecénu Al. (Dr.)*, *Hermesiu I.*, *Isvoranu M.*, *Lerescu Isaia*, *Lupescu G.*, *Păucescu I. (colonel)*, *Racotă Hariton*, *Sturza D.*, *Teohari Ahil*, *Gherman Menelas*.

Sumarul procesului verbal al ședinței precedente se adoptă.

Se supune la cunoscința Senatului adresa D-lui președinte al consiliului de miniștri însoțită de un tablou al D-lui mi-

nistru de rebel de sumele cheltuite cu ocaziunea concentrărilor pe anul 1876, cerut de D. senator *Deșliu*.

Senatul decide a se pune la dispozițiunea D-lor senatori.

D. președinte al consiliului de miniștri depune Domnescul mesagiū în alăturare cu concludința Adunării deputărilor prin care se recunoșce D-lui *Constantin Racoviță* redobândirea calității de cetățen român.

Se va tipări și împărți la secțiunii.

Se procede la votarea proiectului relativ la cedarea în proprietatea județului *Vlașca* a două locuri din urbea *Giurgiu* și rezultatul este:

Votanți	39.
Majoritate absolută	20.
Bile albe pentru	33
Bile negre contra	6.

D. vice-președinte proclamă că Senatul a adoptat proiectul de lege.

D. senator *Drosu* desvoltésă interpelarea D-séle relativă la necomplecierea consiliului județian de Iași prin neconvocarea la timp a colegiului I.

D. ministru președinte răspunde că s'a luat dispozițiunii ca să se convoce cât mai năntârziat colegiul, că prefectul nu a fost corect, érá în privința greșitei interpretări a art. privitor la numărul de 25 alegători, că acest mijloc nu se mai invocă.

D. interpelator declarându-se satisfăcut. cu acest răspuns, se pune la vot închiderea incidentului și se primesce.

D. *Drosu*, raportor al comitetului de delegați, dă citire raportului și proiectului de lege pentru organizarea polițiilor de orașe.

(Urmésă raportul și proiectul de lege).

D. vice-președinte declară deschisă discuțiunea generală.

Sustine luarea în considerațiune a legii D. ministru din întru, și D-ii senatori *Deșliu*, *Bosianu* și *Leca*.

D-ii senatori *Lahovari* și *Haralambie* combat luarea în considerațiune.

D. vice-președinte *Ion Ghica*, ocupă fotoliul președințial.

D-ii senatori *Cogălniceanu* și *Lungénu* propune amânarea proiectului péné la aducerea în desbaterea Senatului a legii comunale.

Se pune la vot prin bile propunerea de amânare și se primesce cu majoritatea de 25 voturi, contra 19 din 44 votanți.

D. senator *Orlénu* adresésă D-lui ministru al lucrărilor publice uă interpelare în privința liniei ferate *Mărășesci*, *Focșani*, *Buzău*.

Senatul decide a se comunica guvernului.

D. senator *Deșliu* anunță și desvoltésă uă interpelare la adresa D-lui ministru de finace în privința unei scrisori a mai multor persoane din Iași, care 'i denuncie că pe acolo se debiteșă un tutun de uă

calitate fórte próstă amestecat cu un soiū rogos. D-sa dă citire în estenso acelei scrisori ai cărei termeni sunt relevați de D. vice-președinte care invită pe D. interpelator a nu se da citire în Senat unor acte care copriind cuvinte neparlamentare la adresa unei autorități.

D. ministru de finace declarând că nu pôte răspunde la uă asemenea interpelare și Senatul cerénd închiderea discuțiunii se pune la vot și se primesce.

D. senator *N. Manolescu*, raportor al comitetului de delegați, dă citire raportului și proiectului de lege pentru urmăriri în materie de contribuțiuni.

(Urmésă raportul și proiectul de lege.)

D. vice-președinte declară deschisă discuțiunea generală.

Combat luarea în considerațiune D-ii *Băscovénu* și *Lungénu* și o sustine D-nu *Dimitrie Ghica*; D. *Casimir* se declară asemenea pentru luarea în considerațiune a proiectului însă cere a se amenda fiind părții prea rigurose.

Orele fiind înaintate, D. vice-președinte rădică ședința și anunță pe cea viitoare pentru a doua zi, 17 curent.

Sumarul ședinței din 17 Februarie, 1877.

Președinția D-lui vice-președinte *Mihail Cogălniceanu*, asistat de D-ii secretari *Kășcanu Demetriu* și *Belu Ștefan*.

Ședința se deschide la orele 2 după amiază.

Prezenți 42 D-ii senatori.

Nu răspund la apelul nominal 28 D-ii senatori, și anume:

Bolnavi

Prea S. Sa mitropolitul primat, D-ii *Catargiu Lascar*, *Gridov N.*, *Mătășaru T.*, *Orășcu Al.*, *Păclénu N.*, *Pleșoianu Șt.*, *Roseti Tețcanu*.

In congediū:

Prea S. S. episcopul de Râmnic, D-ii *Dimitriu G.*, *Isvoranu Manole*, *Moscu T.*

Nemotivați:

Prea S. Sa episcopul de Roman, Prea S. Sa episcopul de Huși, Prea S. Sa episcopul *Dunăreii-de-Jos*, D-ii *Boboicénu I.*, *Cobălcescu Gr.*, *Enescu G.*, *Golescu Al.*, *Grecénu Al. Dr.*, *Edugiu V.*, *Hermeziu I.*, *Isvoranu M.*, *Lupescu G.*, *Teohari Ahil*.

Sumarul procesului verbal al ședinței precedente se adoptă.

Se supune la cunoscința Senatului următoarele:

Telegrama D-lui senator *Hermeziu*, care cere un congediū de 10 zile pentru neapărate afaceri.

— Se acordă congediul.

Adresa D-lui *Deșliu*, prin care se plânge că s'ar fi călcat reglementul de D. vice-

președinte Ion Ghica, în privința D-sale cu ocaziunea interpelărei ce a adresat D-lui ministru de finanțe, pentru reua calitate de tutun, ce se vinde dincolo de Milcov.

După mai multe discuțiuni, Senatul aprobând procederea biuroului trece la ordinea zilei.

D. vice-președinte amintesc că în ședința precedentă s'a cerut biuroului a da deslușiri asupra colegiului II de Iași, care se ține fără reprezentant de la Aprilie trecut; D-sa cercetând actele a găsit ca prin raportul comisiunii verificătoare a alegerilor generale s'a propus numirea unei anchete parlamentare pentru motiv de ingerințe, ancheta nu a avut loc de ore-ce două din D-nii comisarii au fost numiți prefecti, era cel d'al treilea a fost bolnav.

D. senator Droșo, propune a se da citire raportului de verificare și a se lua o rezoluțiune căci altminterea această cesțiune s'ar amâna indefinit.

Sustină propunerea această D-nii senatori Lungenu și Casimir.

D-nii senatori Bălănescu și Cămărășescu, ceru a se numi o altă comisiune parlamentară de ore-ce este dat un vot al Senatului în această privință și trebuie a fi executat.

D. vice-președinte, după închiderea discuțiunii, pune la vot propunerea D-lor Bălănescu și Cămărășescu, și esplică tot d'ua-dată că respingerea acestei propuneri însemnă că Senatul voesce a intra imediat în desbaterea raportului, relativ la alegerea colegiului II de Iași.

Se procede la votare și rezultatul este :

Votanți	39
Majoritate absolută	20
Bile albe pentru propunere	19
„ negre contra	20

D. vice-președinte proclamă că Senatul nu a încuviințat propunerea D-lui Bălănescu.

Ședința este suspendată pentru 10 minute.

La redeschidere, D. vice-președinte declară că se va înscrie la ordinea zilei a ședinței următoare raportul relativ la alegerea colegiului II de Iași.

D. I. Deșliu desvoltă interpelarea D-sale, adresată D-lui ministru din întru în privința cumulării de către aceeași persoană a funcțiunilor de director la eforia spitalelor civile și director al ministerului din întru.

După răspunsul D-lui ministru, care declară că nu este o încălcare de lege cu aceste numiri, întâmpină D. interpelator care, terminând, depune următoarea moțiune :

„Ascultând pe D. ministru de interne, Senatul l' invită a observa spiritul legii și regulamentului privitor la eforia spitalelor civile și tace la ordinea zilei.“

Ia cuvântul D. senator Demetriu Ghica,

care, în calitate de efor, cunoscând mai de aproape lucrurile, dă mai multe deslușiri în privința numirii directorului actual, combate tot d'ua-dată argumentele D-lui interpelant precum și moțiunea D-sale.

D. colonel Haralambie convenind împreună cu D. ministru de interne și D. senator Ghica că nu este încălcare de lege; totuși dice că ocuparea de către aceeași persoană a acestor două funcțiuni a făcut o reu impresiune.

După răspunsul din nou al D-lui ministru, se pune la vot moțiunea și se respinge, după care declară incidentul închis.

D. Deșliu declară că retrage toate interpelările, propunerile și proiectele de legi ce a făcut.

Senatul decide a le scote de la ordinea zilei.

D. Grăjdănescu, raportor al comitetului de delegați dă citire raportului și proiectului de lege relativ la ore-cară reducții de funcțiuni și de salarie ale împiegarilor serviciului general de statistică.

(Urmază raportul și proiectul de lege).

D. vice-președinte declară deschisă discuțiunea generală.

Ia cuvântul D. senator Ion Ghica și propune a nu se desființa postul de ajutor-verificator, de ore-ce acest serviciu atâta de important este deja în lipsă de funcționari.

Sustină suprimarea D-nii senatori Leca și Demetriu Ghica precum și D. ministru din întru.

După închiderea discuțiunii, se pune la vot luarea în considerație și se primesce.

Se dă citire art. 1. Sustine din nou D. Ion Ghica a nu se primi suprimarea postului propus prin acest articol.

Sustină aceeași idee D-nii Lungenu și Lahovari, și o combate D. ministru din întru.

Se pune la vot art. I și se primesce întoemai.

Art. 2 și 3 se primesc succesiv.

Proiectul în total se adoptă cu majoritatea de 27 voturi, contra 5.

Orele fiind înaintate, D. vice-președinte conform dorinței Senatului, ridică ședința și anunță pe cea viitoare pentru a doua zi, 18 curent.

ADUNAREA DEPUTATILOR

SESIUNEA EXTRA-ORDINARĂ

Sumarul ședinței de la 18 Februarie, 1877.

Președinția D-lui vice-președinte *Teodor Alexandru*.

Ședința se deschide la amădi.

Prezenți 99 D-nii deputați.

Sumarul ședinței precedente se aprobă.

Se acordă concediul D-lor deputați Leca Dimitrie, Boiu Trifan și Pruncu Gheorghe.

Se trimite la comisiunea de indigenat petițiunea D-nei Iulia Theil.

Se comunică Adunării adresa D-lui ministru de interne pe lângă care se înaintă un stat sumar de toate adjudecațiunile, contractele și cumătraturile făcute în cursul anului anului 1876.

Adunarea decide a se imprima acest stat și a se distribui D-lor deputați.

Se ia în discuțiune proiectul de lege pentru cedarea gratis a unei părți din locul bisericii Udricani din Bucuresci, Economului Teodor, protoereului județului Ilfov.

După adoptarea luării în considerațiune se procede la discuțiunea pe articole.

Art. 1 se adoptă fără modificare.

Art. 2 se adoptă d'impreună cu adăogirea la finele său a următoarelor cuvinte „sub controlul administrațiunii comunale.“

Art. 3 se adoptă fără modificare și se adaogă și art. 4 în copriinderea următoare :

„Se dă un termen de maximum trei ani de la promulgarea acestei legi pentru construcțiunea acestei clădiri și decă până la expirarea acestui termen clădirea nu va fi făcută, locul va reveni de drept Statului fără nici o despăgubire d'impreună cu clădirile ce se vor ridica pe dânsul, până atunci.“

Se pune apoi la vot proiectul în total.

Votanți	75
Majoritate absolută	38
Bile albe pentru	75

D. președinte proclamă că Adunarea a adoptat în unanimitate.

D. deputat Cișman Nicolae interpelă pe D. ministru de finanțe în privința scutirii de foncieră ce trebuia să se acorde locuitorilor din orașul Huși pentru locuințele ce le au ars în anul 1873.

După răspunsul dat de D. ministru de finanțe, Adunarea trece la ordinea zilei.

După desvotarea interpelețiunii D-lui Petre Cerașescu privitoare la lipsa vogonelor pentru transportul rimătorilor în Austria și după răspunsul D-lui ministru al lucrărilor publice, Adunarea asemenea trece la ordinea zilei.

Se continuă apoi discuțiunea generală asupra proiectului de lege pentru desvotarea dispozițiunilor legii asupra comptabilității generale a Statului în ceea ce privește așezarea și executarea budgetelor de cheltueli anuale.

Se pune la vot luarea lui în considerațiune.

Votanți	87
Abținuti	1
Majoritatea absolută	44
Bile albe pentru	50
„ negre contra	37

D. președinte proclamă că Adunarea a luat în considerațiune.

Sedința se ridică la orele 5 și jumătate după amieză, anunțându-se cea viitoare pe Sâmbătă 19 Februarie 1877.

SENATUL

SESIUNEA ORDINARĂ

Sedința de la 24 Ianuarie, 1877.

Președinția D-lui vice-președinte Ion Ghica, asistat de D-nii secretari N. Cămărășescu și Rășcanu D.

(Urmare)

D. Mihail Cogălniceanu. D-lor senatori, de mai înainte am onorea a vă declara, că sunt în contra proceselor de presă; voi vă spun mai târziu pentru ce. Acum permiteți-mi să vă spun, D-lor senatori, în ce calitate vorbesc; pentru că am a spune lucruri, care m'î e tēmă că nu vor plăcea nici D-lor conservatori, nici D-lor de pe banca ministerială; pentru acesta vă fac de mai înainte scusele mele. Vorbesc aici ca membru al partidului liberal-național, care a adus căderea ministeriului trecut; vorbesc ca membru din comitetul central de opozițiune de la Mazar-pașa. (Aplause) Nu aplaudați. Vorbesc ca coredactor al *Alegătorului Liber*, coleg al stimatului meu amic D-nu Eugeniu Stătescu, colegul meu în partidul liberal-național, colegul meu în comitetul de la Mazar-pașa, colegul meu în comitetul de redacțiune al *Alegătorului Liber*. Și nu mă sfiesc de loc enumerându-ve aceste calități și denotațiuni care la mulți sunt rău vădute. M'î pare foarte bine, D-lor senatori, de discuțiunea urmată și sunt în deosebi recunoscător onor. D. Băscovănu, că a provocat o discuțiune în Senat asupra articolului din *Telegraf*. Este bine că s'a pus Senatul în pozițiune să se rostescă și el asupra teoriilor coprinse în acel diar redactat de un membru al majorității din cealaltă Cameră care susține pe guvernul actual cum el este astăzi format. (Aplause).

D-lor, nu eți, ci un mare om de Stat, — Gladstone, răspundând unei acuzațiuni cum că în viața lui și ar fi schimbat ideile de mai multe ori, a dat aceste cuvinte: „acela care în viața sa n'a învățat nimic și care priu urmare, susține că nu s'a rătăcit nici o dată în ideile și în faptele sele să ia pētra și să arunce în mine“.

D-lor, în materie de presă sunt în stare mai mult de cât ori care altul dintre D-v., să vorbesc în cunoștință de cauză. Sunt Stan pășitul. Am fost diarist, am fost și ministru de interne de care releva presa, am scris în presă și apoi am administrat presa. Ca ministru am administrat cu legea de presă, cu sistemul avertismentelor și cu libertatea absolută a presei. N'aș fi

vorbit de acesta decât principele Dimitrie Ghica n'ar fi făcut mențiune de libertatea absolută de care s'a bucurat presa în ministerul D-sele din care am avut onore a face și eu parte. Am fost coleg cu D-sea într'un minister care n'a făcut nici un proces de presă, și cu toate acestea presa numai bună nu era pentru mine. Unul din organele principale ale opozițiunii de atunci publica în toate zilele că la 11 Iunie 1869, era să fie un mare eveniment, era asina-rea mea, și cu toate acestea noi nu am intentat procese de presă. (Aplause).

Vă mărturisesc D-nii mei, nici o dată ca ministru n'am dormit mai bine de cât sub regimul libertății absolute de presă, și nici o dată n'am dormit mai rău de cât atunci când era în putere regimul avertismentelor pentru că eram răspundător pentru tot ce se dicea în presă.

Intorcându-mi ochii spre timpuri și mai depărtate, vă voi spune, ca vechi diarist, ca redactor al *Stelei Dunărei*, că eu am convins pe repausatul Domn al Moldovei, Grigore Ghica, și pe ultimul său censor carele era însuși fiul său, ministru de externe, repausatul Beizadea Costache Ghica, că cu censură presa era mai tare, și l'am silit, eu redactorul *Stelei Dunărei* să promulge legea presei și desființarea censurei. Vedeti d'era, D-lor, cum că de mult sunt pentru libertatea presei. D'era mi se va dice: cum atunci la 1864 ai introdus sistemul avertismentelor? D-lor, nu este locul aici să vorbesc de 2 Mai, mă voi mărgini a spune că precum sunt compromise în resturnări de guverne, tot așa și atunci a fost un compromis în guvern. Prin acesta nu mă desbrac de solidaritatea actelor ce s'au săvârșit atunci.

D-lor, v'am spus că am să vorbesc ca membru al partidului liberal național; voi dice și mai mult, am să vorbesc și ca democrat, nu demagogu (aplaude), și am dreptul să dice că sunt cel mai democrat dintre toți oamenii care aji să îmbrac cu acest nume. Am fost și sunt democrat neuitându-mă la mine; am introdus în această țară legi democratice plătind cu pelea mea. Când am călcat jurământul meu ca să dau acestei țări legea rurală și sufragiul universal, sciam că am să fiu sfărâmat, dar sciam că țera va rămânea cu aceste instituțiuni democratice.

D. ministru al justiției a vorbit de intrunirile și de alianțele deosebitelor grupe, ades opuse prin principii, dând și mâna spre a resturna, și a doua zi combătându-se când este de a consolida ceva. — Acesta este marea nenorocire a acestei țări, acesta este păcatul oamenilor noștri d' stat, — pōte că este și păcatul meu în parte, — căci aceste alianțe, experiența ne a dovedit, că nu sunt nici o dată în profitul nici a principiilor nici chiar acelora care le fac, — ci de deusele profită tocmai acei care în timpul luptei au ședut pitu-

lați și muți, și după triumfă tocmai acești muți și tupilații deveneau mai insolenți și mai mari naționali ai țerei, (Aplause)

D-lor, de ce se atinge aici? Se atinge de un articol scris — nu vorbesc de diarul *Telegraphul*, ca organ politic, căci *Telegraphul* este o întreprindere comercială — adaog, se atinge de un articol scris de un membru al majorității și care dice că decât Domnitorul ar schimua ministerul actual, s'ar face revoluțiune! Ei D-lor! Dați-mi voie să vă dice: liniștiți-vă că revoluție nu să face și nu se va face; acei care în viața lor au făcut revoluțiuni, cred că au ajuns a avea destulă experiență spre a se fi convinși că revoluțiunile nu le au folosit lor; și apoi pentru ce revoluțiuni? Revoluțiuni pentru că Domnitorul și ar schimba ministerul?

Apoi nu vin casuri, chiar prevădute de Constituție, când Domnitorul, în facia unui minister care numai există de cât cu numele, este d'ator, este silit să numescă alți ministri? N'avem de exemplu cele întâmplări în 1871? Ministerul D-lui Ion Ghica și dedese demisiunea; Domnitorul ceru Camerei un minister; Camera se împrăstie fără a lua o hotărâre constituțională, atunci Domnitorul a chemat un om, pe D. Lascar Catargiu, carele într'oa noapte a format un minister! Și, D-lor, nu de astăzi, d'era încă în timpul pe când eram în opoziție, în contra aceluși minister, alături cu memoriul guvernului actual, dicem că oamenii aceia care au primit ministerul în noaptea 11 Martie, au făcut un act patriotic, căci țera trebuia să aibă un guvern.

Insă pe urmă s'au schimbat lucrurile. Președintele consiliului a început să facă greșeli una dupe alta; s'a pus ca Saturn să și mănânce colegii, unul dupe altul, astfel că după 5 ani de guvernare nu mai rămase din oamenii care fusese la început colegii săi în minister de cât D. general Florescu, — greșelă, care fie dis, se repetă și de D. ministru actual, numai cu o mare repezițiune! (Iaritate.)

Altă greșelă a ministerului trecut, a partidului conservator, este că s'a pus să persecute într'un mod nelegal, în mod violent, nu numai în interesele materiale d'era și în drepturile constituționale, pe toți acei ce nu i plăcea, și nu numai pe adversarii de principii d'era chiar și pe amicii politici, întru cât acestia aveau nenorocirea să nu dică *amin* la tot ce făcea D. Lascar Catargiu!

Consecința a fost ca toți cei persecutați au început să se uite unii la alții, să și strângă rândurile, și așa unii dupe alții am fost siliți să facem coalițiuni cu acei ce se numesc partidul radical. Da, D-lor, ne-am coalisat ca să scăpăm de persecuțiuni motivate adesea numai pentru că cutare sub-prefect nu iubea ochii D-lui Manolache Costache, pentru că alt prefect nu iubea ochii mei sau ochii D-lui Vernescu

și ast-fel ajunsesem unii dupe alții a ne vedea sdrobinsu-se chiar individualitățile.

D-lor, există în inima omului un ce care în orî ce condițiuni s'ar afla el, l pune în drept dupe prelungite serviciul să se aștepte la uă considerațiune mai deosebită, la uă respectare mai mare a individualității sêle.

Acêsta o vedem chiar în sênul familielor nôtstre, sunt servitoriî asupra credinței că- rora putem compta mai multu; cari au ședut mai mult în casa nôtstră, slugile cari au îm- bătrânit în serviciul nostru. Cari sunt apoî servitoriî cari au dreptul de a cere uă cruțare, uă căutare mai mare din partea stăpâni- lor? Negreșit acei cari au dat mai multe do- vedî de serviciu și credință. În Viena, în toți anii, municipalitățile dau medalii și pre- miî acelor slugi cari dovedesc că au servit 15—20 sau 30 anî în uă singură casă, în uă singură familie. Aceste distribuțiuni să fac cu mare solemnitate, și în acea di stăpânii află de mulțămire de a pune chiar la masa lor pe aceste slugi îmbătrânite în casa lor, și la rîndul lor de ale fi servitor în acea di.

De ce să nu fie tot așa, în marea familie, în națiune? Trebuie ca într'un Stat, ômenii cari au îmbătrânit servind și apărînd in- teresele țerei, la finele carierei lor să fie respectați, să fie considerați, să fie chiar cruțați, cel puțin, când trebuie să fie cru- țati. Ei bine! Onor. D. Lascar Catargiu n'a făcut așa, pentru contemporanii sêi, pen- tru acei cari au luptat spre a aduce națiu- nea nôtstră unde ea se află acum. Dêră n'a cruțat măcar individualitatea nôtstră. Nu, ômenii acei generațiunii care au consacrat uă viață spre a întemeia egalitatea înain- tea legii, ne-am vîdut puși egal înaintea capriciului D-sêle și a rudelor D-sêle; și D-sa pretindea că dinaintea D-sêle, din- aintea arbitrariului sêu să nu fie slugă îm- bătrînită, să nu fie servitor al țerei res- pectat de țeră, respectat de D-sa. Toți tre- buia să fim sclaviî ordinelor D-sêle, și așa ajunserăm să fim tratați ca vagabonți! Eû ministru, Prim-ministru, de trei ori în țera mea, prin circulare către prefecți și de la prefecți la sub-prefecți și de la acestia la primari, urbanî și rurali, am fost pus la indexul lor, fiind că am fost pârât de un sub-prefect pe care nici l'am vîdut, că m'as fi lădat, — de și n'am făcut'o, — că am să mă fac din noi minis ru. D. Lascar Catargiu a ordonat să fiu prins și dat pe mâna procurorului. Ei bine, D-lor, care din D-vôstră în țera acêsta n'are drept dupe legi să devie ministru? Așa fiind, de ce n'ar spune'o dêră că are să devină mi- nistru? Acêsta pôte fi uă deșertăciune, dêră nu uă crimă. Presupun dêră că și eû să mă fi lădat că vream a mă face ministru; acêsta dêră de aș fi dis'o, putea să mă ducă dincolo de Milcov, la Golia, și aici, la Mărcuța, êră nu la procurore!

D-lor, când am vîdut acest ordin circu- lar, pe care l'am și ađi în original și l păstreș ca uă particularitate a regimului, am devenit dușmanul neîmpăcat al D-lui Lascar Catargiu și 5 ani l'am combătut cu uă energie de di și de nôpte pênă la că- derea sa. N'am fost din acei pitulați cari ađi sunt mai patrioți de cât mine. Reven- dic dêră onôrea de a fi unul din resturnă- torii ministerului D-lui Lascar Catargiu.

Voiu vorbi dêră în numele aceluî număr de senatori cari în acest Senat împreună cu mine, au lucrat pentru resturnarea mi- nisterului Catargiu.

Să vedem mai înteu cum și de cine s'a resturnat ministerul Catargiu? L'a resturnat colegiul al patrula? Nu. L'a resturnat colegiul al treilea? Nu. L'a resturnat D-lor, colegiul al douilea și colegiul înteu al Senatului. L'a resturnat Senatul, l'a resturnat clasele posidenteî, clasele inteligente cari au interese pozitive în acêstă țeră, care au dreptul să și dea un cuvînt în a- cêstă țeră și prin averea lor și prin edu- cațiunea lor politică (aplaude). Și cum l'au resturnat? Unindu-se în tôte județele toți ômenii cari aveaî un trecut politic, cari au luat parte la renascerea României, cam tocmăi acel partit liberal-național ce în mare parte a făcut tôte actele mari ale istoriei nôtstre contemporane, începînd cu *Unirea*. Aceșii ômenii întruniți, au trâmîs majoritatea în Senat și acêstă majoritare a făcut ministerul din anul trecut, ministe- rul care represintă icôna aceluî mare partit ce s'a luptat în alegeri, compus de clasele posidente, de clasele inteligente.

Așa dêră, Senatul a schimbat sôrta țe- rei, căci clasele inteligente, clasele posi- dente, au biruit în alegerile senatoriale (aplaude sgomotoșe). La formarea mi- nisterului din anul acesta, era între noi D-lor, un *steep le chasse* de patriotism și de ab- negațiune. Scii că Domnitorul usând de dreptul sêu constituțional a fost chemat mai înteu pe onor. D. Vernescu și l'a fost însărcinat cu formarea ministerului. D. Vernescu este unul din luptătoriî liberali care a apărut multe cestiuni mari în Ca- meră, și a dat dovedî de mult patriotism, de multă energiă, însă D-sa era unul din cei mai junî între noi, nu avea gâtlegiul rînit de nevoi, de lupte vechi, de ani de serviciu ca mulți din colegii sêi. Noi nu ne am uitat la acêsta, și trei foști preșe- dinți de consiliu am primit să servim sub președinția D-lui Vernescu. Pentru ce? Pentru meritul onor. D-lui Vernescu? Pentru experiența sa? Pentru marea sa capacitate? Nu. Cu tôte talentele D-sale, avem nemodestia să susținem că și noi, acei foști de trei ori în capul guvernului nu ne simțim mai jos de D-sa. Eram însă predominați de ideea colectivității; ne dădusem cuvîntul, că ori pe care Măria Sa Domnitorul l va onora cu încrederea sa, noi să l primim în capul nostru, noi să

luăm sub densus orî-ce post de încredere ne va da. Eû eram pe atunci în Moldova. D. Vernescu m'a chemat la telegraf și m'a întreat de voese să primesc a fi ministru de esterne? Am întreat cine sunt cei-alți ministri? Toți amicii, mi s'a rîspuns, și am primit. N'a reușit combinațiunea Ver- nescu. Mai târziu, după demisionarea mi- nisterului Florescu, D. Manolache Costaki a fost chemat a forma ministerul. D. Ma- nolache Epureanu sunt dator să și dau în public uă dreptate, să și recunosc un ade- vîr: este unu din ministriî cel mai con- stituțional ce am avut în România; când D-sa este particular să și mi permiteți a o spune, este puțin *frondeur*, face pe reac- ționarul, propune chiar modificarea Con- stituțiunei; ministru, D-sa este omul cel mai scrupulos, este apărătorul Constitu- țunei cel mai credincios, pe care am cu- noscut în viața mea; ba de multe ori D-sa este de uă susceptibilitate neertată unu om de Stat; pentru un capriciu, pentru uă fantezie, pentru un mic neajuns D-sa se mânie, lasă puterea și astfel sacrifică uă situațiune, nu numai a sa dêră și a parti- tului sêu!

Chemat de a forma noul minister, D. Manolache Epureanu s'a adresat către mem- brii partitului liberal național, către mem- brii comitetului de opozițiune de la Ma- zar-Pașa, către colegii sâi de lupte; se a- tingea de a împărți portofoliile între noi. Toți noi foști ministri, foști capi de gu- vern, ținem a da țerei uă garanție în favô- rea libertății alegătorilor în tôtă puterea cuvîntului. Și onor. D. Manolache Epu- rénu și onor. D. I. Brătianu și eû, fost mi- nistru de interne, am convenit a încredința ministerul de interne feciorelnicului D. Vernescu, ca un gaj dat țerei, o mai repet, că alegerile vor fi libere.

Punerea D-lui Manolache Epureanu în capul Guvernului avea uă semnificațiune; voiam să arêtam țerei că unirea nôtstră, nu era ca în trecut uă coalițiune, ci era res- taurarea partitului liberal național pe te- meiu programului nostru de la Mazar- Pașa, program la care a aderat toți libe- raliî din țeră, de tôte nuanțele fără ose- bire. Am primit pe D. Epureanu pentru că D-lui mai avea și prestigiul că fusese pre- ședintele Constituantei, și acest titlu re- presenta în facia tutulor, și a însuși par- titului liberal, representa, dic, scopul în- trunirei nôtstre: respectarea drepturilor Constituționale, restatornicirea Constitu- țunei în textul și spiritul ei. Camera de- deputaților disolvându-se, s'a făcut noile alegeri—cum ele s'a făcut, nu este trêba mea de acum a desvolta acêstă întrebare — sunt însă dator să declar că guvernul în întregimea sa a lăsat, a respectat în tôtă întregimea sa libertatea alegerilor; decă au fărâurit subalternii și pentru ce....

D. Apostolenn. Acesta este cazul; aci este cestiunea.

D. Cogălniceanu. Această o las pentru altă dată. Acum nu voi rădica perdeaua.

D-lor, a venit noua Cameră. Cum se prezintă ministerul în fața Adunării? Ministerul era compus de reprezentanții grupelor principale ale partidului liberal; jumimea era reprezentată prin D. Ferichidi; liberalii moderați era reprezentat prin D. Epurău, și prin D. Vernescu; era, să-mi permiteți să dic restul, liberalii moldoveni erau reprezentat prin D. Cogălniceanu; era D. Brătianu care reprezenta vechiul partid liberal din România de dincoace; în fine erau toate elementele vitale ale partidului nostru reprezentate în guvern. Dintre aceștia, cei cari nu au putut intra în minister au fost aleși președinți la Cameră și Senat, cari și aceștia, după tipicul constituțional se socotesc a face parte din guvern. Astfel și în asemenea condițiuni partidul național liberal a luat cârma țării în mâinile partidului conservator.

Veniud la minister, am venit cu un a-nume program; el coprindea însuși programul partidului național în timpul luptei. Acest program făgăduia, și făgăduia ce? Făgăduia îndreptarea relelor, secarea abuzurilor și satisfacerea intereselor morale și materiale, rădicarea clauselor sărace și persecutate, pentru că din nenorocire sub ministerul trecut, administrația nu făcea administrație, ci de sus pînă jos făcea politică, pînă și sub-prefecții, pînă și primarii făceau politică. Când în consiliu am discutat acea programă, ei spuneam, și-mi pare rău că D. Brătianu nu este aci, dără este D. ministru de rebel, spunem des: ore realisa-vom toate cele promise prin această programă, căci ei căduți de la putere ne dicea că ne-am unit la restituire, dără că nu vom rămânea uniți și la organizare!? Dicem eu: dără ore putea-vom merge mult timp împreună? Putea-vom realisa programa împreună? Și era noi ne dicem: vom putea-o, de vom rămânea uniți între noi; căci nu mai sunt cestiuni de principii cari să ne despartă, cel puțin principalele de un ordin superior. Cestiunile mari sunt rezolvate, cestiunea socială este deslegată încă de la 1864; în privința politicii esteriore linia noastră de purtare este trasă; avem a fi neutri sinceramente; n'avem a face cu nici uă putere alianțe exclusive; avem să stăm liniștiți, apărându-ne căminele părintesci și drepturile naturale când vor fi puse în joc. Acesta era programul nostru al tuturor, fără deosebire; și mai presus de cât program credeam în sinceritatea unora către alți!

Cum s'a întâmplat că acel ministru eșit din majoritatea Senatului, care și el reprezenta acel partid întrunit din toate grupurile liberale, au adus schimbarea sistemului, că acel ministru dic, a început de a doua zi a se slăbi prin însuși el, că ministrii săi întocmai ca sub ministerul Ca-

targi, au început a se schimba la față unul după altul. A eșit D. Epurău; a eșit apoi D. Ferichidi; a eșit D. Cogălniceanu (ilaritate); apoi a eșit D. Sturdza; mai pe urmă vedem și pe D. Vernescu că numai ocupă banca ministerială, și așa țera a venit a se întreba: ore calificarea, de *Saturday* care și mănâncă copii, calificare ce s'a dat regimului fundat în Martie 1871, nu se cuvine și regimului fundat în Aprilie 1876? Și așa am ajuns însuși noi a ne face întreba: ore ținut-am noi către noi mai înainte și apoi către țera promisiunea dată că eu toți vom fi uniți la lucru, precum am fost uniți la restituire? Aci faptele răspund. Cum se întâmplă că acele clase posidente, acele clase inteligente, care în Martie și Aprilie 1876 să lauda, se rădicău așa de sus, astăzi după însuși aceste bănci ministeriale în fața țerei se califică de *pâne rece*? (aplaude), uitându-se că pâne rece nu strică stomacul (răsete și aplause).

Cum se întâmplă ca în loc ca noi cu toții să stăruim să lucrăm spre a dovedi acestei țeri că și partidul național-liberal pôte să guverneze și să administreze această țera, că și ideile liberale și democratice pot da acestei țeri un guvern înțelept, prudent, fără pasiuni și prin urmare capabil și paternic; noi din contra, de a doua zi după triumf, ne-am pus pe certe și așa am dat adversarilor noștri dreptul de a ne imputa că suntem bunți pentru sfărâmat dără nu și pentru creat.

Noi am vădut în Franca — fiind că tot Franca o luăm de exemplu, și în multe dări nu e rău — pe Gambetta, republicanul cel mai furibund, în timpul imperiului, acesta uă dată răsturnat, silindu-se din toate puterile ca să moderesse pe republicanii, ca să dovedescă lumii că și republica pôte să dea Franței un guvern, nu ca la 1793, ci un guvern de pace, de ordine, de dreptate pentru toți. Am vădut și vedem mereu republicanii, afară de republicanii de pușcărie (aplaude), silindu-se să dovedescă că și republica pôte da Franței un guvern tare în năuntru, respectat în de afară. Acesta se dovedese în toate zilele; nici uă dată amicitia Franței nu s'a căutat mai mult de cât sub regimul republican al lui Mac-Mahon. Acesta era și dorința tuturor acelor cari au lucrat spre constituirea partidului național-liberal; ambițiunea, autoritatea noastră era ținută spre a dovedi partidului conservator că și noi putem da țerei un guvern capabil, inteligent, nepărtinitor, fără pasiuni, carele să satisfacă toate interesele morale, toate interesele materiale ale acestei țeri.

Onor. D. ministru de justiție, amicul meu, să-mi permită tot să-i dau acest nume, este un june de viitor, pe care l' stimes în deosebi, fiind că nu l'am vădut nici uă dată pasionat pentru măsură estreme, și de aceea l' cred destinat a fi stâl-

pul partidului național-liberal. Noi bătrânii căți am mai rămas, nu mai avem uă lungă viață; de aceea-mi pare bine când ved tineri cari au primit a purta și a conduce mai bine pôte de cât noi drapelul partidului nostru liberal-național. Ei bine, mi permit a esplica amicului meu, D. ministru de justiție votul ce l'a dat mai deunăzi Senatul, adică trecerea la ordinea zilei asupra raportului onor. D. Ionescu, nu ca ministru, de și scris când D-sa era deja ministru, raport privitor la lucrarea comisiunei de anchetă în privința alegerilor senatoriale de la Roman și Bacău. În adevăr la întâia părere, acel vot pur și simplu de trecere la ordinea zilei, a părut, pentru acele persoane cari nu sciū mersul lucrurilor, a părut dic, uă monstruositate. Cum? Senatul găsesce vinovați pe prefecții de Râmnicul-Sărat, Busău, Patna și Muscel și-i trâmite înaintea justiției, și tot același Senat, asupra raporturilor comisiunei de anchetă de la Bacău și de la Roman, care constată acelși abuzuri, trece la ordinea zilei? Și ce este mai curios că unul din chiar membrii acelei comisiuni, carele a făcut ancheta, carele propunea darea în judecată, nu numai a prefecților, dără și a ministrilor, onor. meu, nu sciū cum să-i dic, amic sau fost amic, D. Iorgu Radu însuși, s'a abținut de la vot?! Mai curios; juriul la rândul său vine și disculpă și pe prefectul de la Câmpu-Lung și pe acel de la Busău, și pe acel de la Râmnicul-Sărat, dicend că nu, nu sunt vinovați! Eu, dacă aș fi fost eu jurat, vă spun din suflet, că condamnăm cel puțin pre doi din trei. Ei, instituțiunea este vinovată, vor dice pôte astăzi unii din liberalii precum altă dată diceau conservatorii, când de la însuși aceste bănci combăteau juriul ca uă instituțiune nepotrivită pentru noi! Și unii și alții grăseau; și unii și alții uitau că jurații achită, de multe ori chiamând dinaintea lor vinovați, pentru că ei nu sunt chemați a judeca după textul legii punend paragraf lângă paragraf și deducend sentințe. Veridictul juraților reprezintă fluctuațiunile opiniunii publice, veridictul juraților este semnul timpului. Da; jurații când au achitat pre agenții administrațiunei trecute, n'a dis că aceștia erau nevinovați, dără făcea l comparațiune și vedend că starea lucrurilor nu s'a schimbat, că populațiunile suferă aceleași rele, că negustorii, că proprietarii, că arendașii, că moșnenii nu s'a resimțit în nimic în bine prin schimbarea omenilor, juriul și-a dis: tot ca una fata mea, și de ce să trâmitem pe unii la pușcărie când cei ce le au urmat nu fac mai bine! (răsete).

D-lor senatori, s'a vorbit și se vorbesce mult de pasiunile politice, de prigonirile înverșunate ale partidului național liberal; se dă de exemplu darea în judecată a ministrilor trecuți. Dără pasiunile și prigonirile s'ar opri aci, vă declar, D-lor, că

de nu pentru toți, dără cel puțin pentru acei cari au condus mașina, am fost și sunt și eu pentru darea în judecată, era bine ca oamenii de la putere, cari au cărmuit cinc ani, să cunoască amărăciunile căderii, precum le am cunoscut și eu! Dără de la darea în judecată și de la asigurarea unei drepte justiții și până la sistemul care pe urmă s'a introdus, întindându-se persecuțiunile de la ministri până la subalternii de jos; dără până a adunge la acei acuatori publici, din cari unii altă dată s'erutau mâna ministrilor: căduți (bravo, aplause), oameni cari astăzi pretind a concentra singuri patriotismul și liberalismul, înjurând pe cei ce au îmbătrânit în această țară luptând pentru națiune și libertate; de ce era drept și datoric să se facă și de ce se face astăzi, ce deosebire!

Și aci începe persecuțiunea. Am aci un act care trebuie să figureze ca o ilustrare alături de actele marcante ale administrațiunii D-lui Lascăr Catargiu, carele m'a dat pe mâna tuturilor procurorilor din totă țera, fiind-că fusesem acusat că mă laudasem, nu știu unde, că o să mă fac iar ministru.

Ei! D-lor, etă că cu toate ordinele D-lui Catargiu m'am făcut ministru, și pôte că de voi mai trăi, mă voi face încă ministru, în pisma procurorilor vechi și nou!

Etă actul acesta. Mai înainte două cuvinte de introduciune. Camera în suveranitatea sa, a numit un comitet de acuatori învestit cu drepturile de judecator de instructiune. Acest comitet a hotărât a se face o perchișițiune la toți foștii prefecti ai D-lui Catargiu; pe lângă procurori și judecatori de instructiune, mi se pare, acest comitet a însărcinat și câte un deputat ca să mergă să asiste la acele perchișițiuni în calitate de martori. D-lor! Eu nu am nimic de dis în contra măsurilor luate de Camera deputaților; am spus de mai înainte și o spun și acum că Camera este suverană ca și Senatul, însă nu uitați că acei deputați aveau să asiste la perchișițiuni numai ca martori. Ei bine, unii din acești martori, s'a prefăcut în frumoși și întregi procurori, în energiei acuatori publici, au mers până a da secrete de familie pe față, a citit și chiar chărțile oamenilor, de o natură privată, lucru despre care s'a dis cu drept cuvânt că era monstruos, că era hidos!

Ast-fel am vădit cu toții, deputat făcând perchișițiuni la alt deputat. Acesta s'a petrecut la Piatra, s'a petrecut la Galați. La Vaslui, lucrul a fost încă mai frumos. Veți înțelege acesta din citirea însuși a articolului de care v'am vorbit. Etă ce se dice în acest articol, păcat că nu este litografiat!

România 1876 August 27.
Deputatul colegiului III
al
Județului Vaslui
No. 3.

Domnule procuror,

„Cu ocaziunea perchișițiunii ce am avut însărcinarea de la comitetul de punere în acusare a foștilor ministri, dați în judecată, a face chărțielor foștului prefect al acestui județ, Dimitrie Donici *atât la domiciliul său cât și aiurea, ni s'a denunțiat și chiar am descoperit* asupra administrațiunii sale mai multe abuzuri și ilegalități pedepsite de legi.“

— „Și apoi onor. profesor-deputat întrebându-mă despre înțelesul de *Noi*, intră în dezvoltarea acestor abuzuri și apoi încheie:“

„Acestea și alte multe abuzuri și deturări *unele constatate de Noi* și altele denunțiate de persoane onorabile, constituind un tot care trădează(?) o administrațiune din cele mai corupte și mai abuzive am crezut de datoria mea a vile comunica cu tot dinadinsul, rugându-vă, D-le procuror, a lua de îndată măsurile necesari pentru ca culpabili să fie trași la răspundere, conform legii.“

Primiți, D-le procuror încredințarea etc.

Deputat, A. Vizanti.

Acest act, D-lor senatori, n'are nevoie de comentarii. Ei bine, D-lor, vă fac întrebarea: acesta am voit noi, cei cari am resturnat pe D. Catargi? Dără mi veți dice că este un act izolat. Nu este așa. În Moldova acest act reprezintă o situațiune generală, persecuțiune sistematică a tot ce nu este fracțiune. Membrii acestui grup, nu fac alt-fel de ceea ce a făcut D. Vizanti; carele aducând și subscriind o acuatoriune cu titlul de deputat a uitat principiul elementar; acest D. care a dis aci, deputatul colegiului III, a uitat că afară din Camera, nu există nici deputați, nici senatori; că afară din Camera noi nu suntem de cât niște simpli particulari și că prin urmare nu avem calitatea de a ne prevala de această calitate în adresele noastre, căci atunci ne am afla alături de acei nobili scăpătați cari iau armele țerei și le pun pe cărțile lor de vizită!

„Și nu uitați, D-lor, că deputatul colegiului III de la Vaslui este un profesor al Universității de Iași; că acest D. n'are locușitor; că acest D. de luni a lăsat catedra veduvă! A lăsat-o erna ca să fie deputat în Camera; a lăsat-o vara ca să fie acuator public la Vaslui și Dumneștii scie unde! Și apoi ne plângem ca școlile nu merg bine, și mai pretindem că noi îngrăm de generațiunea viitoare?!

Voi mai avea onoarea a vă întreține

mai pe larg de această cestiune, atunci când voi dezvoltă această cestiune, atunci când voi dezvoltă interpelațiunea despre care deja am vorbit aci în Senat, adică în privința Universității de Iași.

Acum revin la cestiune, D-lor, etă ce se petrec sub ochii nostri; mi voi permite de a o califica de semnul timpului? Semnul timpului este că din nenorocire partidul național-liberal, din care fac parte, nu și a ținut promisiunile date țerei, că de aci nemulțumiri, și ca consecunță slăbirea puterii noastre. În Moldova, acei cari în special au luptat mai mult în favoarea programului nostru, astăzi se ved mai persecutați de cât în vremea ministerului trecut; și de cine? De un grup, o dată aliatul nostru. Am vădit cu toții pe D-nu ministru de externe, scăpând ocaziunile diplomatice cele mai favorabile și lăsând să treacă timpurile cele mai bune fără ca să și dea ostentia de a profita de ele în favoarea țerei. Causa era că D-sea și îndrepta activitatea sa cu totul aiurea! Eram în Viena, citeam diarele din țară; în ele vedeam că D. ministru de externe udată pe săptămână mergea în Iași; și ore ca să tratese vre-o cestiune de resortul ministerului său? Ferescă Dumneștii; ci ca să schimbe pe cutare prefect sau cutare judecator; ca să spună prefectului — am dovești — ca să nu se alegă cutare membru din comitetul liberal național din Iași, pentru că astăzi ochii acelui domn nu și mai plăcea; altuia adaugă: că este bine să nu se alegă în Senat președintele clubului liberal din Botoșani, ei să se preferese... cine? D. Grigorie Holban, foștul prefect de la Dorohoiu, căruia D. Lascăr Catargi și dedese ordin să mă arestese pe mine!

Acesta a fost candidatul susținut de liberali și de fracțiunii, în contra căruia a avut o luptă colegul nostru onor. D-nu Hermeziu, carele în timpul luptei a sacrificat bani și energie spre a face a triumfa partidul nostru. Ei bine, D-lor, când însuși ministru dă semnul sfârșirii partidului nostru, cum voi dice ca acest partid să nu se slăbească, să nu se nimicicească și că ministerul actual să mai pôte pretinde că reprezintă partidul național liberal? Tote elementele moderate s'au retras de la el, și retrăgându-se consecința este, o mai repet, că partidul liberal național în guvernul actual nu mai este reprezentat cum el era la Aprilie 1876; consecința este că guvernul actual din și în și este împins către acele grupuri radicale, ca să se depărtească în loc să atragă; și consecința naturală este că, precum sub guvernul Catargi, din cauza greșelilor lui, conservatorii și părăseau cu grămada și treceau în rândurile liberalilor, asemenea și acum — mai ales în Moldova, — v'o declară această, D-lor ministri cari sunteți din România de dinco v'o declară ca și știți că este un curent

care duce astăzi chiar omenii liberali în rândurile partitului conservator!

Am văzut pe D. Catargi venind în Iași, acolo unde înainte, chiar ca ministru nu prea cutesa să se arate, l-am văzut primit, pot dice, cu flori, nu numai din partea amicilor săi, dără chiar din partea multor cari au lucrat la căderea sa și ne-au ajutat să venim aci!

Acésta ce însemnésă? Însemnésă datoria ce avem de a da strigătul de alarmă, de a descepta pe guvern să bine-voescă a lua în băgare de seamă cele ce se petrec în țără; să bine-voescă a se opri în calea rătăcită în care s'a aruncat. De nu o va face, de va pune însăși el drapelul partitului nostru în pericol, atunci l prevenim că, osândiți a ne rosti între omeni și între principii, vom fi nevoiți a combate pe omeni ca să salvăm principiile.

Situațiunea acésta nu mai este un mister pentru nimeni, afară dără pentru minister. Inșă acésta nu o cred, căci ved pe unii chiar din sprijinatorii guvernului actual dicéad că ministerul acesta se elatină, că el pôte să cadă. In asemenea cas Domnitorul, judecătorul suprem care după Constituțiune are dreptul să numescă pe ministri, Domnitorul pôte la rândul săi să și dică: guvernul actual nu mai este reprezentantul majorității, el în lăuntru nu mai este reprezentantul acelor ce s'au luptat în alegerile senatoriale; partitul cel mare, partitul național liberal, nu mai susține astăzi ceea ce a susținut la Martie și la Aprilie trecut. In asemenea cas, Domnitorul pôte să cheme alt minister, pôte să cheme chiar pe partitul conservator! Rămâne în urmă ca Corpurile-Legiuitoare să dică, érași după Constituțiune: nu primim pe acest minister, nu ne convine! Inșă veți recunoșce cu toții că Domnitorul are dreptul de a și schimba ministri precum și are dreptul de a și numi. Ei bine, articolul din *Telegraful* contestă Domnitorului tocmai acest drept și aci este partea gravă a cestiunei. Diarul merge mai departe, el dice Domnitorului să nu cumva să te atingi de ministerul actual că e foc, căci facem revoluțiune! Revoluțiuni? Sunt fericit de interpelarea D-lui Băscovenu, nu pentru ca să venim la moțiunea care i s'a atribuit și care n'a făcut-o, adică la darea în judecată a diaristului, dără ca să dic alături cu D. ministru că instituțiunile noastre constituționale sunt puternice, că națiunea care și le-a dat le pretuesce, că aceste instituțiuni sunt garanțiile temeinice pentru toate partitele și mai ales și pentru Domnitor; prin urmare întru cât ele se pădes, revoluțiuni nu pôte fi. Astăzi partitul conservator se luptă spre a ajunge la putere pe puterea acestor instituțiuni, el se luptă în Adunările Legiuitoare, el se luptă prin presă, prin adunări; el ia parte activă la revisu-

irea listelor electorale, el se luptă dără cu mijloce constituționale.

Așa dără, déca ar ajunge la putere, și mai ales prin greșelele partitului nostru ar isbuti a dobândi pentru sine opiniunea publică, ar ajunge a avea însuși majoritate în Corpurile-Legiuitoare. Ei bine, ce avem să facem noi liberalii? Să facem revoluțiuni? Să facem loviri de Stat? Nu; căci acésta cu totă părerea de rău n'ar fi de cât jocul natural al instituțiunilor constituționale ale țerei, ar fi triumful unui partit în contra altui partit care n'a știut să și țină pozițiunea, și care ajuns la putere a făcut și face aceleși greșeli ca partitul cădută; și tocmai pentru că nu dorese ca partitul conservator să vină la putere prin greșelele ministerului adus în capul țerei prin partitul național liberal instituit din toate grupele, tocmai de aceea când este încă timp, mi permit a da ministrilor un avertisment, un *strigăt de deșteptare*, și le dic: că manținerea lor la putere se pôte asigura prin uă bună administrare, éra nu prin amenințări de revoluțiune!

Ei, D-lor! Nu se mai fac revoluțiuni în acésta țără; pentru că uă tristă experiență ne-a dovedit că revoluțiunile nu profită acelora cari le fac. Așa s'a întâmplat la 1866 și aș putea dice și mai încóce; s'a văd că clasele posidente și inteligente n'au profitat nici uă-dată, nici de revoluțiuni, nici chiar de coalitațiune. Pôte să se scrie în jurnale: *Revoluțiune*, nimeni nu o va face. I am văd pe cei ce striga revoluțiune sub regimul D-lui Catargi, I am văd tupilați când a venit timpul luptei; clasele posidente, clasele inteligente s'au luptat, nu s'au luptat D-lor!

Avem, D-lor, un popor blând, ușor de ocârmit; acesta nu cere de cât uă părintească îngrijire, și mai pe sus de toate *dreptate*.

Poporul acesta, după multe decepțiuni nu mai ascéptă binele de la schimbări; a-acest popor a devenit cam incredul; el credea în promisiunile acelora cari, ca să vindeze voturile alegătorilor colegiului IV. le făgăduiau paradisul pe pământ; astăzi toate aceste promisiuni au ramas ce erau din început: *mănciuni*! Astăzi acest popor nu se va mai lua dupe vorbe șadarnice; devenit incredul, el respunde cu vechia sa vorbă atât de caracteristică: „*O fi D-le!*” Așa poporul va respunde și acelora cari vor vocifera revoluțiune! „*O fi D-le!*”

Să nu ne temem dar D-lor de revoluțiune, și nu ved nimic care să facă pe Senat să se depărteze din acea liniă de purtare moderată și liberală, care l'a făcut să voteze mai deunăzi desființarea arestului preventiv în materie de presă.

Să nu credeți că prin acésta am asigurat impunitatea exceselor de presă, căci déca péné deunăzi aceia cari se trămiteau înaintea juraților erau achitați, acésta era

pentru că ei se presintau înaintea justiției cetățenesci ca *victime*, ca fuchiși în puscărie pentru uă idee.

Când nu va mai fi arestul preventiv, când inculpatul se va presenta înaintea juraților liberi și numai cu dorada escesului comis, credeți D-lor, în bunul simț al juraților. Credeți, D-lor, că și jurații vor osândi apelul la pasiuni, apelul la resturnare! Dără astăzi nu suntem în acest cas; de aceea eu rog pe D. ministru să nu vadă în discuțiunea de față, provocată de interpelarea onor. D-lui Băscoveanu, de cât ceea ce este în realitate: *un avis aux lecteurs*. Bine-voiască onor. minister să se gândescă că și acésta țără are clase posidente, are clase de omeni cu educațiune politică, are clase inteligente cari deja se împart în partiduri bine determinate; că așa fiind cea dintâi necesitate pentru partitul național liberal este să dovedescă că și el pôte să dea țerei noastre un guvern inteligent, capabil, desbrăcat de pasiuni, care să țină seamă de trebuințele tutulor claselor societății, care să dea îndestulare intereselor séle morale și materiale, fără osebite de opiniune și de partit, și care prin urmare mai pre sus de toate trebuie să se țină departe de prigoniri.

In cât pentru mine, membru din partitul național liberal din Moldova, declar, cum am avut onore a o declara amicului meu, D-lui Brătianu, primul ministru, că daca va lăsa ca în județele de peste Milcov să se perpetueze sistemul de dușmănie și exclusivism, de prigonire, care caracteriză pe un ôre-care grup, care prin mica valóre, prin micul său număr, este grupul cel mai neînsemnat din toate grupurile liberale, noi toți liberalii moderați din Moldova, vom fi siliți să intrăm în rebel, cu guvernul actual carele nu ne dă nimic din cele ce am promis țerei (aplause).

Voci. Inchiderea discuțiunii.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii și se primesce.

— Ora fiind înaintată, D. vice-președinte rădică ședința la 5 ore séra, anunțând pe cea viitoare pentru a doua și 25 curent.

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SESIUNEA-ORDINARĂ

Ședința de la 15 Februarie, 1877.

Președinția D-lui vice-președinte A. Sihleanu, asistat de D-nii secretari F. Aluneanu, I. Lătescu, G. Tacu și A. Vizanti.

(Urmare)

D. N. Ionescu, ministru de externe. Déca D. Eraclide voesce se și mai desvolte interpelarea ași putea respunde chiar acum.

D. L. Eraclide. Este numai o întrebare, iar nu o interpelare.

D. N. Ionescu, ministru de externe. Onor. meu amic D. Leon Eraclide, îmi face nise simple întrebări care cred că sunt echoul unor asemenea întrebări făcute în cel-alt Corp al reprezentățiunii naționale; prin urmare nu am nici o greutate de a răspunde la aceste întrebări. Dacă însă D-văstră nu veți fi mulțumiți cu răspunsul meu, atunci D. Eraclide va putea desvolta mai bine interpelarea sa, și eu vă voi cere trei zile pentru a răspunde.

Așa dă, D-lor, deca am copriș bine cuvintele D-lui Eraclide, întrebarea cea d'ântău este relativă la protestul adresat Sublimei Porți în privința expresiunilor coprișe în Constituțiunea otomană. Sciiți D-lor, cu cât entusiasm a dat Camera sprijinul seș guvernului Măriei Sale, pentru a face acel protest; protestul s'a făcut, și am primit un răspuns în 24 de ore, lucru fără precedent în anele noastre diplomatice; acesta însă nu este numai meritul nostru, și guvernul nu caută se se mândrească cătuș de puciu înainte onor. reprezentățiune a României.

Porța era atunci față cu delegații puterilor celor mari ale Europei întruniți în Conferință, și cari tratau despre pace, și despre garanțiile de reforme, cerute în favoarea populațiunilor crestine din Turcia... și noi am venit atunci, în momentul oportunism, pentru a face reclamările noastre legitime, și am obținut un răspuns la reclamarea noastră. Jurnalele europene, prin indiscrețiunile ce sciiți că se făceau în acele împrejurări, au publicat atât Protestul nostru, cât și răspunsul Porței, precum și răspunsul nostru la acel răspuns. În răspunsul nostru am declarat că nu suntem pe deplin satisfăcuți, și am pus totă insistența noastră, nu de a avea o nouă notă răspunzătoare, ci o declarațiune formală mai explicită și categorică. Însă a survenit închiderea conferinței, și nu am mai avut vre-un răspuns! Prin urmare cestiunea este pendinte, adică acceptăm de la Porța o Declarațiune categorică și satisfăcătoare. Atîi mai pot spune, că, Excelența Sa Savfet Pașia, a promis, dupe cum ni s'a anunțat de agentul nostru din Constantinople, că va da și acea declarațiune ce voim noi; însă de la promisiune și până la fapt este departe. De aceea cred că onor. Camera nu ne va cere se publicăm acum intrăga corespondență, incuviințând ca se acceptăm timpul oportum, pentru a o publica și atunci, sper că ne veți spune, în deplina cunoscință a impregiurărilor, că am meritat increderea D-văstră.

În privința celei a doua întrebări, relativă la stăruințele noastre pentru garanția efectivă a neutralității, sciiți că în documentele publicate deja în Octombre, v'am pus în vedere ore-cari acte.

De atunci am făcut neincetate insisten-

tie, și mai vortos la Constantinople, în timpul Conferinței, am stăruit pentru acest lucru însemnat, cum și pentru retrocesiunea deltei Dunărei în vortutea tratatului dn Paris din 1856.

Așa, am căutat, mai întău de tôte, ca se dobândim o garanție specială pentru neutralitatea noastră absolută, de ore ce, prin tractatul de Paris, ni s'a recunoscut ore-și cum numai o neutralitate relativă. Dorința noastră a tuturor este se avem o neutralitate efectivă și garantată într'un mod pozitiv de tôte puterile garante.

Ei bine, această cestiune negreșit nu se putea rezolva la Constantinople, ci noi trebuia s'o tratăm cu sprijinul tuturor marilor puteri ale Europei. Cu ocaziunea Conferinței care s'a întrunit acolo pentru facerea păcii, noi am trimis un bărbat cu experiență și luminat în care guvernul Măriei Săle a avut deplină încredere, și trimisul nostru a avut întrevorbiri cu plenipotențiarul puterilor garante, și de la marquisul de Salisbury în privința acesta au primit inseris un răspuns că Conferința nu putea să facă nimic în cestiunea neutralității teritoriului nostru, cerută de noi, pentru că cestiunea acesta n'este coprișă între bazele conferinței, și plenipotențiarul Puterilor nu au competența de a o trata neavând instrucțiunii pentru acesta!

Vedeți dă, D-lor deputați, în ce pozițiune se găsește guvernul țerei noastre în privința acestei cestiuni neutralitatea României este încă departe de a fi tratată prin concertul Puterilor, ne cum se fie rezolvată, și prin urmare este încă pendinte.

Așa fiind lucrul credem că nu putem să publicăm încă nimica din corespondența acestei afaceri până când nu vom avea din partea guvernelor Puterilor Garante un răspuns favorabil, care să ne spună că ele sunt hotărâte acum a asigura definitiv pozițiunea României. De aceea cred că veți aproba conduita noastră prudentă și modestă. Până când dar nu vom fi noi în pozițiune de a putea publica corespondența ce s'a urmat, până atunci nu veți avea ocaziune să vedeți deca purtarea noastră merită să fie aprobată și de către D-văstră.

A treia întrebare este mi se pare relativă la încheerea de convențiunii comerciale cu puterile cele-alte ale Europei cu care ne aflăm sub un regim provisoriu duanieriu în privința relațiunilor de comerț.

D-lor, în privința acesta este acum o săptămână de când s'a făcut o asemenea întrebare în parlamentul britanic Lordul Derby, negreșit nu pot să am speranța de a vă răspunde și eu cum au a răspuns abilul și prea înțeleptul ministru al Majestății Sale Reginei Angliei; fără a cutesa să ne asemănăm cu nobilul Lord, caută să'l luăm de model și ne silim a'l imita

pe cât putem. De și n'am creșut de cuviință a publica corespondența noastră urmată cu diversele guverne cu care avem încheiate aranjamente provisorie, cu tôte acestea vă voi putea da ore-cari lamuriri în ceea ce privește această cestiune. D-lor, vă aduceți aminte că onor. Camera Legiuitore a votat o lege în vara trecută, prin care a autorizat guvernul ca să încheie declarațiunii provisorii, cu tôte acele puteri care vor exprima dorința de a intra cu noi în legături convenționale de comerț.

Noi, în urmarea legii din Iuliu am primit Declarațiunii din partea mai tuturor puterilor care fac comerț cu noi, că voesc să încheie tratate de comerț.

Dăca credeți că trebuie să publicăm tôte aceste declarațiunii convenite cu puterile care fac comerțul cu țera noastră, pentru ca să se vedă ce am făcut noi până acum în privința acesta, eu nu văd nici o dificultate de a se da cea mai întinsă publicitate.

Mai tôte aceste declarațiunii sunt preschimbate cu puterile cu care nu avem încheiate convențiunii și am fost fericiti de a vedea ca Francia să fie cea d'ântău cu care am tratat și încheiat declarațiunea, ș'apoi după dinsa a urmat și cele-alte puteri. Dă dă, deca voiți ca să publicăm tôte aceste declarațiunii preschimbate până aci, eu nu mă voi împotrivi, căci sper că veți putea să vedeți demarșele făcute de noi și atunci veți judeca și măsurile care le-am luat în privința regimului provisoriu. De pre acum vă pot spune că am degajat cu totul cestiunea duanieră și am încheiat declarațiunii pur și simplu duaniere care sunt conforme cu legea. Aceste declarațiunii comerciale provisorii sunt încheiate cu Francia, cu Anglita, cu Italia, cu Olanda și Svițera. Ele sunt în deplina vigore de la aplicarea tarifului autonom. Cu cele-alte state, precum Belgia și Grecia, încă n'am preschimbato declarațiunile autorizate prin legea din Iuliu trecut.

Acestea sunt pentru moment explicațiunile care putem a vi le da, și în principiu cred că aprobarea D-văstră nu mi va lipsi.

Încă un cuvânt și voi termina Tôte aceste aranjamente provisorii vor expira la finele lunei Aprilie. Dăca unele din Puteri nu vor voi să încheie cu noi convențiunii comerciale, atunci le vom aplica tariful autonom. Dă cred că tôte vor preferi prelungirea regimului duanier provisoriu, deca această prelungire se va incuviința și de Corpurile Legiuitore. Corespondența, repet, o vom publica în timpul oportum când D-văstră veți fi puși în pozițiune de a face discuțiunea asupra convențiunilor comerciale care au să fie supuse la ratificarea reprezentățiunii naționale.

D. A. Holban. Onor. D. Eraclide a ridicat o cestiune care ne interesă pe toți. Eu cred că e bine ca noi să arătăm

într'un mod evident că nu suntem nepăsătorii în privința unei chestiuni pe care D. ministru ne-a dezvoltat-o într'un mod somariu și chiar ne-a asigurat că nu' permit acum impregiurările politice ca unele documente relative la această chestiune să le publice. Prin trecerea la ordinea zilei care se propune vom să arătăm că avem încredere în minister și că'î dăm tot d'ua-dată un fel de stimulent.

Din acest punct de vedere eu cred că moțiunea D-lui Dimancea se poate prea bine vota și apoi este și o chestiune de deferență către D-nu ministru de externe.

D. P. Grădișteanu. Nu înțeleg moțiunea ce se face. Regulamentul dăce că se poate pune o moțiune pentru trecere la ordinea zilei în urma unei interpelări. Apoi însuși onor. D. Eraclide a declarat că nu face o interpelare, ci o simplă întrebare și chiar D. ministru a declarat că consideră aceasta ca o simplă întrebare. Deosebirea aci este mare. Dacă se făcea sub forma unei interpelări, și dacă D-nu ministru nu voia să beneficieze de acele trei zile prevăzute de regulament, deputații aveau dreptul să se înscrie pentru a discuta chestiunea. Dacă când este vorba de o simplă întrebare făcută de un amic alui amic, înțelegeți D-văstră că nici unul dintre deputați nu se puteau înscrie.

În urma unei asemenea întrebări, ce ar însemna o moțiune în care se dăce: Camera satisfăcută de răspunsul D-lui ministru etc? Și mai adăogă D. Holban: Ce? Nu voiiți D-văstră să arătați încrederea D-v. în modul cum D. ministru de externe conduce aceste afaceri? Ei bine, nu suntem astăzi chemați să ne pronunțăm decât suntem satisfăcuți de lucrarea D-lui ministru.

Însuși D. ministru ne spuse că nu ne putem pronunța de cât atunci când D-sa va aduce toate actele înaintea Adunării; și când însuși D. ministru vine și dăce ca noi să'î arătăm această încredere atunci când ne va prezenta toate actele, cum putem noi să dăcem astăzi: avem încredere? Probă că avem încredere este că trecem la ordinea zilei și că nu dăm nici un vot de blam. Eu dăce sunt de părere să trecem pur și simplu la ordinea zilei.

D. G. Vernescu. Eu aș ruga pe D. Dimancea să retragă moțiunea. Aci nu e vorba de încredere sau neîncredere în minister; căci, cu totă încrederea ce Camera are în guvern, va fi nevoită să voteze în contra unei propuneri care se prezintă în asemenea mod și astfel să se încurce situațiunea fără nici un motiv.

D. N. Dimancea. Retrag propunerea și cer trecerea la ordinea zilei pur și simplu.

D. vice-președinte. Trecem dăce la ordinea zilei.

D. P. Cernătescu, raportorul comitetu-

lui de delegați ai secțiunilor, dă citire următorului raport și proiect de lege:

Domnilor deputați,

Comitetul delegaților D-văstră, compus din D-nii:

Lătescu-Boldour Ioan,	la secțiunea	I;
Nicolau Lache,	" "	II;
Subșemnatul,	" "	III;
Becheanu Stancu,	" "	IV;
Morțun Gheorghie,	" "	V;
Serurie Grigorie,	" "	VI;
Gheorghiede Panait,	" "	VII;

Intrunindu-se în ziua de 10 ale curenteii, sub președinția D-lui Becheanu Stancu și în absența D-lui Serurie Grigorie, a luat în cercetare proiectul de lege, prezentat din anul 1872, pentru scutirea de taxele vamale a materialelor ce se importă cu destinațiune la construcțiunea căii ferate Iași-Ungheni, și, după discuțiunea urmată, majoritatea comitetului D-văstră: l'a respins pentru următoarele două motive,

Că această scutire nu s'a prevădut în contract, din care ar rezulta o pagubă pentru tesaurul public, și mai cu seamă pentru că s'ar crea un precedent funest.

Subșerisul dăce. în calitate de raportor, are onora a supune această la aprecierea D-văstră.

Raportor: *P. I. Cernătescu.*

PROIECT DE LEGE.

Art. unic. Se autorisă apărarea de taxele vamale a materialelor ce se importă cu destinațiune a se întrebuința la construcțiunea căii ferate Iași-Ungheni.

(Semnat) Ministru lucrărilor publice: *N. Crețulescu.*

D. N. Furculescu. D-lor, vedeți că se cere în acest moment prin acest proiect de lege nouă cheltuieli, se crează, cu alte cuvinte nouă mici deficite, și când? Când toți suntem, ca să dăce așa, desepărați că nu găsim mijloace să echilibrăm bugetele. Ni se cere, după cât sunt informat, încă cheltuieli peste 190,000 franci.

Aș voi să știu în virtutea cărui drept acel domn pretinde de la noi să acordăm această sumă; dăce aceasta este un drept, sau este numai o gratificațiune, căci voiiți arăta că banii ce ni se cer prin acest proiect nu sunt de cât o gratificațiune! În adevăr, după legile noastre, nu ar fi putut să motiveze o asemenea cerere. Scim prea bine ce se întâmplă când se dau în antreprisă lucrări de utilitate publică. Asemenea lucrări nu se dau în antreprisă, de cât în virtutea unui contract, contract încheiat în urma unei oferte și acel contract se discută articol cu articol și se aprobă de Camera. Întreprindătorul scie de mai înainte, calculândă aproximativ ce pagube și ce câștiguri poate să aibă din această antreprisă. Aceasta se întâmplă cu toate contractele de

întreprinderi de lucrări publice în țară la noi. Tot asemenea se petrec lucrurile în toate țările civilizate și constituționale. Tot în această situațiune se găsește și D. Gr. Eliad cu construcțiunea liniei ferate Iași-Ungheni.

Ei bine, în acel contract, trecut prin toate formele prevăzute de legile noastre, nu prevede cătuși de puțin că și la cel-alt dispenza de a plăti vamă pentru tot materialul trebuincios la această construcțiune. Astfel dăce un întreprindător care și cunoșce bine meseria sa, scie mai de înainte la ce păgubi și câștiguri se espune; a avut în vedere această lipsă de articol care să' l dispense de vamă, și prin urmare când a concurat la licitațiune a fost în cunoșcință de cauză și aji nu poate susține că nu a scit ce face.

Dăce cel-alti întreprindători au primit întreprinderea cu preciiul ce a eșit la licitațiune, este că a avut în vedere și această clausă că vor fi dispensați și poate că au dat un preciiul mai mic. Și dăce s'ar dăce, cum s'a întâmplat să aud în secțiuni, că cel-alti constructori străini ar fi eșecutat lucrările rēu, acesta nu este un argument serios căci se poate răspunde lesne: este vina ministrului care nu a cerut să se respecte contractul spre a apăra drepturile țerei făcând pe întreprindător să eșecute contractul întocmai.

Dăce D. Eliad și-a îndeplinit cu sântenie datoriile sale în cât se atinge de această construcțiune, onora D-sale! I fac omagele mele, căci ca întreprindător român a scit să fie la înălțimea datoriei sale, însă nu înțeleg a mi se cere 190,000 fr. când legea nu permite. Pentru că D-sa a eșecutat mai bine de cât străinii lucrările, nu avem de cât a'î mulțumi și dăce voesc e putem exprima o mulțumire publică; însă să ne ierte de 190,000 franci, ce ni se cere cu titlul de gratificațiune deghisată. Când noi ne găsim într'oa penurie absolută, și când chiar în ședința de ieri secretă D. ministru de finanțe ne-a arătat situațiunea sub formele cele mai triste, nu ne este permis asemenea gratificațiuni.

Sunt dăce în contra acestui proiect de lege care nu tinde la alt nimic de cât a face cheltuieli dădarnice, și cari nu și-au rațiunea lor de a fi, căci după dreptul nostru administrativ și după legile noastre, nu se permite o asemenea cheltuială în modul cum ni se prezintă. Camera nici că poate avea dreptul să dea asemenea sumă în circumstanțele prezente, nici chiar cu titlul de gratificațiune.

Nu suntem adă în pozițiune ca să recompensăm pe acei cari și-au îndeplinit datoria către patrie, căci D-sa ca Român, patriotismul său l'a determinat să și îndeplinească angajamentele luate prin contract. Nu suntem în stare adă să facem alt de cât o simplă mulțumire D-lui Eliad.

Dacă voiți putem să 'i acordăm un *beneficent*, care însă nu ne va costa 190,000 franci.

D. I. Docan, ministru lucrărilor publice. D-lor, sunt eu totul străin de împrejurările acestei întreprinderi, și n'am avut onoare de a cunoște pe acest domn de cât în săptămâna trecută. Vedeți, d'era, că nu pot vorbi de cât înălțurând atât cunoștințele personale cât și chiar cunoștința faptului, în ceea ce privește diferitele faze prin care a trecut această concesiune de la început.

Cunosc însă, D-le Furculescu, lucrările executate între Iași și Ungheni. Mă aș putea lua cuvântul mai înainte când ați decis că aceste lucrări sunt bune. Vin să vă afirm și eu ca om din partea locului, spre onoarea întreprinzătorului Român, că lucrările sunt cele mai bune, nu numai din România, ci și din lungul frontarielor până la Lemberg și Cernăuți.

În ceea ce privește cifra, onor. D. Furculescu nu a avut timpul să dea o ochire dosarului pe care 'l-am adus aci, și 'l-am depus la dispozițiunea fie-cărui din D-nii deputați.

Pentru a profita de această ocaziune, repet ceea ce am decis și voiți dice în orice împrejurare, că nu înțeleg eu ca ministru, de a face tănuiri deputaților și senatorilor; sunt și pretind a fi, și când nu voiți fi rog să mă chemați la datoria mea, sunt la dispozițiunea, sunt la ordinele Corpului Legiuitor ale țerei, și de aceea, înainte de a veni să susțin proiectul înaintea Camerei, am adus dosarul și 'l-am pus la dispozițiunea fie-cărui domn deputat. D'era se vede că D. Furculescu nu a luat cunoștință de cuprinsul acestui dosar, și de aceea D-sa a înflat cifra, a decis că se cere 190,000 franci, pe când în realitate abia este 72,000 franci, adică mai puțin de jumătate din ceea ce a avansat D-sa. Cu toate acestea, nu dic că această cifră nu este enormă în starea financiară în care ne aflăm astăzi; d'era, D-le Furculescu, chiar colegul meu D. ministru de finanțe, a fost de această părere, și D-văstră cunoșteați pe D. ministru de finanțe cât este de scrupulos în cheltuieli. Eu ca ministru mă laud și sunt fericit a fi alături cu D-sa, d'era ca Român care am trebui cu fiscalul nu mă laud, căci D-sa nu plătește de cât eu mari scrupule, și încă peste Milcov, 'l taxeză chiar de sgârșit. Ei bine, cu toate acestea D. ministru de finanțe, în consiliul de miniștri, m'ă a decis mie cum că aș comite o nedreptate când n'aș lăsa eu ca ministru al lucrărilor publice acei 72,000 franci D-lui Eliade.

D-lor, și eu am fost de părerea D-lui Furculescu până când nu cunoșteam bine chestiunea. Îndată însă ce m'ă s'a pus în vedere chestiunea și am studiat-o de la început, am vădit că cererea D-lui întreprinzător este dreaptă, și eu atât mai mult că

D-sa a venit, precum se constată din dosar, și a cerut cu mare stăruință a i se recunoște dreptul de a fi scutit de darea această pe temelie că uă asemenea scutire a fost recunoscută și întreprinzătorilor străini, și voiți da dovadă că în alte concesiuni nici nu este vorba atât în convențiune cât și în caetul de însărcinări de a se plăti asemenea dare, în cât este recunoscut și admis pretutindeni că ceea ce se introduce într'ua țară pentru construirea drumului de fer, este scutit de darea vamală.

Pe lângă această, D-lor, vă vorbesc ăra cu dosarul în mână, și vă spun că atunci când s'a dat această concesiune nu s'a oferit de cât trei amatori, între cari două Românii, întâiu D. Eliad și cel de al doilea D. Tetorian, și din ceea ce a oferit celălalt D. Eliad, întreprinzătorul actual, a lăsat cu 1,500,000 franci mai jos. Vă rog să nu nu creșt numai pe cuvânt, ci de găsiți de cuviință să suspendați ședința ca să consultați dosarul, și atunci Camera în cunoștință de cauză va vota.

D. D. Sturdza, ministru de finanțe. Fiind că am fost citat de onor. D. Furculescu, cât și de onor. meu coleg de la lucrările publice, să m'ă permiteți să vă spun câte-va cuvinte asupra acestei chestiuni. Tote contractele de întreprindere de drum de fer și alte contracte de asemenea natură pe care Statul le a încheiat cu asemenea întreprinzători, de exemplu pentru construcțiunea podurilor de fer, a fost ca materialul de construcțiune să fie scutit de vamă în tot timpul construcțiunii. Mai mult încă: chiar pentru drumurile de fer cedate companiei Iași-Ițcani, precum și acționarilor drumurilor de fer Române, materialul este scutit pe tot timpul construcțiunii de taxele vamale. Este învedere rat că în privința concesionarului drumului de fer de la Iași-Ungheni este uă scăpare de vedere, că nu s'a prevădit această scutire. În cât privește contractul D-lui Eliad, D-sa nu este în drept se reclame această scutire; d'era tocmai pentru acesta a venit acest proiect de lege înaintea deliberățiunii D-v. și acesta este atât de drept. În cât chiar D. ministru acela care a încheiat contractul, d'era nu mă încl, a venit el singur cu această rectificare înaintea Camerei, căci afacerea acesta este pendinte de la 1873. Suma nu este atât de însemnată, și d'era am spus onor. meu coleg că ar fi uă nedreptate d'era nu s'ar scădea întreprinzătorul lucrării de la Iași-Ungheni cu această sumă, este că am avut și altă considerațiune în vedere, considerațiunea că, atunci când s'a încheiat acest contract cu guvernul, tona de fer era 183 de franci, și îndată după contractare s'a urcat la 360 de franci, în cât a fost nevoit să plătească îndoite acel fer de cât era când a încheiat contractul. Firesce că a purtat în sarcina lui această pagubă, d'era cred că justiția cere că precum pe concesionarii

străini de drum de fer 'i am scutit de taxa vamală pentru materialul de construcțiune al unor asemenea lucrări, să scutim și pe întreprinzătorul român care și a dat ostentela a construi drumul de fer în condițiunile în care vi le-a spus onor. meu coleg. Da aceea mă asociez cu opiniunea colegului meu de a acorda această scutire, cu toate că sunt taxat de prea scrupulos, ca să facem acest act de dreptate.

D. N. Blaromberg. D-lor, asemenea discuțiunii n'ar avea loc în șeful Adunărilor noastre, d'era am avea mai bine cunoștința sântenii contractelor.

D-lor, precum uă persoană care a subscris un contract cu Statul din care ar rezulta pentru d'ensa beneficiu chiar fantastic, fără ca pentru acesta Statul să fie în drept, uă dată acele beneficiu realizate, sub pretest că ele sunt ceva extraordinar, că sunt rezultatul unei surprinderi, sub pretest că acele beneficiu esorbitante n'au intrat în prevederile sale, să c'era a avea partea sa dintr'ensele, tot așa nu cred legitim că uă persoană ce a contractat cu Statul să vie să c'era ceva de la Stat, sub pretest că a suferit pierderi, fie acestea cât de mari.

Ce însemnează ărași argumentul care consistă a dice că cutare contract, care s'a încheiat cu cutare persoană relativ la lucrări analoge, prevede această clausă, prevede scutirea de vamă, D-v. sunteți d'era dator să o admiteți, și acolo unde ea n'a fost prevădită și acesta în mod retrospectiv.

În adevăr, D-lor, nu perdeți din vedere că acel drum de fer este deja construit; prin urmare materialul deja importat, și prin urmare taxele sunt și au trebuit să fie plătite, și acuma este vorba de uă restituțiune cu titlu negreșit de dar, de ore-ce în această privință n'am contractat nici un angajament.

D. ministru de lucrări publice. Nu sunt plătite taxele.

D. N. Blaromberg. Care au fost singurul argument ce s'a adus în favoarea acestui sacrificiu și acestei legi apărute de două D-nii miniștri? A fost bunătatea construcțiunii liniei Iași-Ungheni, ca și când ar fi fost stipulat uă construcțiune rea și vi s'a dat una bună, ca cum ar fi vorba astăzi de a decerne uă recompensă ore-care, și ca și cum recompensele nu s'ar putea da de cât în bani.

D'era să lăsăm la uă parte tot ce e de insolid într'ua asemenea argumentațiune, care ne silește să facem personalități în contra voinței noastre, și să vedem d'era e măcar locul aci la uă resplată? D'era ar trebui să tratăm chestiunea din acest punct de vedere, și d'era singurul D-v. argument ar fi construcțiunea cea bună a liniei Ungheni-Iași, bine-voiți a nu perde din vedere că tot persoană, care a construit bine acea linie, a compromis construcțiunea

cheiului Brăilei (aplaude). Ar fi dără cel mai puțin locul la uă compensațiune. Și decă credeți că e aci negreșit locul la uă resplata, la uă gratificațiune, ceea ce eu unul nu admit, bine-voit cel puțin a destina acea sumă Brăilei, ca uă drăptă și slabă reparațiune pentru pagubele ce suferă după urma acestui antreprenor.

Credeți-mă, D-lor, că nu vorbesc în cestiunea acăsta de cât silit cu cuțitul la gât, pentru că urăsc personalitățile, mai ales cu ómenii ce nu pot să 'mî răspundă. Dără când am vădut că două ministrii, carî aș stima mea, intervin în acăstă desbatere și fac silințe spre a obține de la Cameră acăstă sumă, m'am îngrijat și mi-am đis: nu pot pentru scrupulurî personale să lipsesc la datorica ce am ca deputat în genere, și ca represintant al Brăilei în parte, când e vorba de uă risipă de ba î publicî, și de uă gratificațiune de acordat constructorului liniei ferate Iași-Ungheni, dără în acelaș timp și constructorului, saũ mai bine destructorului cheiului Brăilei.

Maĩ este, D-lor, și uă altă considerațiune care m'a făcut să es din reserva mea. Cum? Vine unul din D-nii ministrii, și tocmaĩ acela care ieri încã ne preconisa economia și economia impinsă pênă la ultimele ei limite, economii carî aũ de rezultat se arunce pe drumurî uă mulțime de funcționari onești, îmbãtrânii în serviciul Statului, și tot D-sa, fără nici uă silă, neputând invoca nici un test de lege, nici un angajament scris saũ vre uă sentințã judecãtorască și ne cere 72,000 franci! Eu unul, D-lor, mãrtusisesc că nu înțeleg acăstã procedare.

Am luat dără cuvântul pe de uă parte spre a protesta, era pe de alta spre a cere ca votul ce vom da în acăstã cestiune să se facă prin apel nominal, fiind că, după mine, aci este în joc și uă cestiune de înaltã moralitate.

D. I. Docan, ministru de lucrãri publice. Aș ruga să vorbescã toți D-nii oratorî care aũ luat cuvântul contra, pentru că în urmã se viu se rãspund.

D. G. Vernescu. Am să fac uă întrebare: D. ministru de finace a declarat maĩ înainte cã în contract nu esistã acăstã scutiune, și a maĩ đis apoi cã de la epoca când s'a dat contractul și pênă la facerea construcțiunei, prețul ferului a crescut într'un mod enorm, cã prin urmare e uă cestiune de dreptate de a se da acesti bani constructorului, fiind cã el nu a putut avea în vedere când a luat concesiunea cã are să plătescã așa de mult pentru fer. Ei bine, iatã ce voiam să întreb: acesti 72,000 franci, sunt diferența în plus a prețului ferului saũ costul în total al vamei?

D. ministru de finace. Costul total al vamei.

D. G. Vernescu. Apoi atuncea nu se

prea potrivesc đisele D-lui ministru de astã-đi, cu cele de ieri.

Vocî. Includerea discuțiunei.

D. președinte. Nu pot se închid discuțiunea fiind cã D. ministru 'și a rezervat dreptul se vorbescã.

D. Furculescu are cuvântul.

D. N. Furculescu. Două cuvinte voiesc să maĩ đic în acăstã cestiune. Maĩ înainte voiesc se rãspund la acușațiunea ce 'mî s'a adus cã n'am studiat dosarul. Acăsta nu este vina mea D-le ministru, fiind cã însuși D-v. ați spus cã numai astã-đi ați adus dosarul, și dovadã de acăsta este, cã nici raportorul comitetului delegaților n'a avut când să studiasc dosarul, cãci la întrebarea ce 'i am făcut n'a putut să 'mî spue cifra esactã, ei a rãspuns în un mod vag.

D. P. Cernãtescu. V'am rãspuns: câte-va decimii de miĩ de franci.

D. N. Furculescu. Și tocmaĩ acăsta este defectul nostru cel mare D-lor, cã facem legi fără să avem ocaziune a le studia, le votãm cu se đice: *à la vapeur*. În secțiunã maĩ nu se discutã legile, se numesc numai delegații carî apoi tae și spãndurã. Apoi D-lor, adevãratul travaliu legislativ se face în secțiunã, numai acolo se pot discuta în detaliu, numai acolo pôte vorbi fie care deputat, era în Camerã nu pôte vorbi de cât două, trei. Prin urmare decã nu cunosc dosarul, este pentru cã n'am fost în pozițiune să 'l studiasc, și pentru cã acăstã lege, nici nu sciu decã s'a discutat în secțiunea din care fac parte; dără chiar decã ar fi acăstã eróre din partea mea, care e scusabilã pentru motivele ce v'am spus, tot rãmãne 72,000 franci, ce ni se cer, plus dobânda de 10 la sutã de când trebuia să se plătescã acesti bani în vamã, și nu s'a plătit, ceea ce se rãdicã la cifra de peste 100,000 franci. Prin urmare din punctul de vedere al dreptului, chiar D-v. recunosceti, cã D. Eliade n'are nici un drept la plata acestei sume. Și cum a observat fôrte bine D. Blaremburg, antreprenorul n'are în favorea sa nici mãcar uă sentințã judecãtorască pentru a reclama acesti bani. Decã însã, ni se cere ca uă gratificațiune, v'am spus cã n'o putem s'o facem în starea în care se aflã finacele noastre.

Acum decã D. Eliad a pierdut, acăsta nu pôte fi vina noastrã, așa e sorta comereciului. Unii perd, alții câștigã, și câștigul depinde mult și de dibãcia antreprenorului, de modul cum 'și face comereciul. Sunt antreprenori care 'și fac comereciul într'un mod hasardat ca cum ar judeca la bursã. Maĩ sunt și alți antreprenori carî 'și aũ făcut socotelii greșite și đic aũ pierdut; însã de aci nu urmãdã ca Statul să le plătescã greșalele lor. Ast-fel sunt și arendașii Statului precum đice fôrte bine D. Vergati, carî aũ pierdut; apoi trebuie ca Statul se le întorcã pierderile? Nu cred D-lor, cã trebuie se fa-

cem asemenea acte de liberalism financiar, maĩ cu sémã acuma când D. ministru de finace va veni cu un proiect de lege asupra comptabilitãței generale a Statului care are să fie pentru Adunare un cerc de fer, și pentru guvern un cerc de oțel care să nu maĩ permitã nici unuia să facã cheltueli esagerate, și Adunãrei să le încuviințese. Însã, după cât vëd, acest cerc are să fie de teiu decã pe viitor se va prevedea tot ast-fel. Unde este, dără, consecuența în đisele D-lui ministru de ieri cu cele de astãđi?

Pentru aceste motive, D-lor, eu voiũ fi contra acestui proiect de lege, și m'unesc cu D. Blaremburg pentru a cere votul cu apel nominal ca să scie țera cine are durere de bani publici, și cine nu.

Vocî. Includerea discuțiunei.

D. Gr. Berendei. E destul timp, D-lor, de când suntem împreunã, și ne cunoscem destul de bine pentru ca să nu fiũ bãnuit de complezențã nemãrginitã cãtre guvern; însã, când vëd cã aũ dreptate, nu pot să nu fiũ alãturi cu D-nii ministri.

Cestiunea ce se tratẽsã înaintea noastrã e relativã la cererea ce face D. Eliade de a se scuti de plata vamei pentru materialul drumului de fer Iași-Ungheni. D. Blaremburg a đis cã D. Eliade cere a 'se restitui acăstã sumã, ca cum bani ar fi plătiți; însã nu este așa. D. ministru a đis cã se cere uă dispensã; dără, D-lor, nimic nu pôte fi maĩ drept în sênul unei Adunãri române de cât acăstã dispensã. Este un concesionar Român care, pentru prima órã a făcut asemenea întreprinderi. D-sa vine și concurã alãturi cu alți concurenți strãini, și obține a face câte-va kilometre de drum de fer cu un preț minim; însã, ca om care în viața sa nu se amestecase în lucrãri de drum de fer, de și a maĩ făcut și alte întreprinderi serioase, precum canalizarea Dâmboviței, D-sa uitã să preciseze în contractul sãu cã materialul de drum de fer să fie scutit de vamã, ceea ce s'a prevãdut pentru toți concesionarii strãini. Ei bine, ce se întâmplã? Se întâmplã calamitatea cã se rãdicã prețul ferului, saũ din cauza concurenței, saũ din alte cauze.

Acum, D. Vernescu đice: are drept numai la prisos...

D. G. Vernescu. Nu am đis așa.

D. Gr. Berendei. Este vorba aci, D-lor: suntem noi datorî să ne ținem strict de contract saũ nu? Pe terenul legal are dreptate D. Blaremburg; însã pe terenul principiilor și al equitãții faceți uă mare greșelã respingând acăstã cerere. Acesta e singurul constructor Român care vine și ne face un folos de 500,000 franci și chiar maĩ mult, și care pentru prima órã, aflându-se în asemenea lucrãri, comite uă greșelã; și nu cred cã noi 'l vom sili să plătescã aceea ce nu era drept ca el să

plătescă. Gândiți-vă cât de greu vine unui om care și face un budget, și apoi vede că în el nu a prevădut o cheltuială oarecare, pe care e silit apoi să o facă.

Prin urmare, precum au fost dispensați cei-alți concesionari străini, asemenea e drept să fie dispensat și concesionarul Român, mai ales că aci nu e vorba ca guvernul să i dea ceva înapoi, dără e vorba să nu l'apuce de plată.

Acum, cât pentru cheiul Brăilei, nu e D. Eliade vinovat, ci au eșit isvóre de apă cari au adus obstacole mari acestui chei...

D. vice-președinte. Acum nu e în desbatere cheiul de la Brăila.

D. Gr. Berendei. Acestea am avut de dis în privința dispensei D-lui Eliade.

D. I. Docan, ministrul agriculturii, comerțului și lucrărilor publice. D-lor, văd că se comite o eróre când se dice că se cere scutirea ferului de plata vamei. D-vóstră știți foarte bine că materialul întrebuintat mai mult în construcțiunea unui drum de fer este ferul brut, și fie-care din cei cari se ocupă de agricultură și introduc fer în țară știe că ferul este scutit de vamă. În ceea ce privește însă cele-alte obiecte pentru care se cere suma de 72,000 lei, sunt din acele scutiri cari s'au făcut generalmente, cum a dis onor. preopinent, tutulor întreprindătorilor și concesionarilor din țară.

Eă, D-lor, voiți veni să vă arăt ceva și mai mult în favórea acestei cereri. Din dosarul întreprinderii se vede și anul când s'a concedat această lucrare D-lui Gr. Eliade, și din proiectul din lege și din espunerea de motive se vede că îndată D. N. Crețulescu, atunci ministru de lucrări publice, a venit la Cameră să ceră rectificarea unei eróri involuntare comise atunci, căci concesionarul, după cum se constată din procesele-verbale ce s'au dressat, necontentat a cerut să i se facă scuti- rile ce se făcea la toți cei-alți concesionari. Această espunere de motive este făcută de la 1873, Ianuarie 19, de și concesiunea se dedese cu două luni mai înainte, de către D. N. Crețulescu, care văduse că nu este nimic de dis contra acestei concesiuni care folosea atât de mult pe Stat, căci concesionarul luase această lucrare cu un preț foarte minim, de óre-ce pe linia Iași-Ungheni sunt lucrări de artă foarte multe, și cu toate acestea chilometrul pe această linie costă mai puțin cu 5 sau 6,000 lei pe Stat, de cât chilometrul pe țărâm neted și uscat al liniei Strusberg.

D. președinte al consiliului. D-lor, iaă cuvântul cu atât mai multă icalsnire cu cât știți că nu veți putea să móbănuți nici în privința ministrului care a dat concesiunea, nici în privința concesionarului, fiind că nu'mi sunt amici astăzi nici unul, nici altul. Dără, D-lor, dintre toate concesiunile cari sunt astăzi în țară, și pentru

cari am pentru toate uă óróre, chiar pen- acelea cari s'au dat sub ministerul meu, singura concesiune care a fost curată, care s'a executat într'un mod care a făcut admirațiunea chiar a străinilor, a fost acesta.

D-lor, totă lumea știe că concesionarul a păgubit și s'a vădut paguba din dílele d'ântéiú, fiind că, după cum v'a spus onor. meu coleg dintr'ua lună în alta prețul ferului care jócă un rol destul de însemnat în construcțiunea drumului de fer, s'a urcat într'un mod simțitor, s'a îndoit chiar, și acel ministru care dobândise să facă în țera Románescă un drum de fer în condițiunii așa de favorabile, a vădut că concesionarul a făcut uă scăpare din vedere, și a recunoscut că este drept a rectifica concesiunea în această parte.

Acum ce se cere? Nu se cere pentru ferul brut scutire, și se cere scutire pentru machinele ce s'au întrodus pe această linie și pentru tot ferul lucrat.

Apoi, D-lor, eu vă declar că nici nu aș fi avut nevoie a veni la Cameră cu această scutire. Acesta este uă scutire generală. Tóte instrumentele de fer, atât pentru industrie cât și pentru agricultură, sunt scutite prin legea vamală. Sunt toate cele-alte concesiuni ce s'au făcut pe totă díua, și cari s'au bucurat de această scutire. Chiar machinele de bucătărie sunt scutite. Și cine póte dice că nu este uă industrie de a construi un drum de fer? Dără ni se dice de ce am venit înaintea Camerei cu acest proiect? Mai ántéiú fiind că predecesorul nostru l'a supus Corpurilor Legiuitoare, și când cestiunea este înaintea Corpurilor Legiuitoare, nu mai pot eu să tranșez singur cestiunea, și al douilea un scrupul de consciință a făcut pe guvern să susție acesta, fiind că vedea un dubiú în unele opinii, și nu voia să se dice că guvernul a făcut uă concesiune sau un act de nedreptate, și a dorit ca și Camera să se pronunțe în această cestiune. Cât pentru apelul nominal ce se cere să se facă pentru votarea acestei legi, și eu cer să se voteze cu apel nominal, fiind că este uă cestiune care nu póte lása cea mai mică bănuială, este uă cestiune de probitate, și apelul nominal nu va strica întru nimic, fie-care și va da votul său în consciință fără să se témă de nimic, și astfel nu mai póte fi loc la nici uă bănuială.

Vocé închiderea discuțiunii.

D. P. Grădișteanu. D-le președinte, vă rog să nu se închidă discuțiunea, pentru că s'a adus un argument nou de D. prim-ministru, la care aș dori să pot răspunde. Argumentul nou era că, conform legii, se se țese toate machinele de ór-ce natură de plata vamei. Este necesar acesta, și probă este procesul care a fost înaintea curții de apel uade usina de gaz, care adusesese nisce ferării necesare industriei gazului, cerea să fie scutită de taxa va-

mală, și guvernul nu încuviința. Curtea a admis cererea guvernului.

D. președinte al consiliului. Nu era votată încă acea lege.

D. P. Grădișteanu. Déca nu era votată atunci acea lege, apoi nu era nici când s'a dat această concesiune.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii, și se primesce.

— Se pune la vot concluziunile raportului, și rezultatul scrutinului este cel următor :

Votanți	79
Majoritatea absolută	40
Bile albe pentru	37
Bile negre contra	42

D. vice-președinte. Adunarea a respins concluziunile raportului, prin urmare a luat în considerațiune proiectul. Trece acum la discuțiunea pe articole.

— Se citește art. 1.

D. P. Grădișteanu. D-lor, între argumentele cu care s'a susținut acest proiect de lege a fost și acela că, ministerul nici că avea nevoie să vină cu acest proiect de lege a cere scutirea plăței de vamă pentru aceste obiecte, fiind că această scutire este înscrisă în legea vamală. În adevăr, așa este; legea vamală scutesce de taxă materialul necesar la industria agricolă. Dără déca, când este vorba de scutire în general a ór-cărui material necesar industriei agricole, noi am da acestei dispozițiuni a legii vamale uă interpretațiune din cele mai largi, totuși trebuie să ne întrebăm déca materialul necesar unui drum de fer, déca șinele ce se vor aduce de întreprindătorul însărcinat cu construirea unui drum de fer s'ar putea înțelege că ar constitui un material necesar industriei agricole, și chiar când am da uă asemenea largă interpretațiune legii vamale, totuși trebuie să ne întrebăm de care lege vamală anume a voit să vorbescă D. ministru? Este vorba de legea vamală din 1875? Apoi, déca este vorba de această lege, atunci negreșit că ea nu se póte aplica la un contract încheiat cu mult mai înainte de promulgarea acelei legi vamale, căci această lege, ca toate legile, nu se póte aplica de cât după promulgarea ei. Când dără D. ministru ne-a vorbit de legea vamală, negreșit s'a referit legea vamală anterioară legii din 1875. Apoi, în legea vechiă vamală nu era vorba de nici un fel de scutire pentru materialul necesar unei industrii din țară, și probă pentru acesta este ceea ce s'a întemplat la usina de gaz și la tramway. Nu cunosc ceea ce s'a petrecut la tramway, dór cunosc ceea ce s'a petrecut la usina de gaz. Tuburile pentru conducerea gazului prin oraș s'a adus din străinătate. Ei bine, pentru aceste tuburi Statul a cerut să se plătescă vamă, și când întreprindătorii s'a o- pus de a plăti, a fost executată. Tot între-

prințitorii Români erau și acolo, tot compania română.

Uă voce. Acesta era afacere comunală, nu a Statului.

D. P. Grădișteanu. Puciu importă deca contractul era cu Statul său cu comuna, întreprinderea avea de obiect tot îndestularea unui serviciu public. Eî bine, ce credeți că s'a petrecut în procesul intentat de companie, ca să fie apărută de plata vamală? Justiția, pēuē la ultima instanță, a decis că legea invocată de companie nu permite scutire de taxe de cât pentru instrumentele agricole. Această este interpretarea dată legii în privința pretențiilor ridicate de compania usinei de gas.

Dacă, D-v., astă-dî voiți să dați legii alte interpretare, pentru D. Heliade, puteți să uă faceți; însă trebuie să știți atunci că prin această procedere veți recunoște și întreprinzătorului usinei de gaz dreptul ca să vină mâne să ceră de la această Adunare a Ți se restituie banii ce a dat la vamă.

Aceasta este consecința la care v'ați espune.

D. R. Campiniu. Am cerut cuvântul ca să fac uă întimpinare la un argument moral de care s'a servit onor. D. Blarembert, în discuțiunea generală, susținând concluziunile raportului. Apoi înainte de a vorbi asupra acestui punct, mă permit să arăt și eu vederile mele asupra acestui cas, mai cu seamă că D. Blarembert, a atins uă cestiune care ne privește și pe noi deputații Brăilei, cestiunea Cheiului.

Această afacere se prezintă sub două faze, aceea a legalității și aceea a echității. Din punctul de vedere al legalității, nimeni nu poate susține că sântenia contractului nu trebuie pădită, că guvernul are dreptul să acorde D-lui Heliade, această dispensă.

Însă D. prim ministru a venit și a susținut că în legea vamală s'ar fi prevădut scutirea materiilor care se aduc pentru lucrările publice în țară. D. Grădișteanu, susține contrariul, că acea lege este posterioară contractului. Dece în adevăr această lege este posterioară contractului să uă invocăm în favoarea D-lui Heliade.

Din punctul însă de vedere al echității cestiunea să schimbă. Un întreprinzător Român esecută cu cea mai bună credință uă lucrare pe care alții ar fi fost de dori să uă esecute tot ast-fel; dēr sciiți cum am fost exploatați de aceia.

Tot ceea ce se objectă în contra acestui proiect de lege este numai simplul fapt al neprevăderii din partea acestui concesionar de a înscrie uă clausă în contract ca să fie scutit de taxa vamală; scutirea de care toți concesionarii străini au profitat și pe care acum voim să o refuzăm unui concesionar Român, care cu cea mai mare bună credință a esecutat lucrarea. Eu cred că sub acest punct, judecând cu sânge rece, nu putem ajunge de cât la con-

cluziunea aceea că trebuie să încurajăm pe un concesionar Român.

Onor. D. Blarembert a întrebuintat un argument moral spre ași întări mai mult opiniunea D-séle, a dis, că deca concesionarul Heliade s'a purtat cu bună credință în alte lucrări, nu tot așa a urmat cu întreprinderea cheiului Brăila.

Eu voi să restabilesc un fapt, că afacerea cheiului nu este terminată și nici nu se poate susține că D. Heliade este liberat de obligațiunile ce are către comună. Afacerea această a trecut priu mai multe faze. Și deca acest cheiu nu s'a terminat încă, este de datoria guvernului să stăruască ca această afacere să ajungă la un capăt.

Prin urmare argumentul moral de care s'a servit D. Blarembert, în susținerea concluziunilor raportului, nu poate fi invocat în această împrejurare, de ore ce afacerea cheiului este pendintă, și fiind pendinte nu poate a se lua de temei spre a servi ca argument în cestiunea de care ne ocupăm acum.

Așa dēr sunt de părere să se aprobe proiectul guvernului din două puncte de vedere:

Recunoște și eu că starea financiilor noastre nu ne permite să facem, după presiunea D-lui Furculescu, această gratificare, dēr cred că ceea ce trebuie să ne conducă în deslegarea acestei cestiuni în un mod consciencios, este a pune în cumpănă pe de uă parte interesul financelor noastre, eră pe de altă parte un alt interes pe care 'l cred tot așa de mare, interesul de a face un act de dreptate, act de echitate, interesul de a încurajia pe întreprinzătorii români faciă cu străinii, căci cred că cuvintele ce se aduc în sprijinul acestui proiect de lege sunt mult mai temeinice de cât acelea ce se puneau înainte când s'a făcut atâtea favorii excepționale concesionarii străini ale căror concesii ne-au costat atât de mult.

Vocii. Închiderea discuțiunii.

D. N. Dimancea. Aș ruga pe onor. Cameră, de or -ce s'a crezut dētore a lua în considerațiune acest proiect, și acesta mai mult ca uă deferență din partea majorității către minister, să nu închidă discuțiunea, căci cred că onor. majoritate, de și a votat luarea în considerațiune, însă vădând și alte argumente contra acestui proiect de lege poate că 'l va respinge.

Eu, cu totă amicia ce am pentru D. Heliade, voi vorbi contra, și argumentele mele sper că vor face pe Cameră să respingă acest proiect de lege.

De aceea vă rog să nu închideți discuțiunea.

D. A. Visanti. Eu cred, D-lor, că toate argumentele care s'a putut produce *pro* sau *contra* asupra acestui proiect s'a desbătut îndestul.

A se mai prelungi discuțiunea este a perde un timp prețios. În urma discuțiunii

care a avut loc, suntem cu toții edificați în privința acestei cestiuni.

Așa dēr sunt de părere să închidem discuțiunea și să trecem la votarea articolului unic.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii și să primesce.

Se citește articolul unic, și puindu-se la vot rezultatul scrutinului este cel următor:

Votanți	81
Major. reglementară	41
Bile albe	39
Bile negre	42

D. vice-președinte. Articolul este respins.

Acum la ordinea zilei avem continuarea discuțiunii asupra interpretării legii electorale.

D. N. Constantinescu. Înainte de a începe discuțiunea articolului care este să 'l citescă D. raportor, cer cuvântul ca să prezint un amendament ce aș voi să se intercaleze după art. 7, ca să formese un articol nou spre a interpreta art. 12 din legea electorale.

În proiectul D-lui Buescu, ca și în proiectul comitetului delegaților, prin art. 7 se interpretă art. 3 și 4 din legea electorală, apoi urmăse art. 8 care interpretă art. 24 din lege, și între aceste două articole propun amendamentul meu ca articol nou. Etă care este ideea care m'a preocupat pentru ca să prezint acest amendament pe care 'l supun aprecierii D-v.

Art. 12 din legea electorală se ocupă de formarea listei colegiului al douilea de Senat; sciiți, D-lor, că după art. 10 și 11 din legea electorală, în orașele unde nu este un număr de 100 alegători cerut de rigora de lege pentru ca să compună colegiul al douilea de Senat, acest număr se completează cu din proprietarii colegiului I și II, de deputați, care plătesc un impozit mai urcat dēr care nu intră în colegiul al douilea de Senat, căci sciiți că în acel colegiu intră numai proprietarii de imobile urbane.

D-lor, în practica lucrului, și pentru această mă refer la experiența D-v., căci în lege nu se precisă uă procedură care se prezintă ore-care garanții în ceea ce privește completarea acestui număr de alegători, în practica lucrului, dic, consiliile comunale—de și legea dice în ședință publică, dēr lucrul se petrece în familie—ieau și completează acest număr cu cine le vine la socotela, în cât când se afșesă listele, nici alegătorii, nici nimenea nu măi poate să controlese aceste liste suplimentare.

Ași dori mai întei să lămurim uă cestiune, pentru că mă tem ca nu de pe banca ministerială să se obiectese cum s'a

obiectat și mai deună-dă, că s'ar atinge un articol din Constituțiune.

Art. 12 din legea electorală dice:

„Dacă între cei mai greu impuși ar fi mai mulți cu același venit, și dacă prin numărul lor ei ar covârși pe cel cerut pentru completarea colegiului, eliminarea prisosului se va face prin tragere la sorți.”

Acesta este textul al. 1 din art. 12 din legea electorală care e identic cu articolul corespunzător din Constituțiune. Legea electorală însă prevede un al doilea aliniat care regulamentează, ca să dic așa, tragerea la sorți și dice:

„Tragerea la sorți se face în public de către consiliul comunal, cu ocaziunea încheierii definitive a listelor.”

Acastă dispozițiune regulamentară este un adaos în legea electorală, adică n'are un text corespunzător în Constituțiune. Prin urmare cred că în această privință teoria emisă de D. ministru al instrucțiune publice, cu ocaziunea interpretării art. 5, din legea electorală, când ne dicea că se interpretăsă numai un aliniat din legea electorală, era nu un articol din Constituțiune, că acea teorie se poate admite și aci. Așa der voiți dice și eu că noi nu interpretăm de cât un aliniat introdus în legea electorală, și care nu face parte din textul Constituțiunii.

Etă, D-lor. ideea care m'a preocupat pentru a propune acest amendament.

Mai întâiu este dorința de a reglementa prin uă dispozițiune legislativă modul cum urmăsă să se facă această tragere la sorți, și al doilea, pentru ca să luăm uă garanție în privința acestor liste suplimentare. Am creșut, că nu putem fi împedicați de nici un motiv serios pentru a pune această garanție la dispozițiunea alegătorilor, adică de a le da dreptul se conteste la tribunal, îndată ce lista va fi publicată în termenul prevăduț de lege. Pote se va dice că este uă inovațiune ce voim să introducem în lege; dără chiar de ar fi așa, tot cred că nimic nu pote împedece pe această Cameră, că cu ocaziunea unei legi interpretative a legii electorale, se introducă în această lege modifițiuni care să presinte mai multe garanții pentru facerea listelor.

Cred dără că introducând dreptul de control, și dând alegătorilor mijlocul eficace de a l'esersa, adică dândule dreptul de a face contra listelor suplimentare contestațiuni la tribunal, acesta n'ar vătămă întru nimic spiritul general al acestei legi.

Acum etă amendamentul ce am onore a propune în acest sens:

„Tragerea la sorți între aceea cari ar avea același venit, conform art. 12, se va face în public la ora 12 în ziua a treia după închiderea periodului contestațiunilor de resortul consiliului comunal.

„Lista alegătorilor suplimentari se va publica de uă dată cu listele generale, înse-

mnându-se în dreptul fie-căruia, în colona de observațiuni, modul cu care s'a înscris adică după cens sau după sorți.

„Intra acestor înscrieri, ori-ce alegător făcând parte din acel colegiu are dreptul de apel la tribunal și de recurs la cașiune, conform art. 38 din lege.”

D. L. Eraclide. D-lor, ați admis D-v. în ședințele precedente că la Constituțiune și la cele lalte articole din legea electorală prevăduțe în Constituțiune, Camera să nu potă face nici uă interpretațiune. Ast-fel a înțeles cestiunea și D. ministru al instrucțiunii publice cu ocaziunea votării art. 5. D-lor, etă ce dice Constituțiunea în art. 70 și 71:

„Art. 70. In orașele unde nu s'ar găsi un număr de 100 alegători, pentru a forma cel de al doilea colegiu, acest număr se va completa cu proprietarii județului, posedând un venit fonciar între 300 și 100 galbeni, preferindu-se pururea cei mai greu impuși și orașanii asupra proprietarilor de moși.

Art. 71. Dacă între cei mai greu impuși ar fi mai mulți cu același venit, și dacă prin numărul lor ei ar covârși pe cel cerut pentru completarea colegiului, eliminarea prisosului se va face prin tragere la sorți.”

Prin urmare, când vedeți D-v. că acest articol este prevăduț în Constituțiune, și când ați luat deja de normă ca noi să nu ne atingem de acele articole cari sunt prevăduțe în Constituțiune, eu cred că nu ar fi bine să primim acest amendament, pe care comisiunea delegaților l' respinge.

— Se cere închiderea discuțiunii, și punându-se la vot se primesce.

— Se pune la vot amendamentul D-lui Constantinescu și se respinge.

D. N. Constantinescu. D-lor, înțelegeți foarte bine că respingând amendamentul ce avusei onore a vă propune acesta e uă descurajare pentru mine; cu toate acestea, m'î veți da voie să nu mă descurajez, după cum mă consiliédă și D. ministru al instrucțiunii publice, și să m'î fac datoria pênă în cele din urmă.

D-lor, voiți îndrăsnii, și negreșit e uă îndrăsnelă pentru mine, căci în adevăr, valorea ideilor cari se produc în această onor. Cameră se prețuesce mai mult după valoarea deputatului care le presentă; ast-fel că eu fiind uă individualitate foarte modestă, înțeleg că nu am acest avantaj în favoarea mea; dără, încă uă dată declar că acesta nu mă pote opri de a m'î face datoria. Voiți îndrăsnii dără să present un alt amendament, și acesta pentru interpretarea art. 18 din legea electorală.

Etă despre ce e vorba în art. 18:

„Censul nu se pote dovedi de cât prin rolurile de contribuțiune, chitanțele sau avertismentele din partea împlinitorilor de dări pe anul încetat și pe anul curent.”

lu practica lucrurilor, etă cum se întâmplă, și acesta uă sciți toți, dacă bine voiți

a lua în ajutorul D-v. memoria și experiența pe care ați făcuți în alegeri.

Se înțelege, foarte adesea ori, că cu toate că legea cere chiar într'un mod imperativ ca censul său venit să fi posedat pe anul precedent întreg și pe anul acela în care se face alegerea, dără în interesul cauzei candidatului mai cu sémă când e pe aproape de a se face alegeri, sunt de acei competitori cari și recrutédă uă clientelă de proprietari mici cari figurédă în colegiul al II-lea—eașă acesta ca exemplu, și nu citeș nume proprie — să duce la perceptorul comunei și declară că cu toate că pênă aci venitul moșioarei ori prăvăliei sale era abia de 100 galbeni, dără că în cel din urmă trimestru i a crescut venitul pênă la 300 galbeni, și dacă persoana este agreată de consiliul comunal, uă înscrie în lista alegătorilor, era dacă nu, i spune că legea cere să fi avut acest venit și în anul precedent. Vedeți dără că consiliile comunale interpretă legea după cum le place. De aceea am creșut de cuviință să formeșă acest amendament prin care cer să se interprete art. 18 din legea electorală în modul următor:

„Art. . . Conform art. 18 din legea censului se cere de rigóre a se fi posedat pe întreg anul precedent și pe anul curent pentru care se fac listele.

Posesiunea censului nu dispensă de probațiunea titlului de proprietate a bazei impuse, a dreptului de folosință sau beneficii acordate prin art. 15 din lege.

Aquisițiunile dobândite prin câmpăritore, donațiune, moștenire sau dotă, în cursul anului precedent, dau drept cetățenului a cere înscrierea în liste în virtutea venitului acelor imobile, dacă însușesce cele alte condițiuni prevăduțe de lege.

De acest drept se bucură și aceea ce ar fi dobândit majoratul în cursul aceluiași an.”

D-lor, eu chiar am combătut, fie în consiliul comunal ca membru fie ca avocat înaintea tribunalelor, casuri analoge, și dacă propun acest amendament, l' propun pentru că am simțit încă de mult necesitatea de a fi interpretat art. 18 din legea electorală; fiind că veneau oameni care cereau să fie înscriși în liste în cutare colegiu pe baza venitului unei proprietăți asupra căria nu avea nici măcar dreptul de folosință și de aceea este de mare importanță ca, din chiar textul articolului să reeasă ideea cum trebuie să se constate adevărul cens. Eu m'am interesat de această cestiune și chiar am citit comentariile unui autor Belgian făcute asupra legii electorale, și am veduț ca acest autor care comentédă legea electorală a acelei țări foste liberale dice că, în privința censului, a nu constat și fondul, este a avea un regim constituțional care se basedă pe miniciună. Pentru aceste cuvinte vă rog să bine voiți a primi amendamentul meu.

D. L. Eraclide. Mi pare rău că sunt silit a fi și de astă dată în contra amendamentului D-lui Constantinescu, și a aduce aminte onor. Camera că eră a dat un vot în materia acésta...

D. Cantili. Așa este.

D. L. Eraclide. Afară de acestea, vedeți, D-lor, ce dice art. 64 din Constituțiune:

„Censul nu se pôte dovedi de cât prin rolul de contribuțiune, chitanțele sau avertismentele din partea împlinitorilor de dări pe anul încetat și pe anul curent.“

Apoi cum voesce acum D. Constantinescu să interprete Constituțiunea care dice să se ea de base numai rolurile?

D. I. Poenaru Bordea. D-lor, ceea ce voiam să adaog eu, este tocmai ceea ce a dis D. raportor anticipând asupra cuvintelor mele.

Eu voiam să atrag atențiunea onor Camere din cuvintele că censul nu se pôte dovedi de cât prin roluri, numai putem să introducem ca mijloc de publicațiune al censului alt ceva de cât aceea ce dice Constituțiunea; căci din momentul când vom interpreta acest articol în sensul în care se propune, eu cred că deviam de la chiar textul Constituțiunei. Pentru aceste motive voiam să dic că este imposibil de a se admite acésta interpretare. În ceea ce privește observațiunea că așa este și în legea Belgiea, să mi dea voe D. Constantinescu să nu cred pêne nu mi va arăta acésta, și pêne atunci să mi dea voe să i spuie că, deca un comentator s'a întâmplat a fi de opiniunea D-sale, acésta nu pôte forma pentru noi nă probă convingătoare.

D. ministru de culte și instrucțiune publică. Tôtă lumea pôte comenta legile; dără comentariile nu au autoritate de lege.

— Se pune la vot amendamentul D-lui Constantinescu și se respinge.

D. N. Constantinescu. D-le președinte aș ruga pe D. ministru de culte să mă asculte și pe mine cum l'ascult eu pe D-sa tot d'auna. Eu nu am citat legea Belgiei, pentru că acésta nu uă puteam face fiind că eu nu mi permit asemenea suficiență de a dice că cunosc legile tutulor țerelor, ci am dis că un comentator este de acésta opiniune.

Acum, D-lor, voi uă avea onóre să presint un alt amendament pe care l'am propus și în comitetul delegaților... (întreruperi)

D-lor, vă rog să nu vă mirați căci v'am prevenit de la început că am uă serie de amendamente. Acest amendament a fost admis de comitetul delegaților, și fiind că eu lipseam din capitală când s'a făcut raportul, s'a uitat de D. raportor a se introduce în textul legii, și în acésta cel puțin nu veți mai avea nici acel scrupul, după mine foarte exagerat, că am interpreta ceva din Constituțiune. Aci este art. 19 al. 3 din legea electorală, unde se dice: „servitorii cu simbrie,“

Ei bine prin acésta voi uă să declar că nu se înțelege și intendenții, impiegații de prin magazinuri.

D. Dimancea. Este netăgăduit.

D. Constantinescu. Este netăgăduit deca D-ta inspiră în sensul acesta pe consiliul comunal din Pitești; însă eu știu că nu tot așa se petrec lucrurile și prin alte consilii comunale; căci în unele locuri cunosc foarte bine că intendenții, impiegații de prin stabilimentele de industrie și comerț sunt considerați de consiliile comunale între aceia pe care legea i lovesce cu nedemnitatea prevăduț în al. 3 din art. 19 și de aceea am propus următorul amendament:

„Art. . . . În categoria de servitorii prevăduți la al. 3 de sub art. 19 din lege, nu se înțeleg intendenții (îngrijitorii de moșii) calfele, secretarii, (gramăticii) și în genere toți angloiații caselor de comerț și stabilimentele industriale.“

D. L. Eraclide. D-lor, comitetul de și convins că nici uă-dată nu pôte ca acésta clasă de ómeni despre care se vorbește în acest amendament să fie depărtați de a vota, dar fiind-că s'au urmat în acésta privință mai multe necuviințe și neregularități, în cât s'au vedut gramăticii, logofeții și chiar administratorii de moșii, cari primesc mai multe sute de galbeni ca salariu pe an, că au fost depărtați de la vot sub cuvânt că primesc salariu; pñtru aceste considerațiuni, și pentru ca pe viitor să nu se mai facă nisce asemenea neorânduiri, comitetul a primit amendamentul propus de D. Constantinescu.

Vot. Închiderea discuțiunei.

— Se pune la vot amendamentul D-lui Constantinescu, și se primește.

— Se citește art. 8.

D. L. Eraclide. D-lor, comitetul delegaților avënd în vedere art. 75, litera d, din Constituțiune, unde se prevede pur și simplu vechimea de 3 ani a unui Colonel, calculată de la înaintarea la acest grad, și în vederea că D-vóstră ați decis că or-ee se prevede prin Constituțiune să nu pótă fi atins, de aceea comitetul vă propune supresiunea art. 8.

— Se pune la vot supresiunea art. 8, și se primește.

— Se citește art. 9.

D. L. Eraclide. D-lor, comitetul delegaților, precum ați putut vedea, difere întru ceva de proiectul D-lui Buescu, căci am adaogit cuvintele prin *Monitorul oficial*, pentru că acésta ar fi uă mai bună garanție pentru acești funcționari despre care se ocupă art. 26, articol care nu este în nici uă legătură cu Constituțiunea.

D. G. Sefendache. D-lor, eu cred că ar fi mai bine ca D-vóstră să admiteți articolul așa cum era propus de D. Buescu, și étă pentru ce mi se pare mie că nu ar fi bine să admiteți articolul așa precum el s'a redactat de comitet, comitetul dice că

numai prin *Monitorul oficial* să se facă publicațiunea. Dără vă rog să vă gândiți puțin și veți vedea lesne ceea-ce se pôte întâmpla, se pôte ca un funcționar să își dea demisiunea și să fie un ministru care să nu i o primescă, sau chiar dacă i o va primi să întârzie publicarea ei prin *Monitorul oficial*. Apoi, într'un așa cas, care va fi pozițiunea acelu funcționar în facia acestui articol? Vedeți, D-lor, pentru ce eu sunt de opiniune ca D-vóstră să admiteți ca publicațiunea demisiunei să se pótă face în or-ee mod, și mai cu sémă în comuna aceea unde acel funcționar voesce să își propună candidatura sa. Negreșit trebuie să fie publicată și prin *Monitorul oficial*, dar dacă veți admite absolut să fie publicată numai prin *Monitor*, apoi pe lângă că ministrul pôte să întârzie cu publicarea acelu demisiunii, se pôte încă întâmpla ca cei mai mulți din alegători să nu citească *Monitorul* și ast-fel acésta dispozițiune să nu fie luată în serios. De aceea eu sunt de opiniune să se pótă publica și prin *Monitor*, dar tot-d'uă-dată să se publice prin or-ee mod posibil, chiar în localitatea aceea unde acel funcționar își va pune candidatura sa.

D. Sc. Pastia. D-lor, la acest art. 26 din legea electorală care corespunde cu articolul propus de onor. comitet, am să propun un amendament.

Acest articol din legea electorală vorbește de funcționarii cari nu pot fi aleși, este însă foarte obscur, și fiind-că pe de altă parte acest articol nu este uă emanațiune a Constituțiunei, ci Constituțiunea spune anume ca modul de alegere să se prevadă prin legea electorale, apoi amendamentul meu nu lovesce întru nimica Constituțiunea, și fiind-că precum am spus, legea electorală este obscură, de aceea eu am luat libertate să propun un amendament prin care cer să se esplice mai bine pozițiunea acelu funcționar cari nu pot fi admiși ca alegători. Iată copriusul amendamentului meu:

„A se adaoge la art. 12 după cuvintele: fiscali, polițienesci.

„Advocații, inginerii și arhitecții Statului, întreprindătorii de lucrări publice, asociații, funcționarii și impiegații tutulor societăților de căi ferate și altele, care ar atârna de Stat.“

Uă voce. Vine la art. 19 cestiunea acestui amendament.

D. Sc. Pastia. Eu cred că aci este locul lui, pentru că aci se vorbește de incompatibilitatea funcționarilor. Eu am propus acest amendament pentru a pune capăt deosebitelor perturbări și confusiunii care se fac în acésta cestiune.

D. C. Fusea. Eu am luat cuvântul ca să susțin articolul comitetului delegaților, pentru că este mai bine redactat. În adevăr, când este vorba de interpretarea unor asemenea dispozițiuni, cred că e bine a

se preciza lucrul. Articolul comitetului delegaților lăsa clar și precis că demisiunile să fie publicate în *Monitor*. În cel alt articol se dicea să fie publicate prin verii-ce mijloc. Ce sens ar avea uă asemenea frasă într'un proiect de lege interpretativ? Eu cred, D-lor, că este mult mai bine să primim redacțiunea care determină publicarea demisiunilor prin *Monitor*.

D. I. Poenaru-Bordea. Eu sunt de părere să se mențină articolul 9 din proiectul primitiv, pentru că sunt cazuri unde trebuie să presupunem că, de și un funcționar a demisionat, dar fiind departe de București, la Mehedinți sau la Drohoiți, nu vine în persoană aici, ci trimite cu poșta demisiunea sa. Ei bine, se poate întâmpla ca să se pierdă chârția, sau cel mai probabil, să întârzie *Monitorul* publicarea, într'un asemenea caz pierde omul dreptul său? De aceea, când este vorba să interpretăm uă dispozițiune ôre-care, să o facem în mod clar și pozitiv, — și articolul din proiectul primitiv ne dă destule garanții în privința acésta, pe când redacțiunea propusă de comitetul delegaților poate să dea loc la complicațiuni. Sunt dar de părere să rămână cuvintele: „prin orice mijloc de publicitate“.

D. G. Chițu, ministru cultelor și instrucțiunii publice. Sunt de părere, D-lor deputați, să nu admiteți redacțiunea propusă de comitetul delegaților, pentru că ea poate da loc la mai multe pedice și inconveniente. Mi se pare că s'au vădut la noi destule cazuri unde, cu istoria publicării demisiunii funcționarilor administrativi, s'au comis ôre-care abuzuri contra legii electorale. Se pretindea, bună-ôră, de un ministru, că cutare funcționar administrativ, ales deputat ori senator, și dedese demisiunea în termenul prevădut de lege, și când întreba cine-va de ce nu se publică, răspunsul era tot-d'auna cesțiune de primire, s'a primit târziu, — de și ministrul o avea în mână și cu uă săptămână înainte termenului cerut de lege. Prin urmare cred că a limita publicarea demisiunii funcționarilor administrativi numai la *Monitor*, este a nu da satisfacțiune unei interpretări equitabile ce Aduunarea voesce să dea casului acesta. Déră éráși, a se dice: prin orice mijloc, ia să vedem cum se înțelege acésta, cu toba? cu darabana? după cum se dice, cu pristav? cu telal? Fel de fel de mijloce poate să și închipuiască cine-va, când D-vóstră ați admite espresiunea „prin orice mijloc“.

„Prin orice organ de presă“ tot mai merge, pentru că asemenea demisiuni ar putea fi publicate prin foile locale, avem astă-dî câte un jurnálaș mai în toate orașele. . .

Uă voce. Care ese la septemână uă-dată.

D. G. Chițu, ministru de culte și instrucțiunii publice. Dacă s'ar dice că aceste demisiuni să fie publicate prin Mo-

onitor sau alte organe de presă, ar fi lucrul mai complet și mai practic.

Uă voce. Dar unde nu sunt organe de publicitate?

D. G. Chițu, ministru de culte și instrucțiunii publice. Funcționarii cari n'au la îndemână presa, vor putea să și publice demisiunile într'un jurnal care ese în vecinătate, destul ca alegătorii să fie puși în pozițiune de a cunoșce demisiunea. Sunt dar de părere a se întrebuița *Monitorul* ori alte organe de publicitate, rămând dreptul de apreciere al Camerei cu ocaziunea verificării alegerei, când *Monitorul* va întârzia publicarea unei demisiuni.

D. G. Cantili. Numai uă mică observațiune voiam să fac asupra modificării comitetului delegaților relativ la cazul de față. De multe ori, D-lor, se trimite ceva spre publicare unui jurnal și publicarea nu se face în termenul când trebuia făcută, și acest lucru se poate tare bine întâmpla chiar cu *Monitorul*. De exemplu, m'am dus la *Monitor* cu trei patru zile înainte termenului, cu chârția mea ca să 'mi-o publice, și *Monitorul* o publică, nu a doua zi, nici a treia zi, ci toemai a patra zi, adică, cu patru zile în urmă. Atunci nasce întrebarea: publicațiunea mea, este ea făcută în termen? Unii vor dice da, — pentru că s'a dat în termen, alții vor dice nu, pentru că n'a apărut în termen. Așa dar, a limita numai la *Monitor* publicațiunile despre cari se vorbesce aci, este a aduce confuziuni, cari vor face inaplicabilii sau cu multe dificultăți aplicabilii dispozițiunile acestea din art. 9. 'Mi pare dar nemerit a se admite, pe lângă *Monitor*, și alte organe de publicitate, adică nu în mod cumulativ și în *Monitor* și în alte diare, ci sau în un chip sau în altul.

Cât pentru ideea de a se publica acésta dimisiune într'un organ din localitatea unde și va propune candidatura acel funcționar, fie el magistrat sau agent al administrațiunii, eu găsesc că nu trebuie să se pună acésta condițiune căci s'ar putea întâmpla în multe localități, unde funcționarul și ar pune candidatura ca aplicațiunea acelei idei să fie dificilă și chiar imposibilă. Așa dar să dicem curat și simplice: prin *Monitorul oficial* sau prin orice alt organ de publicitate.

D. G. Vernescu. Dér decă publicațiunea se face la Severin și alegerea la Drohoiți?

D. G. Cantili. Acel funcționar va trebui să facă așa, în cât publicațiunea să parvină la alegătorii săi din Drohoiți; sau să se grăbescă să publice demisiunea sa prin *Monitorul oficial*, care este răspândit în totă țera. Decă s'ar admite să se facă acésta publicațiune în localitate, mă lovesc de inconvenientul cel-alt, că se poate întâmpla să nu se găsescă organe de publicitate în localitate. Ce fac eu atunci? Mă

duc la *Monitorul oficial* sau la un alt organ de publicitate. Cât pentru *Monitorul oficial*, neapărat că este dator să facă publicațiunea. Acésta se înțelege de sine.

Voce. Închiderea discuțiunii.

D. L. Eraclide. Comisiunea a primit acésta redacțiune.

D. G. Vernescu. Înțeleg că orice publicațiune a *Monitorului oficial*, totă țera să fi știută a o cunoșce. *Monitorul* străbate totă țera. Ați mai dis: sau prin orice alt organ de publicitate; cu acésta însă nu ați dis nimic, căci de veți avea un organ de publicitate la Severin, de exemplu, unde candidatul și publica demisiunea sa și candidatura lui o la Drohoiți, la cea altă extremitate a țerei, publicațiunea neapărat poate să nu ajungă acolo. Acum, decă veți dice ceea ce spuse D. Cantili, ca candidatul să aibă grijă a distribui organul, prin care s'a publicat demisiunea, alegătorilor săi din Drohoiți, atunci ar trebui să puneți în lege acésta, negreșit în termenul caviincios de două săptămâni.

Iată ce ar trebui să puneți anume în lege. Atunci când ese prin *Monitor* publicațiunea, se presupune că o cunoșce totă țera; iar când se publică print'un jurnal din localitatea unde și pune candidatura, atunci demisionarul să facă a se publica în termenul prescriis de acésta lege.

D. G. Cantili. Acésta o va face negreșit.

D. L. Eraclide. D-lor, care este interesul real aci pentru ca să se facă publicațiunea? Mie mi se pare că interesul este al persónelor cari vor să și pună candidatura, fie la Senat, fie la Cameră. Prin urmare, care este téma de s'a luat măsura ca să se publice demisiunea prin organe de publicitate? Acésta este ca nu cumva după observațiunile juste ale D-lui Sefendache, să se găsescă un ministru care să refuze a primi demisiunea. Negreșit că în acest caz când nu i s'ar primi demisiunea, acel viitor candidat de deputat va merge și va publica demisiunea sa în un jurnal, și decă publicațiunea se va face la Severin, și candidatura va fi pusă la Drohoiți, și fiind interesat ca să scie totă alegătorii cum că candidatul lor de deputat a demisionat, atunci nu are de cât a lua jurnalul în care a apărut publicațiunea și a-l duce de la Severin la Drohoiți.

D-lor, singura preocupățiune a D-v. este numai casul când un ministru refuză de a primi demisiunea unui funcționar care are voi să și pună candidatura. Și acésta se întâmplă de multe ori, că ministrul fiind de bună credință, nu primesce demisiunea unui asemenea funcționar, astfel că acesta se vede silit a o repeti de mai multe ori. În asemenea caz se dă dreptul funcționarului demisionat de a și publica demisiunea prin alte jurnale. Mi se pare dér că art. 9, ast-fel redactat, este foarte explicit și nu dă loc la nici un inconvenient.

D. G. Cantili. D-lor, mi se pare că obiecțiunea făcută de D. Vernescu nu este la locul ei. Publicațiunea se face pentru ca să se obtemperede dorinței legii electorale, ca un funcționar să nu fi ales de deputat. Dacă eu voi face publicațiunea la Dorohoi și mă voi duce la Severin, spre a fi ales, acesta puțin importă, destul este să nu fiu funcționar când pun candidatura mea.

Voc. Se scie alegătorii.

D. G. Cantili. Dér cine este mai interesat să facă acesta cunoscut, dacă nu însuși funcționarul?

Voc. El este interesat să ascundă acesta.

D. G. Cantili. Eu nu văd că interesul funcționarului ar fi a ascunde demisiunea sa, ci din contra, mi se pare că funcționarul este interesat să arăte alegătorilor săi cum că nu mai este funcționar, și că prin urmare poate fi ales.

Acum, dacă alegem ca mijloc de publicațiune a demisiunii, afară de *Monitorul oficial*, și ori-ce alte organe de publicitate, acesta nu o facem de cât pentru a obtempera dorinței exprimate prin art. 9, și mai mult de cât atâta, nu putem face.

D. Vernescu dice, ca să se facă publicațiunea în localitate; dér cu ce mod, dacă nu am în localitate organe de publicitate? Ar trebui atunci să obligăm pe funcționarul demisionat, să vină la direcțiunea *Monitorului oficial*.

Dacă are interes să publice demisiunea sa, va face așa, în cât, publicațiunea să producă efecte practice. Eu nu văd alt mijloc, cum un funcționar și-ar publica demisiunea, dacă nu vom pune și acest mijloc.

D. G. Vernescu. D-lor, dacă legea electorală a admis că nu poate un funcționar care a demisionat să-și pună candidatura pentru a fi ales deputat sau senator, de cât dacă va fi publicat, cu 15 zile înainte de alegeri, demisiunea sa, cauza este ca să nu influențese funcțiunea lui asupra alegătorilor. Onor. domnu Cantili se înșelă când dice că termenul și publicațiunea demisiunii este creată în favoarea celui care se duce spre a-și pune candidatura. Nu avea trebuință să se ocupe legiuitorul de interesul celui care se alege, ci de interesul alegătorilor. Așa dér, ceea ce dice D. Cantili nu este esact, și nu este esact pentru că procede de la un lucru care el singur nu este esact; și când premisele nu sunt esacte, toate consecințele ce se trag din ele sunt neesacte.

Dér ce poate să facă acel funcționar demisionat? Dacă se va întâmpla ca și în localitate să fie un jurnal, să se potă face publicațiunea și în localitate, în jurnalul local, acesta o înțeleg ca uă facilitate pentru acel funcționar demisionat. . . .

Uă voce. Dér dacă nu este jurnal la localitate?

D. G. Vernescu. Atunci este *Monitorul*.

D-lor, în contra cui vă plângeți D-văstră? În contra administrațiunii care nu va lăsa să publice prin *Monitor* demisiunea? Dér mai întâiu știți că la *Monitor* să plătesce publicațiunea.

Uă voce. Cu totă plata, dacă nu voesce să o publice, ce-i faci?

D. G. Vernescu. Atunci fă uă fôie volantă și răspândește-o în localitate.

D. G. Cantili. Așa dice și eu.

D. G. Vernescu. D-v. diceți: ori care organ de publicitate. Bine-voiți a pune ori-ce mod de publicitate, iar nu ori-ce organ de publicitate.

D. L. Eraclide. Priimim modificarea și redactăm în modul acesta: „sau ori-ce mod de publicitate“.

— Se pune la vot, articolul ast-fel modificat, și se priimesce.

Ședința se rădică la 6 ore, anunțându-se cea următoare pe a doua zi, 16 Februarie.

Ședința de la 16 Februarie, 1877.

Președinția D-lui președinte C. A. Rosetti, asistat de D-nii secretari F. Aluneanu, I. Lătescu, A. Vizanti și G. Tacu.

Ședința se deschide la 1 oră după amiază.

Prezenți 94 D-ni deputați.

Nu răspundă la apelul nominal 55 și a nume:

Bolnavi:

D-nii D. Economu, C. T. Grigorescu, Gr. Serurie, G. Goga

In concedii:

D-nii A. Agioglu, C. Bobeica, A. Gr. Bonachi, N. I. Bujoreanu, Sc. Calinescu, C. Catargi, P. Constantin, D. Cozadini, G. Gamulea, D. Giani, G. Magheru, G. Mărzescu, D. Miclescu, G. Miclescu, G. Rosnovanu, C. Șórec, M. Vladimirescu, P. Zamfirescu, H. Zugrăvescu, M. Burilenu, D. Frunză.

Fără arătare de motive:

D. D. Anghel, G. Dimitrescu, A. Candiano-Popescu, N. Catargi, M. Costachi, L. Costin, Gr. Cozadini, G. Exarhu, N. Goran, P. Grădiștenu, G. Mantu, G. Morțun, M. Negulescu, N. H. Nicola, N. Nicorescu, C. G. Peșiacov, G. Polisu, G. Pruncu, M. Schina, E. Stătescu, R. Stănescu, A. Stîrbeș, I. Sturdza, B. A. Urechia, Gr. Vulturescu, I. Carabătescu, C. Climescu, M. Ghelmegeanu, A. Stolojan.

Sumarul ședinței precedente se aprobă. Se acordă concedii D-lor deputați D. Sofronie și M. Vladimirescu

Se trâmte la comisiunea de petițiuni, pe ițiunea D-iei Maria Ruso și aceea a locuitorilor comunei Ghiadaónii.

Se trâmte la comisiunea însărcinată cu studiarea chestiunii arendașilor, petițiunea

arendașilor Statului din districtul Roman.

Se inscrie la ordinea zilei, raportul comisiunii de indigenat, privitor la împămențirea D-lui I. G. Manu.

D. P. Ghica. D le președinte, am cerut cuvântul să atrag atențiunea onor. biuroi în privința unei erori care s'a strecurat în procesul verbal al ședinței din 10 Februarie. Din uă eróre, gândesc, a *Monitorului* căci nu cred să fie a D-lor stenografii, 'mî se atribue mie cuvintele țise de D. Dimitrie Ion Ghica.

Acele cuvinte nu au nimic de desaprobat, și nu dice că nu 'mî ar face onóre decât așiu fi pronunțat eu acel discurs; dér fiind că discursul acela este meritul Domnului Ghica, nu 'mî este permis mie să 'mî atribuii, și așiu ruga pe onor. biuroi să bine-voiască a ordona această rectificare, adevă de a se arăta că acel discurs a fost pronunțat de D. Dimitrie Ion Ghica, érá nu de mine.

D. președinte. Se va face rectificarea cerută. Și cât despre noi, biuroul, rugăm pe D-nii deputați ca ori de câte ori vor vedea uă eróre ori a *Monitorului*, ori a noastră, să ne-o facă cunoscut, căci numai așa greșelile se pot îndrepta.

Se comunică Adunării demisiunea D-lui Dimitrie Brătianu din comisiunea pentru revisuirea caselor publice.

D. P. Ghica. Eu cred că atunci când am pus pe D. Dimitrie Brătianu, precu și pe toți cei-alți domni deputați, în acea comisiune, l'am pus neapărat ca uă garanție de bună credință, de exactitudine și de scrupulosă rigóre, cu care acele case trebuiesc revisuite. Eu unul, care am fôrte mare dorință ca acele case să fie revisuite cu îngrijire, așiu ruga pe D. Brătianu să bine-voiască a primi să ia parte la această lucrare cu care l'a însărcinat representațiunea națională.

D. D. Brătianu. D-lor mulțămesc D-lui, P. Ghica pentru cuvintele măgulitoare pe care le-a pronunțat în favoarea mea; însă declar că persist în demisiunea ce am dat pentru că îndată ce se va închide Camera, sunt silit să es din București mai totă vara, și ast-fel nu pot face parte din această comisiune.

D. președinte. D. Brătianu a declarat și verbal, înainte de a fi ales, că nu poate face parte din acea comisiune, și rămâne să alegem un alt domn deputat în locul D-séle.

D. D. Cariagdi. D-lor, este protoiereul economul Teodor, care voesce să clădescă un ospiciu pentru persoanele invalide, și se obligă să clădescă cu spesele séle acest ospiciu; însă a cerut să 'i se cedeze gratis uă parte din locul bisericeii Udricani din București, în mărime de 339 st. patrați, și s'a depus un proiect de lege pentru acesta de fostul ministru Domnu Carp. Dacă actualul D-nu ministru de culte susține acest proiect, așiu ruga să

se pue la ordinea dîleî, căci este uă ces-tiune fôrte folositoare, mai cu sémă că acest econom Teodor este bătrân și pôte să trecă de pe lumea acésta la cea-altă. Pentru acésta are deja și lucrări angajate, însă nu pôte să le puie în lucrare din ca-usă că nu 'i s'a dat locul ce cere. Așii ruga dér pe onor. biureu să puie la ordi-nea dîleî acest proiect de lege.

D. G. Chițu, ministrul cultelor și in-structiunii publice. Declar că susțiu acest proiect de lege, am cunoscintă de densus, și rog pe Cameră să'l pună la ordi-nea dîleî cât de curênd.

D. președinte. Se va trâmite la secți-uni cu rugăminte ca să numescă delegați chiar mâne pêne a nu se deschide ședința publică.

D. D. Mărgăritescu. D-lor deputați, noi am lucrat aci uă vară întregă, uă tómnă și uă iarnă, și acum la sfârșitul iernei 'mă-am adus aminte de cuvintele reposatu-lui Heliade Rădulescu care dicea :

„A trecut uă iarnă, a trecut uă vară,

Va mai trece uă iarnă și 'n a primăvară,

Va vedea românul,

Cine 'i e stăpânul.“

Iată ce voiese, D-lor, să dic : cuvêntul meu are de scop să adreseze uă rugăminte onor. Camere și biuroului ca să provóce un vot ca să nu ne despărțim de aci pêne nu vom vota legile de descentralizare, adică legea comunală și legea consiliilor județene, precum și legea responsabilită-ței ministrilor.

De aceea rog pe Cameră să formuleze un vot în acest sens, căci decă ne vom despărți fără să votăm aceste legi, mâne, poi-mâne, când se ve fini sesiunea prelungită eu vă mărturisesc că n'asii avea curagiul să mă mai întorc între alegători fără a le fi dat aceste legi.

D. N. Dimancea. D-lor, pentru ca să putem vota aceste legi, eu vă rog să con-tinuăm discuțiunea legii pentru interpre-tarea legii electorale, pe care o avem la ordinea dîleî.

Voc. Ordinea dîleî.

D. președinte. La ordinea dîleî avem continuarea discuțiunii pe articole a legii care interpretează legea electorală.

Erî ne-am oprit la art. 10, asupra că-ruia D. Pastia are cuvêntul, ca să propună și să desvolte un amendament.

D. Sc. Pastia. D-lor deputați, în urma votărei art. 9 vine rândul să votăm astăzi art. 10, dér între aceste două articole figu-réză art. 27 al legii electorale care co-prinde cele următoare : mandatul de depu-tat nu este incompatibil cu calitatea de militar în neactivitate și în retragere.“

Eu cred că este uă greșală de a da acestor militari dreptul de a fi deputați, căci acesti militari nu sunt cu totul degajați de sarcina de militar, în cât ei orî când pot fi chemați în activitate.

Un militar pus în disponibilitate sau

afiat în neactivitate pôte fi ales astăzi de-putat și mâne să fie chemat, în activitate, de ministru. Cum vedeți, el nu este ca un particular pe care ministru l'ar chema în-tr'ua funcțiune și el ar putea să refuze ca să rămăie deputat. De aceea eu cred că este uă greșală articolul 27 și ar trebui suprimat, ca să nu punem la dispoziți-nea guvernului pe un asemenea deputat ca să'l pótă chema orî când va voi el și ast-fel să 'i ia mandatul. Prin urmare propui supresiunea art. 27 din legea electorală... (sgomot), D-lor, acésta nu are a face întru nimic cu Constituțiunea, acésta este uă dispozițiune a legii electorale.

D vóstră știți că funcționarii salariați din bugetul Statului nu pot să fie depu-tați; oficerul în neactivitate primesce jumătate solda, este prin urmare salariat din bugetul Statului și ca atare nu pôte fi deputat, căci primesce jumătate solda, prin urmare este în incompatibilitate com-pletă cu mandatul de deputat.

Modificare, cum am dis, nu se face în Constituțiune, căci acésta este uă dispo-zițiune din legea electorală, a cărei pro-cedură, chiar după Constituțiune este lă-sată Camerei de a o putea face și modifica cum va voi.

Prin urmare, eu cred că este trebuință de a se suprima art. 27 din actuala lege electorale.

D. L. Eraclide. D-lor, după decisiunea ce ați luat D-v. de a nu atinge articolele cari sunt prevădute în Constituțiune, Co-siune, D-v. avênd în vedere art. 74 din Constituțiune care dice : „spre a putea fi ales la Senat, este de nevoie :

1. A fi român sau naturalizat.
2. A se bucura de drepturile civile și politice.
3. A fi domiciliat în România.
4. A avea vârsta de 40 ani.
5. A avea un venit de 800 galbeni.

A credut că aceeași interpretare a voit să dea Constituțiunea și în privința Came-rei când a dis că militari în disponibilitate și în neactivitate pot fi aleși deputați. Comisiunea avênd în vedere că art. 74 face parte din Constituțiune și vedênd și art. 75 care dice : sunt dispensați de acest cens :

- a) Președinții sau vice-președinții vre-unei Adunări Legiuitoare;
- b) Deputații cari au făcut parte din trei sesiuni;
- c) Generalii.
- d) Colonelii cu vechime de trei ani.
- e) Cei cari au fost ministri sau agenți diplomatici;
- f) Cei cari vor fi ocupat în timp de un an funcțiunile de președinte de curte, de pro-curator general, de consilier la curtea de casațiune.
- g) Cei cu diplomă de doctorat sau de licențiat de orî-ce specialitate, care în

timp de 6 ani vor fi exercitat profesiunea lor.

Pentru aceste cuvinte, comisiunea, vê-dênd că în Constituțiune se prevede chiar dispensă de cens pentru militari, nu pôte primi amendamentul D-lui Pastia.

D. N. Dimancea. Onorată Cameră, Con-stituanta când a hotărât incompatibilități în legea electorală, a lăsat cât se pôte de extensiv dreptul ca cine-va să pótă veni deputat în Cameră. Nu pôte dér acésta Ca-meră să facă legi mai restrictive de cât a voit Constituanta, nu pôte fi ea mai retro-grandă de cât Constituanta; din contra, progresul ce am făcut de 11 ani, ne îndemnă a fi mai estensivi în dispozițiunile ce luăm prin acésta lege electorală. Apoi e natural D lor, ca militari în neactivi-tate să în disponibilitate să fie aleși depu-tați pentru că ei în asemenea situațiune nu sunt de cât cetățeni, Dér 'mă se aduce ca argument contrariu că militarul în ne-activitate astăzi ar putea fi ales deputat, și mâne s'ar putea întempla ca ministrul să'l cheme în activitate, prin urmare ce ar face el cu mandatul de deputat? Apoi acésta se pôte întempla orî-cărui cetățean civil care ar fi deputat; se pôte fôrte bine ca un de-putat să fie chemat în funcțiune și atunci re-mâne ca să optese între mandatul de depu-tat sau între funcțiunea ce i se ofere. Ve-deți dar că pozițiunea militarului în neac-tivitate este aceeași ca și a unui civil, este cetățean ca orî cine. O mai repet dar că militarul în neactivitate, fiind ales depu-tat, și apoi fiind rechemat în serviciul mi-litar, dacă va voi se va duce la armată, dacă nu va voi, va rămăie deputat. Trebuie dar, să lăsăm fie-cărui colegiu facultatea de a alege de reprezentant al său pe cine va voi, și fie-cărui deputat libertatea de a opta sau pentru mandatul de deputat sau pentru serviciul ce i se ofere.

Să lăsăm dar fie-cărui liberul său arbi-tru, și să ne ferim de a crea incapacități acolo unde nu este cuvênt de a fi, mai cu sémă că primind acest amendament, am avea aerul a crea o restricțiune, și acésta Cameră trebuie să fiă mai extensivă, érá nu mai retrogradată de cât Constituanta.

Rog dar pe onorabilele autor al amen-damentului, să 'l retragă, și să lăsăm legea așa cum este.

D. N. Blarenberg. Eu aș insista să se menție ne atinsă acésta dispozițiune din legea electorală așa cum s'a votat de Con-stituanta; și acésta mai cu sémă pentru cuvêntul că un militar care 'și dá demi-siunea nu mai pôte reintra în armată. Ast-fel este legea actuală a armatei.

Vedeți, domnilor, în ce pozițiune s'ar pune militarul dacă noi am primi acest a-mendament :

Un militar care ar fi onorat cu încrederea unui colegiu, sau care ar avea cel puțin șansa de a fi ales deputat, el nu ar putea să primescă mandatul aceluî colegiu și să

și face datoria de cetățean de cât strivindu-și cariera sa de militar, dându-și demisiunea. Este bine dar, este drept să lăsați ne atins articolul din legea electorală care permite și unui militar în neactivitate sau în disponibilitate de a veni să ședă pe aceste bănci.

Pe lângă acesta mai este un alt argument mai puternic care vine în favoarea acestei idei, este că, dupe cum știți astăzi toate societățile, tind a face ca calitatea de militar să devie sinonimă cu aceea de cetățean. Și în adevăr nu știu pentru ce în țara noastră nu ne-am putea considera toți ca soldați. Vedeți dar, D-lor, că din mai multe puncturi de vedere e bine să înlăturăm din legea electorală aceste incompatibilități care lovesc cu incapacitate pe militari.

D. Președinte. Amendamentul D-lui Pastia nefiind susținut de 5 deputați, se înlătură.

— Se pune la vot supresiunea art. 10 și se primesce.

Se citește art. 11.

D. F. Milescu. Eu cred că n'ar trebui să restringem dreptul acelor judecători admiși de legea electorală. Art. 29 din legea electorală dice:

„Nici un funcționar judecătoresc nu poate fi ales delegat sau membru al vreunei Adunări în districtele limitrofe.

„Funcționarii administrativi nu pot fi aleși delegați.

„Primarii nu sunt coprinși în categoria funcționarilor prevăduți prin articolul de față.”

Cu alte cuvinte, pentru judecătorii de Curte se dice că un membru de la curte nu poate fi ales în circumscripțiunea curței din care el face parte; se poate însă alege într'un district limitrof.

Ei bine, de ce pe judecătorii cei-lalți să i punem într'o pozițiune mai desavantajată, dicend că nu pot fi aleși și în județele limitrofe? Acesta ar fi o nedreptate, și pria urmare cer a se menține dispozițiunile art. 29 așa cum este redactat.

D. P. Bnescu. D-lor, voese să dau o esplicare, pentru ca să vadă onor. Camera spiritul articolului din legea electorală, și spiritul articolului interpretativ. In legea electorală se dice:

„Nici un funcționar judecătoresc nu poate fi ales delegat sau membru al vreunei Adunări în districtele limitrofe.”

Prin urmare, este oă neînțelegere ce se face în privința membrilor de la Curte. Cea ce este un judecător în districtul său este și un membru de curte în jurisdicțiunea sa. Dară în jurisdicțiunea unei Curți fiind mai multe județe, când legea dice: că un judecător nu poate fi ales în județele limitrofe, se înțelege că judecătorul de la Curte nu poate fi ales de cât în județele de alături cu cele limitrofe.

D. P. Ghica. D-lor, eu ved că în art. 11

onor. comisiune a delegaților e foarte esPLICITĂ, și nu cred că s'ar putea primi propunerea D-lui Milescu de a se suprima acest articol, căci ar fi a se lăsa legea obscură.

Etă ce dice art. 11:

„Prin art. 29 se înțelege că judecătorul de curte, nu poate să fie ales delegat sau membru al vreunei Adunări, în județele unde se esersă jurisdicțiunea Curței din care face parte; ță judecătorul de tribunal nu poate fi ales nici în județele limitrofe.”

D-lor, decă legea electorală n'ar fi lăsat judecătorului de Curte dreptul de a se alege în județele limitrofe, ași fi admis această restricțiune, căci justiția este una și indivisibilă, pentru că judecătorul poate să și esercite influența sa în totă țara. din causă că judecătorii Curților de apel sunt judecători de cause de retrimitere. Când Curtea de Casațiune strămută oă causă de la un tribunal la altul, trămitând'o la un județ limitrof, atunci vedeți că judecătorul are autoritate și în județul limitrof. De aceea, propunerea D-lui Milescu mi se pare că nu e tocmai justă, fiind că trebuie să garantăm alegerile de ori ce fel de influență.

Pentru aceste motive, vă rog să mențineți art. 11, căci și are rațiunea sa.

Voc. Închiderea discuțiunei.

D. Fr. Milescu. Am să vă dau, D-lor, oă mică esplicare relativă la inconveniența pe care l'am semnalat, și să vă arăt că acest art. 11 e contra Constituțiunei; de aceea vă rog să nu închideți discuțiunea.

— Se pune la vot închiderea discuțiunei și se încuviințază.

— Se pune la vot art. 11 și se primesce.

— Se citește art. 12.

D. N. Fleva. D-lor deputați, v'asți ruga să vă gândiți că nu faceți această lege în raport cu starea trecută, ci cu starea ce sperăm a crea pentru viitor în această țară. Când voim să facem descentralisarea administrativă, când voim să dam fie-cărei localități dreptul de a se governa pe sine, când voim să asigurăm cetățenilor libertatea și independența votului, cred că ar fi oă inconsecvență a priva pe alegătorii consiliilor comunale și județene de dreptul ce au avut până astăzi.

D-lor, art. 12 dice:

Art. 12. La aliniatul II, art. 29, prin cuvintele de „funcționarii administrativi” se înțelege în genere toți funcționarii și agenții administrativi, judecătorești, fiscali polițienesci, precum și acei ai consiliilor județene și comunale esceptându-se, conform art. aliniatul III de la același articol, primarii, adjutóarele lor și membrii consiliului comunal și județian.

In ceea ce privește pe agenții direcți ai guvernului, vă mărturisesc că sunt foarte scrupulos, și dacă ați voi să creați incapacități până ați suprima pe toți, ași fi eu D-vóstră; însă; în ceea ce privește pe agenții consiliilor județene și comunale, ei

nu sunt de loc agenți administrativi ai guvernului, și mi se pare că ar fi oă închinate de ați supune și pe densusi la aceleași restricțiuni ca și pe funcționarii administrativi. De aceea v'asți ruga să nu admiteți acest articol.

D. E. Vergati. D-lor, la acest artic. 12 am făcut și noi un amendament tocmai în sensul ideei D-lui Fleva, că adică în ceea ce privește agenții direcți ai puterii centrale să fim cât se poate mai riguroși.

In adevăr, nu vă puteți închipui D-stră cât de rău s'ar face țerei prin a lăsa deschisă ușa parlamentului pentru asemenea agenți direcți ai puterii centrale; căci, D-lor, ori cât de luminați ar fi acei ingineri, avocați, arhitecți; ori cât de onorabili ar fi ei, este peste putință ca ei să nu fie condescendenți către ministrul lor, și nu vor putea să aibă destulă independență în fața puterii centrale de către care sunt salariați, și pe care apoi ar fi chiamați să o controleze. Cum credeți D-vóstră că diferiții agenți ai diferitelor administ. ațiun, precum sunt șefii superiori de la monopolul tutunului, de la administrațiunea drumului de fer, vor fi ei atât de imparțiali în cât să nu tragă jarul pe turta lor, mai ales când aceiși ómeni, dupe cum s'a văduț, sunt prodigi în cuvinte. Așa dară, D-lor, eu cred că am face oă adevărată interpretare în sensul cum v'asți pronunțat D-vóstră dacă ați admite acest amendament, mai cu sémă că și onor. D. Pantazi Ghica dicea adineori, că întru cât privește pe acei funcționari cari nu pot fi supuși la nici oă influență, cum erau militarii, să nu fim riguroși ați esclude; însă pe acestia cari pot să fie supuși la toate influențele, cred că ar fi bine să i escludem, și de aceea vă rog să primiți acest amendament.

D. P. Ghica. D-lor, pe lângă cele dese de onor. D. Verghati, mi rămăne să adaog foarte puține considerațiuni. Nu mă preocup să știu dacă avocații Statului, sau întreprindătorii de lucrări publice, cari sunt în Camera suot cei mai aprigi, cei mai călduroși apărători ai intereselor particulare în contra intereselor publice; eu mă preocup de considerațiunea această, că așa va fi necontentit pe câtă vreme vom avea în representațiunea națională persoane cari vor avea interese particulare de apărat în opozițiune cu interesele Statului.

Pericolul, D-lor, nu este în avocații Statului, pentru că ei sunt siliți să susțină interesele publice, ci pericolul este în împiegaiți întreprinderilor cari coprin interese private, precum sunt drumurile de fer, monopolurile și altele, unde sunt funcționari români superiori cari sunt nevoiți, prin mandatul ce au de la acele instituțiuni, să susțină interesele lor. De aceea eu cred că amendamentul D-lor Vergati și Pas ia remediază la acest inconvenient, și prin urmare cred că am fi cu desăvârșire

în spiritul legii și al Constituțiunei dacă am primi acest amendament

D. P. Buescu. D-lor, spiritual art. 29 în ceea ce privește alinia ul al doilea, este relativ la funcționarii administrativi, și noi nu putem acum să facem un articol nou căci atunci ar fi trebuința ca acest articol, conform regulamentului, să treacă prin secțiunii. Noi avem astăzi a ne mărgini numai întru a interpreta cuvintele: *funcționarii administrativi*. Așa d-er, deca este verba de funcționarii administrativi, nu cred că este vorba aci nici de arhitecți, nici de avocați; căci noi nu trebuie de cât să interpretăm acel cuvânt și să clasificăm pe acei funcționari. Ei bine, cari sunt acei funcționari administrativi? Se înțelege că sunt prefectii și sub-prefecții, agenții polițienesci și chiar agenții primăriilor, mai cu seamă cei de pe afară, cari sunt cei mai administrativi, precum și perceptorii și toți aceia cari pot avea o influență mare asupra alegătorilor. Prin urmare, nu mă unesc cu amendamentul D-lui Pastia, care crează un nou articol.

D. C. Fusea. Eu sunt în contra acestui amendament, pentru că crează incapacități neprevădute de Constituțiune, și dorim să știm că incapacitățile sunt de drept etric, și nu putem să le creăm într'un mod improvizat.

De aceea, rog pe Camera să respingă acest amendament, și să mențină articolul din proiectul comitetului, fiind că este mai liberal de cât ceia ce se operă astăzi.

D. G. Vernescu. Amendamentul s'a dezvoltat; n'am nimic să vorbesc asupra lui; voi ține numai un cuvânt în ceea ce privește teoria onor. D. Fusea, teoria care consta în acesta: că acest amendament ar trebui eliminat, pentru că noi nu putem să ne ocupăm de d-nsul, Acesta cred că nu este exact, pentru că noi când ne ocupăm de legea electorală putem să o modificăm în tot ceea ce nu se atinge de legea cea mare, de Constituțiune, așa d-er, fiind că Constituțiunea a lăsat incapacitățile a se determina de legea electorală, noi putem înmulți său împuțina. În privința amendamentului nu am nimic de zis, el este dezvoltat. — Se cere închiderea discuțiunei și punându-se la vot să primesc.

Sedinta se suspendă spre a se consulta comisiunea asupra amendamentului.

Sedinta se redeschide peste de ce minute.
(Va urma).

ANUNCIURI MINISTERIALE

MINISTERUL CULTELOR ȘI INSTRUCȚIUNEI PUBLICE.

În urma intervenției primăriei de Brăila,

de a se ocupa catedrele gimnasiului din aceea urbe, întreținut de deasa în mod provizoriu, conform legii instrucțiunei, ministerul auzind pe consiliul permanent al instrucțiunei, publică concurs pe ziua de 23 Iunie viitor.

Catedrele pentru care se va ține concurs sunt:

- 1). Catedra de limba română.
- 2). " limba latină.
- 3). " geografică.
- 4). " istorică.
- 5). " științe matematice.
- 6). " limba franceză.
- 7). " limba elenă.
- 8). " desen și caligrafie.

Concursul pentru cele d'atâtu șapte catedre, se va ține la direcțiunea liceului St. Sava din București, era pentru cea din urmă de desen și caligrafie, la direcțiunea școlii de bele-arte din București.

No. 1.280. 1877, Februarie 17.
(3—3, 5 zile).

— Pentru ocuparea în mod provizor a vacanțelor clase I și II de la școala I primară de fete din Pitești, se publică concurs pe ziua de 1 Septembrie viitor, concurs care se va ține conform prescripțiunilor legii instrucțiunei în prezența juriului ce se va institui la timp în București.

No. 1.231. 1877, Februarie 15.

MINISTERUL DE INTERNE

Direcțiunea generală a telegrafelor și postelor.

Se publică spre cunoștința D-lor amatori că, în ziua de 7 Martie stil vechiu, la orele 12 — 2 p. m., se va ține licitațiune orală în pretoriul oficiului postal central, pentru repararea a 51 saci de piele, 15 saci de piele cu lanț, 17 gémantane cu lacăte și 30 saci pânză seria I.

Concurenții, spre a putea fi admiși la licitație, vor depune o cautiune provizorie de 50 lei, care va rămânea definitivă după adjudecare.

No. 2,655. 1876, Februarie 17.
(3—3).

Administrațiunea generală a domeniilor și pădurilor Statului.

Arendașii moșiilor consemnate în tabelul de mai jos, arendate pe periodul 1876 — 1886, neconformându-se nici până în prezent dispozițiunilor art. 22 din regulament de licitațiuni, spre a completa garanțiile definitive.

Administrațiunea, pentru acest motiv și în virtutea art. 23 din citatul regulament, scoate în rearendare espusele moșii, pe res-tul indicatului period, pe comptul actua-

lilor arendașii, și cu condițiunile și reglamentul înserate în Monitorul oficial No. 130 din 17 Iunie 1875 și cu modificările introduse acelor condițiuni, a nume arătate în Monitorul No. 163 din același an 1875.

Licitațiunea se va efectua în ziua de 4 ale viitoare luni Martie, la ora 2 din zi, atât în localul administrației, casele Ștefănescu, calea Mogoșoai, în București, pentru moșiile situate în partea României de dincoace de Milcov, cât și la prefectura județului Iași numai pentru cele din partea de dincolo de Milcov.

Tot de o dată se esplică, că arendașii moșiilor Ruseni, din județul Iași, Tătărușu, din Suceva, și Balamuci Balta Neagră din Ilfov, fiind deposedați persoanele asupra cărora se va adjudeca și confirma aceste moșii, vor fi datore a respecta învoelile ce se vor fi făcut de delegatul administrațiunei pentru exploatarea lor pe anul curent.

Se publică d-eră acesta spre cunoștința persoanelor ce ar dori a lua în rearendare citatele moșii pentru a se presenta spre concurență în localurile arătate și la ziua deșptă, însoțiți fiind de garanțiile provizorii în valorea și efectele prevădute la art. 10 și 11 din menționatul regulament.

No. 4.587. 1877, Februarie 17.
(3—3)

Județul Argeș

1. Stăncăscă, pendinte de Cozia, arendată cu lei 3,000, garanția provizorie lei 750.

2. Fețeni, fără podul de peste Olt, pendinte de episcopia Râmnicu, arendată cu lei 550, garanția provizorie lei 140.

Județul Buzău.

2. Glodenu-Cârligu, pendinte de Văcărescu, arendată cu lei 37,150, garanția provizorie lei 9,290.

Județul Dorohoiu

4. Suhareul, pendinte de Teodorenii, arendată cu lei 50 000, garanția provizorie lei 12,500.

Județul Doljii.

5. Dosul-Sandei, pendinte de schitul Obedenu, arendată cu lei 400, garanția provizorie lei 100.

6. Murgășu, pendinte de Sadova, arendată cu lei 8,200, garanția provizorie lei 2,050

Județul Fălciu.

7. Zberoia, pendinte de St. Sava, arendată cu lei 12,020, garanția provizorie lei 3,000.

8. Tălăhărescu, pendinte de Dobrovăț, arendată cu lei 8,010, garanția provizorie lei 2,000.

9. Elanul, pendinte de Florescu, arenda-

tă cu lei 1900, garanția provisorie lei 475.

Județul Gorjiu.

10. Herisesci cu două locuri din Povărașei, plaiul Proșa și Muntele-Rediu, pendinte de Schitul-D'un-lemn, arendată cu lei 425, garanția provisorie lei 105.

11. Trei-deci și trei stânjenți moșie din Cărteni, pendinte de schitul Lainici, arendată cu lei 150, garanția provisorie lei 40.

12. Frățesci, pendinte de Tismana, arendată cu lei 1,000, garanția provisorie lei 250.

Județul Ilfov.

13. Spanțovul, pendinte de Znagov și Mihaș-Vodă, arendată cu lei 50,000, garanția provisorie lei 12,500.

14. Dudul, pendinte de Sărindar, arendată cu lei 8,150, garanția provisorie lei 2,040.

15. Balamuci-Balta-Negră, pendinte de Sărindar, arendată cu lei 15,400, garanția provisorie lei 3,850.

16. Țigănesci, pendinte de Țigănesci, arendată cu lei 4,450, garanția provisorie lei 1,100.

17. Fântănelile, pendinte de Sărindar, arendată cu lei 3,450, garanția provisorie lei 870.

18. Plătăresci, pendinte de Plătăresci, arendată cu lei 47,000, garanția provisorie lei 11,750.

19. Cucușeni-Framușani, pendinte de Mitropolie, arendată cu lei 40,050, garanția provisorie lei 10,000.

20. Crețesci și Sbărcea, pendinte de Sf. Ión din București, arendată cu lei 36,050, garanția provisorie lei 9,000.

21. Roșiu, pendinte de Sf. Ión din București, arendată cu lei 19,500, garanția provisorie lei 4,875.

Județul Iași.

22. Comarna-de-Jos cu viile din Podgoria-Cotnari, pendinte de Agapia, arendată cu lei 6,950, garanția provisorie lei 1,737.

23. Tomesci cu cătunele partea rămasă Statului din această proprietate cedată comunei Iași, pendinte de Golia, arendată cu lei 50,010, garanția provisorie lei 12,500.

24. Parte din Tomesci, pendinte de Sf. Sava, arendată cu lei 1,290, garanția provisorie lei 322.

25. Rușeni, pendinte de Cetățuia, arendată cu lei 18,800, garanția provisorie lei 4,700.

Județul Muscel.

26. Banda, pendinte de Câmpu-Lung, arendată cu lei 319, garanția provisorie lei opt-deci.

Județul Mehedinți.

27. Milota, pendinte de Tismana, arendată cu lei 4,500, garanția provisorie lei 1,125.

28. Burila-Crivina, cu Deveselu-Mileni și Deveselu-Ceru, împreună cu Batoți, pendinte de episcopia Râmnicu și Tismana, arendată cu lei 70,000, garanția provisorie lei 17,500.

29. Sforile de la Țigănașu și Buriluța, pendinte de Tismana, arendată cu lei 4,000, garanția provisorie lei 1,000.

30. Cușmiru și Gónța cu Panghina, pendinte de Cozia și Sf. Dimitrie din Craiova, arendată cu lei 120,100, garanția provisorie lei 30,025.

31. Vatra monastirei Strihaia, pendinte de Strihaia, arendată cu lei 54,700, garanția provisorie lei 13,675.

Județul Nemptu.

32. Vânători cu cătunele, pendinte de Biserican, arendată cu lei 43,000, garanția provisorie lei 10,750.

Județul Olt.

33. Râjlețu, pendinte de Govora, arendată cu lei 6,600, garanția provisorie lei 1,650.

34. Cioroiășu, pendinte de Brâncoveni, arendată cu lei 4,250, garanția provisorie lei 1,062.

35. Vulpeni, pendinte de Surpatele, arendată cu lei 20,000, garanția provisorie lei 5,000.

36. Câmpu-Părului, pendinte de Bistrița, arendată cu lei 9,000, garanția provisorie lei 2,250.

Județul R.-Sărat.

37. Peleticul la Munte, pendinte de Râmnicu, arendată cu lei 250, garanția provisorie lei 62.

Județul Roman.

38. Poenari, pendinte de episcopia Roman, arendată cu lei 2,110, garanția provisorie lei 530.

Județul Suceva.

39. Crivesci-Badiliția, pendinte de Probota, arendată cu lei 11,100, garanția provisorie lei 2,780.

40. Tătărușu, pendinte de Probota, arendată cu lei 29,910, garanția provisorie lei 7,477.

Județul Tutova.

41. Fătăciuni, pendinte de Răchitosa, arendată cu lei 8,010, garanția provisorie lei 2,000.

Județul Vastui.

42. Schitu Rafail, pendinte de Scălele, arendată cu lei 13,740, garanția provisorie lei 3,435.

Județul Vâlcea.

43. Schitul Stănesci cu trupurile, pendinte de Zlătari, arendată cu lei 18,700, garanția provisorie lei 4,675.

44. Dobriceni, vétra monastirei, pendinte de Arnota, arendată cu lei 3,500, garanția provisorie lei 875.

45. Vétra schitului Surpatele cu grădinele ce s'a posedat de schit, afară de partea rezervată împrejurul schitului, pendinte de Surpatele, arendată cu lei 950, garanția provisorie lei 250.

46. Călimănesci Gura-Văei, fără băi, pendinte de Cosia, arendată cu lei 7,000, garanția provisorie lei 1,750.

—Se publică spre generala cunoștință ea, la 21 Februarie 1877, se va ține o nouă licitație pentru vânzarea spre exploatare a pădurilor de prin ostróvele Statului, notate în tabelul publicat prin *Monitorul* No. 6, din 11 Ianuarie curent, cu condițiunile generale, în seriat în acel *Monitor* și regulamentul de licitare, publicat în *Monitorul* No. 252, din 14 Noembrie 1872.

Licitatia se va ține în Bucureșci, la administrația domeniilor, în localul său de pe calea Mogoșoi și se va începe la ora un post-meridiane. Doritorii de a lua în întreprindere exploatarea acelor păduri, se vor prezenta la licitație în ziua mai sus fixată cu garanțiile provisorii de natura celor prevădute prin regulamentul de licitație și condițiunile generali.

Tot de uă dată se face cunoscut că treimea cuvenită a se exploata anualmente, prevădută prin art. 13 din condiții va fi saă a treia parte din întinderea tuturilor ostróvelor ce compun uă serie saă a treia parte din fie-care ostrov, după cum antreprenorele va declara, acésta după adjuccare spre a se prevedea în contract.

No. 2,831. 1877, Ianuarie 31.

—Se publică spre cunoștința generală, că parchetele din pădurea Opritura-Crivei, județul Dolj, se vor licita la prefectura aceluși județ, în ziua de 5 Martie viitor, pentru periodul de 5 ani, socotiți de la 1 Septembrie 1876, cu condițiunile generali și speciali publicate în *Monitorul oficial*, No. 222, din 6 Octombrie 1876.

Doritorii se vor prezenta la licitație având a depune garanție provisorie suma de lei 1,866, pentru admiterea la concurență.

No. 4,322. 1877, Februarie 15.
(3—3.)

Duminică, 20 Februarie curent, D. căpitan Căpitănenu, va ține la orele 3 după amedă, uă conferință astronomică asupra eclipselor de lună, în sala Senatului, pe care onor. biuroș a binevoit a'i o pune la dispoziție cu acésta ocaziune.

SUPPLEMENT LA MONITORUL OFICIAL

PUBLICAȚIUNI OFICIALE DIN RESORTUL CURȚII DE APEL DIN BUCUREȘTI

ANUNCIURI JUDICIARE

LICITAȚIUNI.

Tribunalul de Dâmbovița.

În ziua de 19 Martie viitor, la orele 10 de dimineață, este a se vinde și adjudeca în pretoriul acestui tribunal, o mașină de fabricat gaz, așezată într-o încăpere, făcută și acoperită cu scânduri, având alături o magazie, jumătate de zid și jumătate de scânduri, pentru pusul vaselor cu gaz; aceste binale sunt făcute în mahalaoa Stolnicu, pe locul comunei Târgu-Vestei, cu plată de ambatic câte 4 galbeni pe an.

Având și accesoriile aceastea:

Un casan de tablă de fer, pentru rafinat gaz, un vapor vechi, pentru fert păcură, un șarpe de fer, cu putina lui, de lemn, o curătoare de lemn, ca de 8 vedre, o căcătore de lemn, pentru conservat gaz, ca de 250 vedre, un butoiu de lemn, ca de 50 vedre, 3 rezervore pentru conservat păcură, în mărime fie-care câte 500 vedre.

O mașină de fabricat spiritul de bucate, situată pe local D-lui George Ludescu, în mahalaoa Sârbi, construită de gard și acoperită cu scânduri, având alături un grajd de scânduri, acoperit cu pae și podit cu lemne.

Având și această mașină accesoriile aceastea:

Un vapor de fer, vechi, 2 talere de aramă, mari.

Tote țevile de mașină din năuntru complete, de aramă, un șarpe de aramă, cu putina lui, 13 putini de lemn, cu cercuri de fer, în diferite mărimi, 8 canale de aramă, așezate pe la putina, o tumbă de puț, pentru scos apă cu talere de aramă.

Ambele aceste imobile sunt situate în Târgul-Vestei, avere proprie a D-lui Ițic Herș, de profesie fabricant de gaz, domiciliat în urbea Târgul-Vestei, și care se vinde în achitarea D-lui Ițic Iancu, de profesie comerciant, domiciliat în orașul București, de creanța coprinsă în sentința arbitrilor, No. 1, din 1875, devenită executorie, cum și a D-lui Izdrulu Naerman, de profesie comerciant, domiciliat în urbea Târgul-Vestei, de creanța coprinsă în sentința acestui tribunal, No. 234, din 1874, devenită erăși executorie.

Deslușindu-se însă că aceste imobile, după esaminarea ce s'a făcut opiselor de

poprii, nu s'au găsit afectate la nici o sarcină.

Aceste imobile, în conformitatea jurnalului acestui tribunal No. 2,938, s'au pus din nou în vânzare în comptul adjudecatorului D. G. Rădescu, cel care nu a depus prețul cu care se adjudecase asupra ei, adică pentru mașina de la No. 1. 700 lei noui, și pentru cea de la No. II 800 lei noui, privind deficitul în compta sa (adjudecatorului).

Se publică această vânzare spre cunoștința generală a D-lor amatori și a acelor care vor pretinde vre un drept de proprietate, usufruct, servitute, chirie, privilegiu, ipotecă sau vre alt drept asupra bunurilor urmărite, să se arate la tribunal, cu asemenea cererimă înainte de ziua vânzării căci, la din contra, nu li se va mai considera.

No. 2,496. 1877, Februarie 14.

Corpul portăreilor tribunalului Ilfov.

Pentru ziua de 24 Februarie 1877, s'a fixat de onor. jude de pace al ocolului I, a se vinde cu licitație în fața locului, în strada Vergu, No. 163, averea mobilă a unei buți cu vin, a D-lui Ion Marinescu, pentru despăgubirea D-lui Euclid N. Gavală; se publică dără spre cunoștința tuturor amatorilor, cu adăogire că, decât nu se va putea termina în acea zi, se va continua cu vânzarea și în zilele următoare.

No. 2,423. 1877, Februarie 16.

— Pentru ziua de 25 Februarie 1877, s'a făcut de onor. tribunal Ilfov, secția III, a se vinde cu licitație pe piața Constantin-Vodă, averea mobilă a D-nei Ecaterina A. P. Chirovici, pentru despăgubirea D-lui Al. Corlătescu; se publică dără spre cunoștința tuturor amatorilor, cu adăogire că, decât nu se va putea termina în acea zi, se va continua cu vânzarea și în zilele următoare.

No. 2,409. 1877, Februarie 16.

Pentru ziua de 28 Februarie 1877, s'a fixat de onor. jude de pace al ocolului I, a se vinde cu licitație pe piața tribunalelor, averea mobilă a D-lui Marin D. Bărbieru, pentru despăgubirea D-lui Calciu Petrovici; se publică dără spre cunoștința tuturor amatorilor, cu adăogire că, decât nu se va putea termina în acea zi, se va continua cu vânzarea și în zilele următoare.

No. 2,438. 1877, Februarie 16.

Pentru ziua de 24 Februarie 1877, fixându-se de onor. jude de pace al ocolului II, a se vinde cu licitație pe piața tribunalului, a averei mobilă a D-lui Al. Manu, pentru despăgubirea D-lui Zăbăria Petrescu, se publică dără spre cunoștința tuturor amatorilor, cu adăogire că, decât nu se va putea termina în acea zi, se va continua cu vânzarea și în zilele următoare.

No. 2,495. 1877, Februarie 16.

Pentru ziua de 28 Februarie curent, s'a fixat de onor. tribunal de comerț, a se vinde cu licitație în fața locului în proprietățile din strada Decebal, No. 9, și strada Bărăției, No. 15 și 28, a averi mobile și marfă de brașovenie, a decedatului Toma Rădulescu, pentru despăgubirea D-lui I. B. Popp, se publică dără spre cunoștința amatorilor.

No. 2,508. 1877, Februarie 17.

— Pentru ziua de 26 Februarie curent, s'a fixat de onor. tribunal de comerț, a se vinde cu licitație pe piața Constantin-Vodă, marfa de manufactură care se compune din erbă de pușcă, ca 106 oca, alice, capse, chimire mari și mici, pungi și altele, avere a D-lui Nicolae Ioan, pentru despăgubirea D-lui Isac Mosesohn; se publică spre cunoștința amatorilor.

No. 2,445. 1878, Februarie 16.

CITAȚIUNI.

Curtea de apel din București, secția III.

D. Iacob Daneil, cu domiciliul necunoscut, se vestese prin acesta una și singură citație ca, la 1 Martie 1877, la orele 10 de dimineață, să vină a se înfățișa în procesul în care este prevenit pentru escrocherie, pregătit cu toate actele necesare; cunoscând că, la cas de nevenire, procesul se va rezolva în lipsă, conform art. 182 din procedura codului penal.

No. 1,071. 1877, Februarie 15

Tribunalul Ilfov, secția comercială.

Sunt convocați toți creditorii falimentului A. Dutel, spre a se prezenta în persoană sau prin procuratori în regulă, în termen de 20 zile de la aparițiunea acesteia prin Monitorul oficial la sindicat, care funcționează la magazinul falitului dia

calea Mogoșoai, No. 58, cu actele de creanțe și copii de pe dăsele, spre a se verifica și încredința, conform legii.

No. 1.528. 1877, Februarie 14.

Tribunalul Prahova, secția I.

D. Nicolae Ión, cu domiciliul necunoscut, este citat prin această ca, în ziua de 17 Martie 1877, să se prezinte la acest tribunal, la orele 10 de dimineață, spre a se cerceta ca inculpat, la din contra, se va pronunția sentința în lipsa sa.

No. 6,112. 1877, Februarie 15.

D. Vasile Persicéau, cu domiciliul necunoscut, este citat prin această ca, în ziua de 18 Martie 1877, orele 10 de dimineață, să se prezinte la acest tribunal, spre a se cerceta ca inculpat, la cas contrariu, se va pronunția sentința în lipsă.

No. 6,249. 1877, Februarie 15.

D. Lénca George, cu domiciliul necunoscut, este citată prin această ca, în ziua de 7 Aprilie viitor, orele 10 de dimineață, să vină la acest tribunal, spre a se cerceta ca inculpată; la din contra, se va pronunția sentința în lipsă.

No. 6,296. 1877, Februarie 15.

D. Niță Herăstroeru, cu domiciliul necunoscut, este citat prin această ca, în ziua de 3 Martie 1877, orele 10 de dimineață, să vină la acest tribunal, spre a se cerceta ca inculpat, la din contra, se va amenda.

No. 2,316. 1877, Ianuarie 21.

D. Stoica Michăescu, cu domiciliul necunoscut, este citat prin această ca, la 3 Martie 1877, orele 10 de dimineață, să vină la acest tribunal, spre a se cerceta în procesul în care Niță Herăstroeru este inculpat.

No. 2,317. 1877, Ianuarie 21.

Noi prim-presedinte, al acestui tribunal, cităm înaintea noastră, prin această singură citațiune, pe Costache Georgiu, cu domiciliul necunoscut, ca, în ziua de 25 Februarie viitor, să se prezinte la acest tribunal, la orele 10 de dimineață, spre a fi întrebat în calitate de inculpat asupra punctelor ce se va întreba; avisându-se că, nefiind consecinte, se va pronunția sentința în lipsă, conform legii de procedură criminală.

No. 3,503. 1877, Ianuarie 27.

Judele ocolului I din București.

D. Petru Vidrighiu, cu domiciliul necunoscut, este citat prin această una și singură chemare, a se prezenta la această judecătorie, în ziua de 19 Martie viitor, ora 10¹/₂ ante-meridiane, spre a se înfa-

țișa în procesul intentat de D. Ion Grigorescu, pentru datoria de lei noui 554, bani 45; cunoscând că, ne fiind următor, procesul se va rezolva în lipsă.

No. 558. 1877, Februarie 16.

Judele de pace al plasei Dâmbovița din județul Ilfov.

D. Iorgu Panaitescu, fost cu domiciliul în comuna Panteleimon, era acum necunoscut, se citează ca, în ziua de 26 Februarie 1877, orele 10 de dimineață, să vină la această judecătorie, spre a se înfațișa într-un proces, ca prevenit pentru insultă.

No. 82. 1877, Februarie 8.

MANDATE DE ÎNFĂȚIȘARE

Judele de instrucțiune al tribunalului Muscel.

În numele legii și al M. S. Domnului, Noi N. I. Săulescu, judecător de instrucțiune al acestui tribunal, mandăm și ordonăm tututorilor portăreilor și agenți ai puterii publice, de a cita să compare înaintea noastră, conformându-se legii, în ziua de 7 Martie 1877, pe inculpatul George Pisicaru Banditu, cu domiciliul necunoscut; spre a fi ascultat și interogată asupra inculparilor ce i se aduc, declarându-i-se că, nefiind următor, se va emite contrăi mandat de aducere.

Dat astăzi la 14 Februarie 1877.

No. 524.

MANDATE DE ADUCERE.

Judele de instrucțiune al tribunalului Ilfov.

În numele legii și al M. S. Domnului, Noi Al. I. Vartha, judecător-instructor al tribunalului Ilfov, cabinetul No. 6, în virtutea facultății ce ne dă legea de procedură criminală, mandăm și ordonăm ca, Ionita Barbu, cu domiciliul necunoscut, să fie adus la cabinetul nostru la 22 Februarie 1877, spre a i se lua interogatoriul pentru furt.

Cu executarea acestui mandat se însărcinază agentul puterii publice, care se va conforma cu art. 99, 101, 110 și următorii din disa procedură.

Dat la 9 Februarie 1877. No. 566.

Judele de instrucțiune al tribunalului Buzău.

În numele legii și al M. S. Domnului, Noi I. D. Pop, jude instructor pe lângă acest tribunal, în virtutea facultății ce ne dă legea de procedură criminală, mandăm și ordonăm ca, C. Popescu, fost percepător în comuna Cilibia, era acum cu domi-

liul necunoscut, să fie adus la cabinetul nostru, în ziua de 25 Februarie 1877, spre a i se lua interogatoriul.

Cu executarea acestui mandat se însărcinază agentul puterii publice, care se va conforma cu art. 99, 101, 110 și următoarele din disa procedură.

Dat la 14 Februarie 1877. No. 484.

Judele de instrucțiune al tribunalului Romanai.

În numele legii și al M. S. Domnului, Noi jude de instrucțiune al acestui tribunal, în virtutea facultății ce ne dă legea de procedură criminală, mandăm și ordonăm ca, Iancu Ilescu, cu domiciliul necunoscut, să fie adus la cabinetul nostru, pentru ziua de 26 Februarie 1877, spre a i se lua interogatoriul ca inculpat pentru escrocherie.

Cu executarea acestui mandat, se însărcinază agentul puterii publice, care se va conforma cu art. 99, 101, 110 și următorii din disa procedură.

Dat la 14 Februarie 1877.

No. 622.

Judele de instrucțiune al tribunalului Muscel.

În numele legii și al M. S. Domnului, Noi N. I. Săulescu, judele de instrucțiune al acestui tribunal, în virtutea facultății ce ne dă legea de procedură criminală, mandăm și ordonăm ca, D. Ilie Ghita Trandafir, fost cu domiciliul în Câmpu-Lung, era acum necunoscut, să fie adus la cabinetul nostru de îndată, spre a i se lua interogatoriul pentru furt prin fracție.

Cu executarea acestui mandat se însărcinază agentul puterii publice, care se va conforma cu art. 99, 101, 110 și următoarele din disa procedură.

Dat la 14 Februarie 1877.

No. 513.

ESTRACTE DE DECISIUNI.

Tribunalul Ilfov, secția I civilă.

Prin sentința cu No. 59, pronunțată de complectul acestui tribunal, în ședința de la 8 Februarie 1877:

Pronunță separatiunea de patrimoniu între D-na Elena Dumitrescu și sociul său Niță Dumitrescu, conform actului dotal legalizat de tribunalul Ilfov, secția III, la No. 277, din 1876, rămânând ea reclamanta să se conforme legii în privința publicațiunii.

Sentința este supusă apelului, conform art. 318 din procedura civilă.

Acăsta dă în baza art. 632 din procedura civilă, se publică spre generala cunoscință.

No. 1,914. 1877, Februarie 16.

CURSUL BUCURESCI

București, 3 Martie (st. n.) 1877

	Cum.
Impozitul rural	78 ³ / ₄
„ domeniile	72 ³ / ₄
„ (300 lei casei pens.)	115
„ fonciara rurala	69 ³ / ₄
„ fonciara urbana	57 ¹ / ₂
Impozitul Oppenheim-Londra	—
„ Stern-Londra	—
„ municipal	68 ¹ / ₂
„ prime București (birou late de 20 lei)	18 ¹ / ₂
„ Acțiunile căilor ferate române	—
„ Societăți înființate a Ro- mâniei (500 l. liberă și 250 (500 l.) Societăți Dacia	250
„ (500 l.) Societăți de gaz Societăți România	50
„ dem a II-a emisiune	—
Schimburi :	
Paris la vedere	—
„ pe 3 luni	99.35
Londra la vedere	—
„ pe 3 luni	25.05
Berlin la vedere	—
„ pe 3 luni	122
Scambul pe an	24

CURSUL VIENEI

Viena, 2 Martie (st. n.) 1877

Metalice	62 75
Renta hârtie	67 65
Naționale	74 20
Renta în aur	goldrente
Lose	108 75
Acțiunile Luncei	829
Credituri	150 30
London	123 60
Obligațiuni rurale ungare	74 75
„ temeșvar	72
„ transilvane	71 30
„ croate	fehert
Argint în mărfuri	113 40
Ducatul	5 93
Napoleonul	9 88 ¹ / ₂
Mare 100	60 70

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă: **Filosofia față cu progresul științelor pozitive**, discurs pronunțat cu ocaziunea solemnității aniversării universității de Iași, de D-nu Constantin Leonardescu, profesor de filosofie la universitatea de Iași.

De vândere în Iași la librăria Livandoschi și Daniel; în București la librăria Socec.

A eșit de sub presă a 5-a edițiune:

CATECHISMUL

DREPTULUI ADMINISTRATIV ROMÂN

Op autorizat, conform noului program, de onor. minister al instrucțiunii publice.

Se află de vândere la toate librăriile și la tipografia Curți, Pasagiul-Român, No. 12, cu prețul de 55 bani.

A eșit de sub tipar volumul I din romanul **Vrăjitores roșii sau Mărtă și viață de Xaviera de Montepin**, traducțiune de St. Bureghlea. Opera înfrăgă va, forma 3 volume mari în 8° de 54 p. Prețul a tustrele volumele 9 franci, oră pentru persoanele ce la primirea primului volum vor plăti opera întrăgă numai 7 franci. A se adresa la administrațiunea Hărului *Vocea Covurluiului*, în Galați și în București la Librăria Socec.

Se mai găsește încă puține exemplare din romanul **Misterel Indiei**, 3 volume, de același autor, cu prețul de 7¹/₂ franci tustrele volumele.

A eșit de sub presă: **Indice Bibliografice**, al cărților publicate românești, în România sau de Români în anii: 1874, 1875 și 1876.

ANUNCIURI PARTICULARE

De arendat, moșia Micșunesci-de-sus, numită și Micșunesci-mora, situată în plasa Mostișcea, districtul Ilfov, proprietate a D-ului Dim. V. Polisu-Micșunesci, la distanță de 3 ore de București, întinderea este de 1,500 pogone, (rămase pe sema proprietății) din cari 1,000 lucrătoare; locuri noi defrișate în anul trecut, și în anul acesta, 80 pogone, sat mare, case magasi noi, construite în anul acesta, han etc. semănăturile de toamnă făcute cu desăvârșire.

Se mai arendesă, împreună cu moșia seș separat, și mōra după disa moșie, pe râul Ialomița, reconstruită din nou, sistem perfectonat, 4 pietre franceze mari, (La fertē, 50 toli în diametru); a se adresa la proprietar, strada Batiștea, No. 14, în București. (4-2d)

Moșia mea Dărmănesci, din districtul Muscel, plasa Răurilor, cu 200 pogone arătură, livezi de pruni, pivi și poavnă, este de arendat de Sf. George viitor. Doritorii se pot adresa la proprietar, strada Palonă, No. 70.

FERŪ alu doctorului GIRARD

(PROTOXALATE DE FER)

Raport favorabil al Academiei de medicină din Paris.

Academia de medicină din Paris nu prea dă lesne favorile sēle; ea se pronunță cu cea mai mare rezervă asupra medicamentelor ce li se aduc pe fic-care și; de mai bine de șeci ani, ea n'a dată nici un aprobatiune, prin urmare *Ferulū Girard*, care de curind a obținut aprobatiunea sa, trebuie să atragă atentiunea corpului medical. *Ferulū Girard* are remarcabila proprietate d'a nu constipa, eș combată chiar cu succes constipatiunile cele mai persistente. Elū este unū stimulentū tonicū de prima ordine, care desvōltă poșta de mănăcare, readuce repede puterile, vindicā chloro-anemia și slăbiciunea sângelui. — Elū este unū reconstituente heroicū pentru constipatiunile debile și convalescēnțele penibile. — *Ferulū Girard* este asemenea preserisū cu succesū contra diarehei și diabetel; în atonia diverselorū organe; în slăbiciunea vederel și a senilității; în bolele nervose, și cu deosebire în contra chorei și hysteriei. — Vendere în mare, 8, rue Vivienne, Paris. — Depozitū în principalele pharmacii.

SIROPŪ SI VIN DUSART

CU LACTO-PHOSPHATŪ DE CALCE

Aceste preparatiuni suntū singurele cari au servitū Medicilorū Spitalelorū din Paris, pentru a constata proprietățile reconstituante, anti-anemice și digestive ale Lacto-Phosphatului de calce.

ELLE CONVİNŪ.

Copiilorū paliți;

Rachiticelorū;

Junelorū fete cari se desvōltă;

Doicelorū, pentru a favorisa abondința și bogăția laptelui;

Convalescintilorū;

Bătrīnilorū slăbiți.

în Bolele de peptū;

în Digestiuni laborioșe;

în Inapetiția;

în tōte bolele cari aducū slăbiciunea și perderea puterilorū;

în Fracturi, pentru reconstituirea oselorū;

în Cicatrizarul rānilorū.

VENDERE IN MARE, 8, rue Vivienne, PARIS

Depozitū în principalele Pharmacii.

Societatea Acționarilor Căilor ferate Române.

Plata cuponului No. 4 pentru dividenda acțiunilor de prioritate cu 8% a cărui scadență este la 1 Martie a. c., se va plăti în București cu începere de la 1 până la 15 Martie a. c., cu 36 mărci imperiali = 45 franci, de fie care acțiune în valoare de 450 mărci = 562.50 franci la Banca Românei în București, după ziua de 15 Martie a. c., plata acestor bonuri de dividende se poate efectua numai la direcția societății de disconto, și la D-nu S. Bleichröder în Berlin.

Pe lângă bonurile de dividende se va înainta o listă a numerilor.

Berlin 28 Februarie 1877.

Representațiunea.

De arendat moșia Armășescii, de lângă Urđicenț, de la Sf. Gheorghe. A se adresa calea Șerban-Vodă, No. 109.

(1-6d)

S'a pierdut un act de ipotecă subscris Ariclia Văleanu, valoare 30,000 lei noui, creditore A. S. Petrescu, purtând No. 9 din 1870, al transcrierii de la tribunalul Mehedinț.; cine 'l va găsi este rugat să 'l aducă la D-nu Eugenie Stătescu, calea Mogoșoiei No. 93, promițându-se **aducătorului o bună recompensă.**

(5-5)

Procura ce am dat-o, din eroare, fiului meu cel mai mare, Petre Manolescu; public că am anulat-o și va rămânea ca o hârtie albă, fără nici o putere a face acte de vânzarea vief mele către cumpărătorul Mihalache Nicolau și declar, tot odată, că am însărcinat cu deplină putere pe fiul meu cel mai mic Niță Manolescu, cu procură legalizată de sub-prefectura Dâmbovița, județul Ilfov, registrată la No. 958, cu data din 1877, Februarie 15, spre a trata vânzarea disei vii.

Monarhu Manole Constantin.

Pe temeiul autorizațiunilor ce am de la onorabilul departament din năuntru, cu No. 1852, din 15 Aprilie 1846, și No. 2856, din 28 Mai 1847, publicate în *Buletinele oficiale* No. 24 din 18 Aprilie 1846, și No. 39 din 2 Iunie 1847, de a deschide 3 bălciri pe moșia mea Tecuce-lul, din județul Teleorman, și anume în zilele de: Patru-deci-de-Mucenici, la 9 Martie; Duminica-Tomei; Sf. Pantelimon, la 27 Iulie. Publică aceste tērguri vor urma regulat ca și în trecut, anunțând D-lor comercianți că au dreptul de a vinde; subsemnatul publicând acesta fac cunoscut în general.

Lazăr Calenderoglu
(3-3)

De arendat, moșia Proca, numită și Văjitiorea din dist. Râmnicu-Sărat, comuna Mărtinesc, 700 pogone, (rēmase pe sēma proprietății) tōte lucrătore, sat mare; a se adresa la proprietar, D-nu Dim. V. Polisu Micșunescu, strada Batiștea, No. 14 București.

(13)

DE INCHIRIAT, cu preciiuri moderate, apartamente, prăvălie și localul ce 'l ocupă „Banca de București“ în palatul „Dacia“, precum și un apartament în fosta casă Resch din fața teatrului național,

Informațiuni la direcțiunea societăți „Dacia“

SOCIETATEA CREDITULUI FUNCİAR URBAN

Intrunirea adunării generale ordinare cerută de articolu 52 din statute s'ă fixat pentru ziua de 6 (18) Martie 1877 la 12 ore amēdă.

Membri societăți pentru a putea lua parte la vot se vor conform art. 49 și 51 din statute.

Localul întrunirii este sala consiliului din marele hotel Dacia, strada Carol I, No. 12.

Ordinea de zi pentru această adunare este:

1. Darea de sēmă de către consiliul de administrație, a operațiunelor anului 1876.
2. Pronunțarea asupra compturilor anului 1876.
3. Votarea budgetelor pe anul 1877.
4. Alegerea a două membri pentru consiliul de administrație care au să funcționeze cu începere de la Ianuarie 1878.

In aceeași zi și în același local urmēnd, conform art. 64 din statute, a se întruni și detentori de scrisuri funciare urbane, li se pune în vedere că, pentru a putea participa la adunarea, D-lor trebuie să îndeplinescă prescripțiunile art. 65 din statute.

Directiunea.